

[Начало](#) > [Формуляр за търсене](#) > [Списък с резултати](#) > [Документи](#)

[Отпечатай](#)

Език на документа :

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

16 ноември 2010 година(*)

„Преюдициално запитване — Съдебно сътрудничество по наказателни дела — Европейска заповед за арест — Рамково решение 2002/584/ПВР — Член 3, точка 2 — Принцип „ne bis in idem“ — Понятие „същите деяния“ — Възможност за изпълняващия съдебен орган да откаже да изпълни европейска заповед за арест — Влязла в сила присъда в издаващата държава членка — Притежание на наркотични вещества — Трафик на наркотични вещества — Престъпна група“

По дело C-261/09

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 35 ЕС от Oberlandesgericht Stuttgart (Германия) с акт от 29 юни 2009 г., постъпил в Съда на 14 юли 2009 г., в рамките на производство за изпълнение на европейска заповед за арест, издадена срещу

Gaetano Mantello,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: г-н V. Skouris, председател, г-н A. Tizzano, г-н J. N. Cunha Rodrigues, г-н K. Lenaerts и г-н J.-C. Bonichot, председатели на състави, г-н M. Pešič, г-н J. Malenovský, г-н U. Lõhmus, г-н E. Levits, г-н A. Ó Caoimh, г-н L. Bay Larsen, г-жа C. Toader (докладчик) и г-жа M. Berger, съдии,

генерален адвокат: г-н Y. Bot,

секретар: г-н B. Fülöp, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 6 юли 2010 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за германското правителство, от г-жа S. Unzeitig и г-н J. Möller, в качеството на представители,

- за чешкото правителство, от г-н M. Smolek, в качеството на представител,
- за гръцкото правителство, от г-жа T. Papadopoulou и г-н G. Karipsiadis, в качеството на представители,
- за испанското правителство, от г-н M. Muñoz Pérez, в качеството на представител,
- за френското правителство, от г-н G. De Bergues и г-жа V. Beaupère-Manokha, в качеството на представители,
- за италианското правителство, от г-жа G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от г-н P. Gentili, avvocato dello Stato,
- за нидерландското правителство, от г-жа M. de Ree, в качеството на представител,
- за полското правителство, от г-н M. Dowgielewicz, в качеството на представител,
- за шведското правителство, от г-жа A. Falk и г-жа C. Meyer-Seitz, в качеството на представители,
- за правителството на Обединеното кралство, от г-н S. Hathaway, в качеството на представител, подпомаган от г-жа S. Lee, barrister,
- за Европейската комисия, от г-жа S. Grünheid и г-н R. Troosters, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 7 септември 2010 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 3, точка 2 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3, наричано по-нататък „Рамковото решение“), и по-специално на принципа „ne bis in idem“.
- 2 Запитването е отправено по повод на изпълнението в Германия на европейска заповед за арест във връзка с образуването в Италия наказателно съдебно производство срещу г-н Mantello и 76 други лица, обвинени в организирането на трафик на кокаин в района на Витория (Италия).

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Съображения 1, 5, 8, 10 и 12 от Рамковото решение гласят следното:

„(1) Съгласно заключенията на Европейския съвет от Тампере от 15 и 16 октомври 1999 г., и по-специално точка 35 от тях, официалната процедура за екстрадиция следва да бъде отменена в държавите членки по отношение на осъдени лица, които се укриват от правосъдието, а процедурите по екстрадиция трябва да бъдат ускорени спрямо лица, които са заподозрени в извършване на престъпление.

[...]

(5) Целта за превръщане на Съюза в пространство на свобода, сигурност и правосъдие изисква премахване на екстрадицията между държавите членки и заместването ѝ със система за предаване между съдебните органи. Освен това въвеждането на нова опростена процедура за предаване на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване дава възможност за премахване на сложността и евентуалното забавяне, присъщо на настоящата процедура по екстрадиция. Преобладаващите до момента традиционни отношения на сътрудничество между държавите членки трябва да бъдат заменени от система на свободно движение на съдебни решения по наказателни дела, обхващащи едновременно предварителни и окончателни решения в рамките на пространство на свобода, сигурност и правосъдие.

[...]

(8) Решенията за привеждане в изпълнение на заповедите за арест трябва да бъдат предмет на достатъчен контрол, което означава, че съдебният орган на държавата членка, в която издирваното лице е задържано, следва да вземе решение за неговото предаване.

[...]

(10) Механизмът на европейската заповед за арест се основава на високо равнище на [доверие] между държавите членки. Нейното прилагане може да бъде спряно единствено в случай на съществено и продължаващо нарушаване на един от принципите на държавите членки, посочени в член 6, параграф 1 от Договора за Европейския съюз, определени от Съвета съгласно член 7, параграф 1 от Договора с посочените в член 7, параграф 2 от него последици.

[...]

(12) Настоящото рамково решение спазва основните права и се съобразява с принципите, признати в член 6 от Договора за Европейския съюз и отразени в Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално глава VI от нея. Никая разпоредба от настоящото рамково решение не може да се

тълкува като забраняваща отказа да се предаде лице, за което е издадена заповед за арест, когато са налице почиващи на обективни елементи основания да се счита, че въпросната заповед е издадена с цел преследване или наказване на лице поради неговия пол, раса, религия, етническа принадлежност, националност, език, политически убеждения или сексуална ориентация, или [че неговото положение може да бъде засегнато поради някое от тези основания].

[...]“

4 Член 1 от Рамковото решение предвижда:

„1. Европейската заповед за арест е съдебно решение, което е издадено от държава членка, с оглед задържане и предаване [от] друга държава членка на издирвано лице, с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане.

2. Държавите членки следва да изпълнят всяка европейска заповед за арест въз основа на принципите на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на настоящото рамково решение.

3. Рамковото решение няма действие по отношение на изменение на задължението за спазване на основните права и основните правни принципи, залегнали в член 6 от Договора за Европейския съюз“.

5 Член 2, параграфи 1 и 2 от Рамковото решение гласи:

„1. Европейска заповед за арест се издава за деяния, които са наказуеми съгласно правото на издаващата държава членка с лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане за максимален срок не по-малък от 12 месеца, или ако срокът на наложеното наказание лишаване от свобода или на мярката, изискваща задържане, е не по-малък от 4 месеца.

2. Следните престъпления, ако в издаващата държава членка са наказуеми с лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане за максимален срок не по-малък от три години и така както са определени в законодателството на издаващата държава членка, при условията на настоящото рамково решение и без проверка за двойна наказуемост на деянието, дават основание за предаване съгласно европейска заповед за арест:

– участие в престъпна група,

[...]

– незаконен трафик на наркотични и психотропни вещества,

[...]“

6 Съгласно член 3 от Рамковото решение, озаглавен „Случаи, при които не се допуска изпълнение на европейска заповед за арест“:

„Съдебният орган на държава членка по привеждане на решенията в изпълнение (по-долу „изпълняващ съдебен орган“) отказва да изпълни европейска заповед за арест в следните случаи:

[...]

2) когато изпълняващият съдебен орган е уведомен, че издирваното лице [има влязла в сила присъда в] държава членка за същите деяния [и, ако присъдата е осъдителна,] че наказанието е изтърпяно, изтърпява се към момента или [вече не подлежи на изпълнение съгласно правото на държавата членка, в която е постановена присъдата];

[...]“.

7 Член 15 от Рамковото решение, озаглавен „Решение за предаване“, гласи:

„1. Изпълняващият съдебен орган следва да реши в сроковете и при условията, определени в настоящото рамково решение, дали лицето да бъде предадено.

2. Ако изпълняващият съдебен орган счита, че предоставената от издаващата държава членка информация е недостатъчна, за да вземе решение за предаване, той следва да поиска незабавно да му бъде предоставена необходимата допълнителна информация, особено що се отнася до членове 3—5 и член 8 и може да определи срок за получаването ѝ, отчитайки необходимостта от спазването на посочените в член 17 срокове.

3. Издаващият съдебен орган може по всяко време да изпраща необходима допълнителна информация на изпълняващия съдебен орган“.

8 Член 54 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 година между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници (ОВ L 239, 2000 г., стр. 19; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 183), подписана в Шенген (Люксембург) на 19 юни 1990 г. (наричана по-нататък „КПСШ“), предвижда:

„Лице, което [има влязла в сила присъда] в една договаряща страна, не може да бъде преследвано за същите деяния в друга договаряща страна, при условие че[, ако присъдата е осъдителна,] санкцията е изпълнена или е в процес на изпълнение, или не може да се изпълни по силата на законите в договарящата страна, в която е произнесена“.

9 Член 57, параграфи 1 и 2 от КПСШ гласи:

„1. Когато едно лице е осъдено за престъпление в една договаряща страна и компетентните органи на тази договаряща страна имат основание да считат, че обвинението се отнася за същите деяния като тези, за които има окончателна присъда в друга договаряща страна, ако сметат за необходимо, тези органи изискват съответните сведения от компетентните органи на договарящата страна, на чиято територия е произнесена присъдата.

2. Изискваната информация се предава своевременно и се взима под внимание в хода на делото“.

- 10 От информацията относно датата на влизане в сила на Договора от Амстердам, публикувана в *Официален вестник на Европейските общности* на 1 май 1999 г. (ОВ L 114, стр. 56), следва, че Федерална република Германия е направила декларация по член 35, параграф 2 ЕС, с която приема компетентността на Съда да дава преюдициални заключения според условията, предвидени в член 35, параграф 3, буква б) ЕС.

Националното право

Германското право

- 11 Член 3, точка 2 от Рамковото решение е транспониран в германското право с член 83, точка 1 от Закона за международната правна взаимопомощ по наказателни дела (Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (IRG) от 23 декември 1982 г. съгласно измененията със Закона за европейската заповед за арест (Europäischen Haftbefehlsgesetz, BGBl. 2006 I, стр. 1721 (EuHbG) от 20 юли 2006 г. Този член, озаглавен „Допълнителни условия за допустимост“, предвижда:

„Екстрадицията не се допуска, когато:

1. лицето, срещу което е образувано наказателно производство, има влязла в сила присъда в друга държава членка за същото деяние, на което се основава искането за екстрадиция, и — ако присъдата е осъдителна — наказанието е изтърпяно, изтърпява се в момента или не подлежи на изпълнение съгласно правото на държавата членка, в която е постановена присъдата [...].

[...]“

Италианското право

- 12 Членове 73 и 74 от Декрет № 309 на президента на Републиката относно консолидирания текст на законите относно приложимия режим за упойващите и психотропните вещества, превенцията, лечението на токсикомании и реинтеграцията [...] от 9 октомври 1990 г. (наричан по-нататък „DPR № 309/90“), гласят следното:

„Член 73. Незаконно производство, трафик и притежание на упойващи и психотропни вещества

1. Който без разрешение по член 17 отглежда, произвежда, изготвя, извлича, пречиства, продава, предлага с цел продажба или с друга цел, отстъпва, разпространява, търгува, превозва, снабдява, изпраща, пренася или транзитира или доставя с каквато и да е цел упойващи или психотропни вещества, се наказва с лишаване от свобода от шест до двадесет години и глоба от 26 000 до 260 000 EUR [...].

[...]

6. Ако деянието е извършено от три или повече лица, действащи заедно, се налага по-тежко наказание.

Член 74. Сдружаване с цел незаконен трафик на упойващи или психотропни вещества

1. Когато три или повече лица се сдружават, за да извършват престъпления по член 73, този, който насърчава, образува, ръководи, организира или финансира сдружението, се наказва с лишаване от свобода не по-малко от двадесет години.

2. Който участва в сдружението, се наказва с лишаване от свобода не по-малко от десет години.

3. Ако броят на участниците в сдружението е десет [...], се налага по-тежко наказание.

[...]

13 Съгласно член 649 от италианския Наказателно-процесуален кодекс „подсъдим, който е оправдан или осъден с влязла в сила присъда или влязло в сила определение, не може да бъде привлечен в ново наказателно производство за същото деяние, дори ако то се преценява различно с оглед на правната му квалификация, на степента му на тежест или на обстоятелствата“.

14 Според предоставените от италианското правителство сведения от съдебната практика на Corte suprema di cassazione (Касационен съд) обаче следва, че „процесуалната пречка по член 649 от Наказателно-процесуалния кодекс не е налице, когато деянието, за което е постановена влязла в сила присъда, попада в хипотезата на идеална съвкупност от престъпления, доколкото деянието, подведено под определен състав с влязлата в сила присъда, може вече да се определи като елемент от състава на престъпление и да се разглежда като част от различен, включително алтернативно приложим, по-сложен престъпен състав“.

Фактите по главното производство и преюдициалните въпроси

15 На 7 ноември 2008 г. Tribunale di Catania (Италия), Sezione del Giudice per le indagini preliminari, издава европейска заповед за арест (наричана по-нататък „заповедта за арест“) срещу г-н Mantello, така че същият да бъде задържан и предаден на италианските власти за целите на възбуденото срещу него наказателно преследване. Тази заповед за арест се основава на издадена от същия съд на 5 септември 2008 г. национална заповед за арест на г-н Mantello и на 76 други обвинени лица.

16 В заповедта за арест се посочва, че г-н Mantello е обвинен за две деяния.

17 Първо, от януари 2004 г. до ноември 2005 г. в рамките на престъпна група, съставена от още поне десет други лица, той е участвал в организиран трафик на кокаин във Витория (Италия), в други италиански градове, както и в Германия. Г-н Mantello не само е бил превозвач и посредник, но и е отговарял за снабдяването с кокаин и продажбата му. Съгласно италианското право, и по-

точно съгласно член 74, параграфи 1 и 3 от DPR № 309/90, тези деяния се наказват с не по-малко от 20 години лишаване от свобода.

- 18 Второ, през този период и на същите места, сам или в съучастие с други лица, той незаконно се е снабдявал с кокаин, който е държал, изпращал, продавал и отстъпвал на други лица. Според италианското право за извършването на подобни деяния се предвижда наказание от 8 до 20 години лишаване от свобода, а в някои случаи — и по-тежко наказание.
- 19 В това отношение срещу г-н Mantello се изтъкват утежняващи вината обстоятелства, доколкото посредством мрежата е доставян кокаин на непълнолетно лице.
- 20 Видно от информацията в националната заповед за арест, от януари 2004 г. различни италиански органи разследват незаконен трафик на кокаин, осъществяван в района на Витория. Разследването се състои по-специално в широкомащабно подслушване на телефонни разговори, довело до разкриването на организирана мрежа, включваща две престъпни сдружения, което предполага прилагането на член 74 от DPR № 309/90. Наред с това подслушването на телефонните разговори на г-н Mantello в периода от 19 януари до 13 септември 2005 г. потвърждава участието му в тази мрежа. Освен това г-н Mantello е проследен от разследващите по време на някои свои пътувания, по-специално между Сицилия (Италия) и Милано (Италия) на 28 юли 2005 г. и на 12 август 2005 г. и между Сицилия, Еслинген (Германия) и Катания на 12 септември 2005 г.
- 21 По време на последното пътуване г-н Mantello закупува 150 g кокаин в Еслинген и при завръщането си вечерта на 13 септември 2005 г. е задържан при слизане от влака на гарата в Катания от железопътната полиция, която при претърсването му установява, че пренася две торбички, съдържащи съответно 9,5 g и 145,96 g кокаин, представляващи количествено между 599 и 719 индивидуални дози.
- 22 С присъда от 30 ноември 2005 г. Tribunale di Catania осъжда г-н Mantello на 3 години, 6 месеца и 20 дни лишаване от свобода и глоба в размер на 13 000 EUR. В обвинителния акт прокуратурата обвинява г-н Mantello в това, че на 13 септември 2005 г. незаконно е притежавал 155,46 g кокаин, предназначен за препродажба. Tribunale di Catania приема, че това е доказано. По искане на г-н Mantello този съд се произнася по реда на съкратеното производство, което дава възможност да се намали наложеното наказание. На 18 април 2006 г. Corte d'appello di Catania (Апелативен съд на Катания) потвърждава постановената присъда.
- 23 Впоследствие Tribunale di Catania намалява наказанието на г-н Mantello, така че в действителност последният изтърпява наказание от 10 месеца и 20 дни лишаване от свобода и заплаща по-малка глоба.
- 24 След като се запознава със заповедта за арест в Шенгенската информационна система (ШИС), Generalstaatsanwaltschaft Stuttgart (прокуратурата на Щутгарт) задържа г-н Mantello на 29 декември 2008 г. в неговото жилище и го предава на Amtsgericht Stuttgart. Пред този съд г-н Mantello възразява срещу предаването му на издаващия съдебен орган и не се отказва от позоваване на т.нар. специално

- правило. По искане на посочената прокуратура на 22 януари 2009 г. Oberlandesgericht Stuttgart моли италианските органи да проверят дали присъдата, постановена от Tribunale di Catania на 30 ноември 2005 г., не е пречка за изпълнението на заповедта за арест.
- 25 След като не получава никаква информация от тези органи, на 20 март 2009 г. Oberlandesgericht Stuttgart решава да спре изпълнението на заповедта за арест. Освен това предвид фактичката и правната сложност на делото тази юрисдикция назначава на г-н Mantello служебен адвокат.
- 26 В крайна сметка в отговор на искането за информация на изпълняващия съдебен орган, в качеството си на издаващ заповедта за арест съдебен орган съдия-следователят към Tribunale di Catania обяснява, че присъдата от 30 ноември 2005 г. не е пречка за наказателното преследване, във връзка с което е издадена заповедта за арест, и че следователно в случая не е засегнат принципът „ne bis in idem“. При това положение прокуратурата на Щутгарт внася искане до запитващата юрисдикция за изпълнение на заповедта за арест.
- 27 Oberlandesgericht Stuttgart обаче иска да установи дали може да не допусне изпълнението на заповедта за арест, издадена за участие в организирана престъпна група и други свързани с това престъпления, доколкото според него още към момента на разследването, довело до осъдителната присъда на г-н Mantello за притежание на дози кокаин с цел препродажба, италианските разследващи органи вече са разполагали с достатъчно доказателства, за да му бъде повдигнато обвинение и за престъпленията, посочени в заповедта за арест, и по-специално за трафик на наркотици като част от организирана престъпна група. В интерес на разследването обаче, за да разкрият трафика и да задържат и останалите участници, разследващите органи не предават на съдия-следователя данните и доказателствата, с които разполагат, нито към онзи момент искат образуване на наказателно производство за тези деяния.
- 28 Според запитващата юрисдикция германското право съгласно тълкуването му от Bundesgerichtshof по принцип допуска последващо наказателно преследване за престъпления, извършени в рамките на организирана престъпна група, ако обвинителният акт и предходното съдебно следствие са имали за предмет само отделни действия на съответния член на тази група и същевременно, ако у обвиняемия не са възникнали оправдани правни очаквания, че предходното производство е обхващало всички действия, извършени в рамките на групата. Запитващата юрисдикция обаче не е напълно съгласна със становището на Bundesgerichtshof. Всъщност тя предлага да се добави трето условие, а именно към момента на осъждането на лицето за отделното деяние разследващите органи да не са знаели, че то е извършило и други престъпления и че като цяло е налице престъпление, извършено в рамките на организирана престъпна група — условие, което не е изпълнено по отношение на разследващите органи в Италия.
- 29 Освен това Oberlandesgericht Stuttgart посочва, от една страна, че главното производство няма трансграничен елемент, доколкото присъдата, която евентуално е произнесена за същото деяние, е постановена в самата издаваща държава членка, а не в друга държава членка. От друга страна, посочената юрисдикция отбелязва, че понятието „същите деяния“ все още не е тълкувано от

Съда в контекста на европейската заповед за арест. Тази юрисдикция иска да се установи дали съдебната практика във връзка с КПСШ може да бъде отнесена към положение като разглежданото в главното производство.

30 При тези обстоятелства Oberlandesgericht Stuttgart решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Как трябва да се преценява дали са налице „същите деяния“ по смисъла на член 3, точка 2 от Рамковото решение [...]:

а) съгласно правото на издаващата държава членка, или

б) съгласно правото на изпълняващата държава членка, или

в) съгласно специфично за Съюза самостоятелно тълкуване на понятието „същите деяния“?

2) При положение че към момента на постановяване на осъдителната присъда за незаконен внос на наркотични вещества натоварените с разследването служби са разполагали с информация и с доказателства, подкрепящи подозрението за участие в [престъпно] сдружение, но в интерес на разследването са се отказали да предоставят тази информация и тези доказателства на съда и да повдигнат съответно обвинение, посоченият незаконен внос представлява ли „същото деяние“ по смисъла на член 3, точка 2 от Рамковото решение като участието в сдружение с цел незаконен трафик на наркотични вещества?“.

31 По искане на запитващата юрисдикция, мотивирано от загрижеността да не се удължава процедурата по искането от италианските власти предаване, определеният състав преценява необходимостта настоящото дело да бъде разгледано по реда на спешното производство по член 104б от Процедурния правилник на Съда. С решение от 20 юли 2009 г., взето на основание параграф 1, четвърта алинея от посочения член, след изслушване на генералния адвокат определеният състав отхвърля искането.

По преюдициалните въпроси

32 С преюдициалните въпроси запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали при обстоятелства като разглежданите в главното производство може да не изпълни заповед за арест на основание член 3, точка 2 от Рамковото решение.

33 Всъщност от първия поставен въпрос, а именно дали понятието „същите деяния“, съдържащо се в споменатия член 3, точка 2, представлява самостоятелно понятие на правото на Съюза, е видно, че според запитващата юрисдикция, ако това понятие трябва да се преценява единствено с оглед на правото на издаващата или изпълняващата държава членка, то тази юрисдикция ще е длъжна да допусне предаването на г-н Mantello. Това е така, от една страна, защото германското право съгласно тълкуването му от Bundesgerichtshof по принцип допуска последващо наказателно преследване за престъпления, извършени в рамките на

организирана престъпна група, ако обвинителният акт и предходното съдебно следствие са имали за предмет само отделни действия на съответния член на тази група и ако у обвиняемия не са възникнали оправдани правни очаквания, че предходното производство е обхващало всички действия, извършени в рамките на групата. От друга страна, предвид практиката на Corte suprema di cassazione, посочена в точка 14 от настоящото решение, и предвид обобщената в точка 26 от същото решение информация, която съдия-следователят към Tribunale di Catania е предоставил на запитващата юрисдикция на 4 април 2009 г., съгласно италианското право постановената от Tribunale di Catania присъда от 30 ноември 2005 г. не е пречка за наказателното преследване във връзка с посочените в заповедта за арест деяния.

- 34 За сметка на това, ако понятието „същите деяния“, съдържащо се в член 3, точка 2 от Рамковото решение, се разглежда като самостоятелно понятие на правото на Съюза, с втория поставен въпрос запитващата юрисдикция иска да се установи дали, за разлика от германското и италианското право съгласно тълкуването им от върховните юрисдикции на тези държави членки, тази разпоредба на Рамковото решение изисква — за да се допусне наказателно производство срещу определено лице по обвинение за престъпления, които обхващат и отделното деяние, за което лицето вече е осъдено с влязла в сила присъда — при повдигането на първото обвинение, по което е постановена влязлата в сила присъда, разследващите органи да не са знаели, че лицето е извършило и други престъпления и че като цяло е налице престъпление, извършено в рамките на организирана престъпна група — условие, което не е изпълнено по отношение на разследващите органи в Италия.
- 35 В самото начало следва да се припомни, че както е видно по-конкретно от член 1, параграфи 1 и 2 от Рамковото решение, както и от съображения 5 и 7 от него, това решение има за цел да замести многостранната система на екстрадиция между държавите членки със система за предаване между съдебните органи на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване, като тази система е основана на принципа на взаимно признаване (Решение от 6 октомври 2009 г. по дело Wolzenburg, C-123/08, Сборник, стр. I-9621, точка 56).
- 36 Принципът на взаимно признаване, който е в основата на текста на Рамковото решение, предполага, по силата на член 1, параграф 2 от последното, че държавите членки по принцип са длъжни да изпълнят европейската заповед за арест (Решение от 1 декември 2008 г. по дело Leymann и Pustovarov, C-388/08 PPU, Сборник, стр. I-8983, точка 51).
- 37 Всъщност държавите членки могат да откажат изпълнението на такава заповед само в случаите по член 3 от Рамковото решение, при които не се допуска изпълнение, както и в случаите, изброени в член 4 от същото (вж. в този смисъл Решение по дело Leymann и Pustovarov, посочено по-горе, точка 51).
- 38 В това отношение не може съдебните органи на всяка държава членка да преценяват понятието „същите деяния“, съдържащо се в член 3, точка 2 от Рамковото решение, в зависимост от съответното национално право. Всъщност от изискването за еднакво прилагане на правото на Съюза следва, че доколкото във

връзка с това понятие посочената разпоредба не препраща към правото на държавите членки, понятието трябва да получи самостоятелно и еднакво тълкуване навсякъде в Съюза (вж. по аналогия Решение от 17 юли 2008 г. по дело *Kozłowski*, C-66/08, Сборник, стр. I-6041, точки 41 и 42). Следователно това понятие е самостоятелно понятие на правото на Съюза и като такова може да бъде предмет на преюдициално запитване от всяка юрисдикция, сезирана със спор в това отношение, при условията, определени в дял VII от протокол № 36 към ДФЕС относно преходните разпоредби.

- 39 Следва да се припомни, че понятието „същите деяния“ се съдържа и в член 54 от КПСШ. В този контекст посоченото понятие е тълкувано като отнасящо се единствено до наличието на признаците от обективна страна и обхващащо съвкупност от конкретни неразделно свързани помежду си факти, независимо от тяхната правна квалификация или от защитения правен интерес (вж. Решение от 9 март 2006 г. по дело *Van Esbroeck*, C-436/04, *Recueil*, стр. I-2333, точки 27, 32 и 36, както и Решение от 28 септември 2006 г. по дело *Van Straaten*, C-150/05, *Recueil*, стр. I-9327, точки 41, 47 и 48).
- 40 Предвид общата цел на член 54 от КПСШ и на член 3, точка 2 от Рамковото решение, а именно да се избегне повторно наказателно преследване и повторно осъждане на дадено лице за едни и същи деяния, следва да се приеме, че даденото в контекста на КПСШ тълкуване на това понятие важи и в контекста на Рамковото решение.
- 41 Когато изпълняващият съдебен орган е уведомен, че в държава членка е налице влязла в сила в присъда за „същите деяния“ като посочените в европейската заповед за арест, по която трябва да се произнесе, съгласно член 3, точка 2 от Рамковото решение този орган трябва да откаже изпълнението на споменатата заповед за арест, при условие че — ако присъдата е осъдителна — наказанието е изтърпяно или се изтърпява в момента или вече не подлежи на изпълнение съгласно правото на държавата членка, в която е постановена присъдата.
- 42 В преюдициалното си запитване запитващата юрисдикция указва, че при преценката дали са налице „същите деяния“ на пръв поглед е склонна да приеме, че деянията, за които е постановена влязлата в сила присъда от 30 ноември 2005 г., а именно притежанието от г-н *Mantello* на 155,46 g кокаин на 13 септември 2005 г. във Витория, са различни от тези, във връзка с които е издадена заповедта за арест, а именно, първо, деянията, извършени между януари 2004 г. и ноември 2005 г., свързани с участието на г-н *Mantello* в престъпната група в качеството на превозвач, посредник и снабдител, и второ, деянията, свързани с незаконното притежание на наркотици през същия период в различни италиански и германски градове.
- 43 Ето защо следва да се приеме, че въпросите на запитващата юрисдикция на практика се отнасят по-скоро до понятието „влязла в сила присъда“, отколкото до понятието „същите деяния“. Всъщност тази юрисдикция иска да се установи дали, при положение че към момента на постановяване на присъдата от 30 ноември 2005 г. италианските разследващи органи са разполагали с доказателства за деянията, извършени в периода от януари 2004 г. до ноември 2005 г., и съответно са могли да докажат участието на г-н *Mantello* в престъпната група, както и

незаконното притежание на наркотици, тази присъда може да се разглежда не само като влязла в сила осъдителна присъда за отделното деяние от 13 септември 2005 г., квалифицирано като незаконно притежание на наркотици, предназначени за препродажба, но и като присъда, която е пречка за последващо провеждане на наказателно преследване за престъпления като посочените в заповедта за арест.

- 44 С други думи, тази юрисдикция иска да се установи дали, след като разследващите органи са разполагали с доказателства, че съответните деяния осъществяват състава на престъпленията, посочени в заповедта за арест, но не са представили тези доказателства на Tribunale di Catania, когато същият е разглеждал обвинението във връзка с отделното деяние от 13 септември 2005 г., това позволява да се приеме, че е налице съдебно решение, което следва да се приравни на влязла в сила присъда за посочените в тази заповед за арест деяния.
- 45 В това отношение следва да се посочи, че издирваното лице се смята за лице, което има влязла в сила присъда за същите деяния по смисъла на член 3, точка 2 от Рамковото решение, когато е водено наказателно производство и с него окончателно са изчерпани възможностите за наказателно преследване (вж. по аналогия Решение от 11 февруари 2003 г. по дело Gözütok и Brügge, C-187/01 и C-385/01, Recueil, стр. I-1345, точка 30, както и Решение от 22 декември 2008 г. по дело Turanský, C-491/07, Сборник, стр. I-11039, точка 32) или когато съдебните органи на държава членка са приели решение, с което обвиняемият окончателно е оправдан във връзка със съответните деяния (вж. по аналогия Решение по дело Van Straaten, посочено по-горе, точка 61, както и Решение по дело Turanský, посочено по-горе, точка 33).
- 46 Дали присъдата е „влязла в сила“ по смисъла на член 3, точка 2 от Рамковото решение се преценява съгласно правото на държавата членка, в която е постановена тази присъда.
- 47 В този смисъл решение, което съгласно правото на държавата членка, в която е образувано наказателно производство срещу дадено лице, не води до окончателно изчерпване на възможностите за наказателно преследване за определени деяния на национално равнище, по принцип не би могло да съставлява процесуална пречка за евентуалното започване или продължаване на наказателното преследване за същото деяние срещу това лице в някоя от държавите — членки на Съюза (вж. по аналогия Решение по дело Turanský, посочено по-горе, точка 36).
- 48 В това отношение, по подобие на рамката за сътрудничество, предвидена от член 57 от КПСШ, член 15, параграф 2 от Рамковото решение дава възможност на изпълняващия съдебен орган да поиска от съдебния орган на държавата, на чиято територия е постановено решение, относимите правни сведения за точното естество на това решение, за да се установи дали по силата на националното право на посочената държава следва да се смята, че с решението окончателно са изчерпани възможностите за наказателно преследване на национално равнище (вж. по аналогия Решение по дело Turanský, посочено по-горе, точка 37).
- 49 В главното производство запитващата юрисдикция използва именно механизма за сътрудничество, предвиден в член 15, параграф 2 от Рамковото решение. В отговора си издаващият съдебен орган изрично указва, че по силата на

италианското право лицето е осъдено с влязла в сила присъда за отделно деяние, осъществяващо състава на престъплението незаконно притежание на наркотици, но че наказателното производство, във връзка с което е издадена заповедта за арест, се отнася до различни деяния, съставляващи престъплението участие в организирана престъпна група и отново осъществяващи състава на престъплението незаконно притежание на наркотици с цел препродажба, като тези деяния не са обхванати от присъдата от 30 ноември 2005 г. В този смисъл, макар разследващите органи да са разполагали с данни за някои факти във връзка с тези престъпления, от представения от издаващия съдебен орган отговор е видно, че що се отнася до упоменатите в заповедта за арест деяния, не следва да се смята, че с първата присъда на Tribunale di Catania окончателно се изчерпват възможностите за наказателно преследване на национално равнище.

- 50 Следователно при обстоятелства като разглежданите в главното производство, при които в отговор на отправено от изпълняващия съдебен орган искане за информация по смисъла на член 15, параграф 2 от Рамковото решение издаващият съдебен орган изрично констатира, че предходната присъда не обхваща деянията, посочени в заповедта за арест, и следователно не е пречка за наказателното преследване, във връзка с което е издадена споменатата заповед за арест, изпълняващият съдебен орган трябва да съобрази решението си с констатациите в отговора на издаващия съдебен орган.
- 51 Предвид всичко изложено по-горе на запитващата юрисдикция следва да се отговори, че за целите на издаването и изпълнението на европейска заповед за арест понятието „същите деяния“, съдържащо се в член 3, точка 2 от Рамковото решение, представлява самостоятелно понятие на правото на Съюза. При обстоятелства като разглежданите в главното производство, при които в отговор на отправено от изпълняващия съдебен орган искане за информация по смисъла на член 15, параграф 2 от това рамково решение издаващият съдебен орган — на основание на националното право и при спазване на изискванията, произтичащи от залегналото в този член 3, точка 2 понятие „същите деяния“ — изрично констатира, че постановената по реда на националното право предходна присъда не е влязла в сила присъда за деянията, посочени в заповедта за арест, и следователно не е пречка за наказателното преследване, във връзка с което е издадена споменатата заповед за арест, тази присъда не дава основание на изпълняващия съдебен орган да приложи посочения член 3, точка 2 и да не допусне изпълнение.

По съдебните разноски

- 52 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

За целите на издаването и изпълнението на европейска заповед за арест понятието „същите деяния“, съдържащо се в член 3, точка 2 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки, представлява самостоятелно понятие на правото на Съюза.

При обстоятелства като разглежданите в главното производство, при които в отговор на отправено от изпълняващия съдебен орган искане за информация по смисъла на член 15, параграф 2 от това рамково решение издаващият съдебен орган — на основание на националното право и при спазване на изискванията, произтичащи от залегналото в този член 3, точка 2 понятие „същите деяния“ — изрично констатира, че постановената по реда на националното право предходна присъда не е влязла в сила присъда за деянията, посочени в заповедта за арест, и следователно не е пречка за наказателното преследване, във връзка с което е издадена споменатата заповед за арест, тази присъда не дава основание на изпълняващия съдебен орган да приложи посочения член 3, точка 2 и да не допусне изпълнение.

Подписи

---

* Език на производството: немски.

InfoCuria - Съдебна практика на Съда на Европейските общности

[Начало](#) > [Формуляр за търсене](#) > [Списък с резултати](#) > [Документи](#)

[Отпечатай](#)

Език на документа :

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

21 октомври 2010 година(*)

„Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси —
Рамково решение 2002/584/ПВР — Европейска заповед за арест и процедури за
предаване между държавите членки — Член 4 — Случаи, в които може да бъде
отказано изпълнение — Член 4, точка 6 — Заповед за арест, издадена с цел
изпълнение на наказание — Член 5 — Гаранции, предоставени от издаващата
държава членка — Член 5, точка 1 — Задочно осъждане — Член 5, точка 3 —
Заповед за арест, издадена с цел провеждане на наказателно преследване —
Предаване при условие издирваното лице да бъде върнато в изпълняващата
държава членка — Съвместно прилагане на точки 1 и 3 от член 5 —
Съвместимост“

По дело С-306/09

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 35 ЕС от *Cour constitutionnelle* (Белгия) с акт от 24 юли 2009 г., постъпил в Съда на 31 юли 2009 г., в рамките на производство по дело относно изпълнението на европейска заповед за арест, издадена срещу

I. В.,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: г-н J.-C. Bonichot, председател на състав, г-н K. Schiemann, г-н L. Bay Larsen (докладчик), г-жа C. Toader и г-жа M. Berger, съдии,

генерален адвокат: г-н P. Cruz Villalón,

секретар: г-н M.-A. Gaudissart, началник на отдел,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 11 май 2010 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за I. В., от адв. P. Huget, *avocat*,
- за белгийското правителство, от г-н T. Materne, в качеството на представител, подпомаган от адв. J. Bourtembourg и адв. F. Belleflamme, *avocats*,
- за германското правителство, от г-н J. Möller и г-жа J. Kemper, в качеството на представители,
- за австрийското правителство, от г-н E. Riedl, в качеството на представител,
- за полското правителство, от г-н M. Dowgielewicz, в качеството на представител,
- за шведското правителство, от г-жа A. Falk и г-жа C. Meyer-Seitz, в качеството на представители,

- за правителството на Обединеното кралство, от г-жа I. Rao, в качеството на представител,
- за Съвета на Европейския съюз, от г-н O. Petersen и г-н I. Gurov, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от г-н R. Troosters и г-жа S. Grünheid, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 6 юли 2010 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 3, член 4, точка 6 и член 5, точки 1 и 3 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3), както и до валидността на член 4, точка 6 и член 5, точка 3, посочени по-горе.
- 2 Запитването е отправено в рамките на процедура за изпълнение от Tribunal de première instance de Nivelles [Първоинстанционен съд на Nivelles] (Белгия) на европейска заповед за арест, издадена на 13 декември 2007 г. от Tribunalul București (Окръжен съд, Букурещ) (Румъния) (наричан по-нататък и „румънският издаващ съдебен орган“) срещу I. В., пребиваващ в Белгия румънски гражданин, с цел изпълнение на наказание лишаване от свобода за срок от четири години, наложено със задочна присъда.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Както личи от информацията във връзка с датата на влизане в сила на Договора от Амстердам, публикувана в *Официален вестник на Европейските общности* от 1 май 1999 г. (ОВ L 114, стр. 56), Кралство Белгия е направило декларация по член 35, параграф 2 ЕС, с която приема компетентността на Съда да се произнася по реда на член 35, параграф 3, буква б) ЕС.
- 4 Съгласно член 10, параграф 1 от Протокол № 36 относно преходните разпоредби, приложен към Договора за ФЕС, правомощията на Съда съгласно дял VI от Договора за ЕС, включително когато са били приети на основание на член 35, параграф 2 ЕС, остават същите по отношение на актовете на Съюза, приети преди влизането в сила на Лисабонския договор.

Рамково решение 2002/584

5 Съображения 1, 5, 10 и 12 от Рамково решение 2002/584 гласят следното:

„(1) Съгласно заключенията на Европейския съвет от Тампере от 15 и 16 октомври 1999 г. [...] официалната процедура за екстрадиция следва да бъде отменена в държавите членки по отношение на осъдени лица, които се укриват от правосъдието, а процедурите по екстрадиция трябва да бъдат ускорени спрямо лица, които са заподозрени в извършване на престъпление.

[...]

(5) Целта за превръщане на Съюза в пространство на свобода, сигурност и правосъдие изисква премахване на екстрадицията между държавите членки и заместването ѝ със система за предаване между съдебните органи. Освен това въвеждането на нова опростена процедура за предаване на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване дава възможност за премахване на сложността и евентуалното забавяне, присъщо на настоящата процедура по екстрадиция. Преобладаващите до момента традиционни отношения на сътрудничество между държавите членки трябва да бъдат заменени от система на свободно движение на съдебни решения по наказателни дела, обхващащи едновременно предварителни и окончателни решения в рамките на пространство на свобода, сигурност и правосъдие.

[...]

(10) Механизмът на европейската заповед за арест се основава на високо равнище на доверие между държавите членки. Нейното прилагане може да бъде спряно единствено в случай на съществено и продължаващо нарушаване на един от принципите на държавите членки, посочени в член 6, параграф 1 [ЕС], определени от Съвета съгласно член 7, параграф 1 [ЕС] с посочените в член 7, параграф 2 от него последици.

[...]

(12) Настоящото рамково решение спазва основните права и се съобразява с принципите, признати в член 6 [ЕС] и отразени в Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално глава VI от нея [...].

[...]“

6 Член 1 от Рамково решение 2002/584 гласи:

„1. Европейската заповед за арест е съдебно решение, което е издадено от държава членка, с оглед задържане и предаване [от] друга държава членка на издирвано лице, с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане.

2. Държавите членки следва да изпълнят всяка европейска заповед за арест въз основа на принципите на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на настоящото рамково решение.

3. Рамковото решение няма действие по отношение на изменение на задължението за спазване на основните права и основните правни принципи, залегнали в член 6 [ЕС]“.

- 7 Член 2, параграф 1 от това рамково решение, озаглавен „Обхват на европейската заповед за арест“, предвижда следното:

„Европейска заповед за арест се издава за деяния, които са наказуеми съгласно правото на издаващата държава членка [...] или ако наложеното наказание лишаване от свобода или мярката, изискваща задържане, е не по-малко от 4 месеца.“

- 8 В член 3 от посоченото рамково решение са изброени три „[с]луча[я]“, при които не се допуска изпълнение на европейска заповед за арест“.

- 9 В член 4 от същото рамково решение, озаглавен „Случаи, при които изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано“, посочените случаи са изброени в седем точки. В това отношение точка 6 от този член предвижда:

„Изпълняващият съдебен орган може да откаже да изпълни европейска заповед за арест:

[...]

- б) когато европейската заповед за арест е издадена с оглед изпълнение на присъда за лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане и издирваното лице се намира или е гражданин или пребиваващ в изпълняващата [държава членка], а същата поема изпълнението на присъдата или мярката, изискваща задържане съгласно националното си право“.

- 10 Член 5 от Рамково решение 2002/584, озаглавен „Гаранции, предоставени от издаващата държава членка в особени случаи“, гласи следното:

„Съгласно законодателството на изпълняващата държава членка изпълнението на европейската заповед за арест от изпълняващия съдебен орган може да бъде обвързано от следните условия:

- 1) когато европейската заповед за арест е издадена с оглед изпълнение на присъда или мярка, изискваща задържане, постановени задочно, и когато засегнатото лице не е било известно за датата и мястото на заседанието, довело до постановяване на задочното решение, предаване може да се извърши, при условие че съдебният орган, издал европейската заповед за арест, предостави подходяща гаранция с оглед обезпечаване възможността лицето да иска повторно разглеждане на делото в страната, издала европейската заповед за арест, и да присъства при постановяване на присъдата;

[...]

3) когато лицето, обект на европейска заповед за арест с оглед провеждане на наказателно производство, е гражданин или пребиваващ в изпълняващата държава членка, предаване може да се извърши, при условие че то, след като бъде изслушано, бъде върнато в изпълняващата държава членка, за да изтърпи [там наказанието лишаване от свобода или мярката, изискваща задържане, наложени спрямо него в издаващата държава членка]“.

11 Член 8 от това рамково решение, озаглавен „Съдържание и форма на европейската заповед за арест“, гласи:

„1. Европейската заповед за арест съдържа следната информация в съответствие с формуляра, включен в приложението:

[...]

в) доказателства за влязла в сила присъда, заповед за задържане или друг подлежащ на изпълнение съдебен акт със същата юридическа сила, попадащ в обхвата на членове 1 и 2;

[...]

е) наложеното наказание, ако има влязла в сила присъда, или предвидените наказания за престъплението съгласно законодателството на издаващата държава членка;

[...]“

12 Член 15, параграф 2 от посоченото рамково решение гласи:

„Ако изпълняващият съдебен орган счита, че предоставената от издаващата държава членка информация е недостатъчна, за да вземе решение за предаване, той следва да поиска незабавно да му бъде предоставена необходимата допълнителна информация, особено що се отнася до членове 3—5 и член 8 [...]“

13 Член 32 от Рамково решение 2002/584 гласи:

„Разглеждането на отправените преди 1 януари 2004 г. искания за екстрадиция се извършва въз основа на съществуващите актове, отнасящи се до екстрадицията. Получените след тази дата искания се подчиняват на правилата, приети от държавите членки съгласно настоящото рамково решение. [Въпреки това всяка държава членка при приемането му може да заяви, че като изпълняваща държава членка ще продължи да разглежда в съответствие с приложимата преди 1 януари 2004 г. система за екстрадиция исканията, свързани с деяния, извършени преди дата, която тя посочи.] Въпросната дата не може да бъде по-късна от 7 август 2002 г. Това волеизявление подлежи на обнародване в Официален вестник на Европейските общности. То може да бъде оттеглено по всяко време“.

Рамково решение 2009/299/ПВР

14 Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 година за изменение на Рамкови решения 2002/584/ПВР, 2005/214/ПВР, 2006/783/ПВР,

2008/909/ПВР и 2008/947/ПВР, с което се укрепват процесуалните права на лицата и се насърчава прилагането на принципа за взаимно признаване на решения, постановени в отсъствието на заинтересованото лице по време на съдебния процес (ОВ L 81, стр. 24), което съгласно член 8, параграф 1 трябва да бъде приложено от държавите членки до 28 март 2011 г., отменя член 5, точка 1 от Рамково решение 2002/584 и въвежда в последното нов член 4а.

- 15 Посоченият член 4а, озаглавен „Решения, постановени вследствие на съдебен процес, на който лицето не се е явило лично“, обаче се прилага по отношение на признаването и изпълнението на решения, постановени вследствие на съдебен процес, проведен в отсъствието на заинтересованото лице, считано едва от 28 март 2011 г.

Националните правни уредби

Белгийската правна уредба

- 16 Рамково решение 2002/584 е транспонирано в националното право със Закон от 19 декември 2003 г. за европейската заповед за арест (*Moniteur belge* от 22 декември 2003 г., стр. 60075, наричан по-нататък „законът за европейската заповед за арест“).

- 17 На първо място, що се отнася до случаите, в които не се допуска изпълнение на европейска заповед за арест, член 4 от този закон предвижда:

„Изпълнението на европейска заповед за арест се отказва в следните случаи:

[...]

5° ако съществуват основателни причини да се счита, че изпълнението на европейската заповед за арест ще наруши основните права на засегнатото лице, установени в член 6 [ЕС]“.

- 18 На второ място, що се отнася до случаите, в които може да се откаже изпълнение на европейска заповед за арест, член 6 от посочения закон уточнява:

„Изпълнението може да се откаже в следните случаи:

[...]

4° ако европейската заповед за арест е издадена с цел изпълнение на наказание или на мярка за неотклонение, когато засегнатото лице е белгиец или пребивава в Белгия и компетентните белгийски органи се задължават да изпълнят наказанието или мярката за неотклонение при спазване на белгийското право;

[...]“

- 19 Що се отнася до ефективното изпълнение на решение, прието съгласно член 6, параграф 4 от закона за европейската заповед за арест, член 18, параграф 2 от Закона от 23 май 1990 г. за предаване на осъдени лица между държавите, за поемане и прехвърляне на надзора върху условно осъдени или условно

освободени лица, както и за поемане и прехвърляне на изпълнението на наказание лишаване от свобода и на мерки, изискващи задържане (*Moniteur belge* от 20 юли 1990 г., стр. 14304), изменен със Закон от 26 май 2005 г. (*Moniteur belge* от 10 юни 2005 г., стр. 26718, наричан по-нататък „законът за предаването“), гласи:

„Съдебното решение, постановено в изпълнение на член 6, параграф 4° от закона [...] за европейската заповед за арест, предполага поемане на изпълнението на посоченото в него наказание лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане. Наказанието лишаване от свобода или мярката, изискваща задържане, се изпълняват при спазване на разпоредбите на настоящия закон“.

- 20 Член 18 от глава VI от закона за предаването, озаглавена „Изпълнение в Белгия на постановени в чужбина наказание лишаване от свобода и мерки, изискващи задържане“, трябва да се тълкува във връзка с член 25 от същия закон, който предвижда:

„Разпоредбите на глави V и VI не се прилагат при задочно осъждане, освен в случаите по член 18, [параграф] 2, когато задочно постановената присъда е влязла в сила“.

- 21 На трето място, що се отнася до гаранциите, които издаващата държава членка трябва да предостави, членове 7 и 8 от закона за европейската заповед за арест транспонират съответно точки 1 и 3 от член 5 от Рамково решение 2002/584. Член 7 от този закон предвижда следното по отношение на изпълнението на задочно наложено наказание:

„Когато европейската заповед за арест е издадена с оглед изпълнение на присъда или мярка, изискваща задържане, постановени задочно, и когато засегнатото лице не е било известно за датата и мястото на заседанието, довело до постановяване на задочното решение, предаване може да се извърши, при условие че съдебният орган, издал европейската заповед за арест, предостави достатъчно гаранции с оглед обезпечаване възможността лицето да иска повторно разглеждане на делото в страната, издала европейската заповед за арест, и да присъства при постановяване на присъдата.“

Следва да се приеме, че съществуват достатъчно гаранции по смисъла на първата алинея, когато правото на издаващата държава предвижда способ за защита и урежда условията за упражняването му, от които следва, че лицето ще може ефективно да го упражни“.

- 22 Член 8 от закона за европейската заповед за арест гласи:

„Когато европейската заповед за арест е издадена с цел провеждане на наказателно преследване срещу белгиец или лице, което пребивава в Белгия, предаването може да се обвърже с условието, че след разглеждане на делото лицето ще бъде върнато в Белгия за изпълнение на евентуално наложеното в издаващата държава членка наказание или на евентуално взетата в същата държава мярка за неотклонение“.

Румънската правна уредба

23 Член 522а от румънския наказателно-процесуален кодекс гласи:

„Ново съдебно производство за задочно осъдените лица в случай на екстрадиция.

В случай на искане за екстрадиция на задочно осъдено лице по негова молба делото може да бъде разгледано повторно от произнеслия се като първа инстанция съд.

Разпоредбите на членове 405—408 се прилагат по аналогия“.

24 Член 405 от посочения наказателно-процесуален кодекс гласи:

„След като молбата за преразглеждане е допусната по принцип, повторното разглеждане на делото се осъществява в съответствие с процесуалните правила относно постановяването на присъда от първата инстанция.

Ако юрисдикцията прецени за необходимо, тя отново пристъпва към събиране на доказателствата, представени при постановяването на първата присъда или при допускането по принцип на искането за преразглеждане“.

Процедурата по главното производство и преюдициалните въпроси

25 С присъда от 16 юни 2000 г. I.V. е осъден от Tribunalul București на четири години лишаване от свобода за трафик на ядрени и радиоактивни материали. Тази присъда е потвърдена с решение от 3 април 2001 г. на Curtea de apel București (Апелативен съд, Букурещ).

26 Тези две юрисдикции разрешават на I. V. да изтърпи наказанието си, което е наложено и потвърдено в състезателно производство, на работното си място, а не в място за лишаване от свобода.

27 С решение от 15 януари 2002 г. Curtea Supremă de Justiție (Върховен съд) (Румъния), който съгласно изложеното от запитващата юрисдикция се произнася задочно, без I. V. да е бил уведомен лично за датата и мястото на съдебното заседание, отменя предходните решения, доколкото те позволяват на I. V. да изтърпи наказанието си лишаване от свобода за срок от четири години на работното си място, и налага изтърпяването на това наказание в място за лишаване от свобода.

28 През февруари 2002 г. I. V. решава да замине за Белгия, след като според собствените му твърдения е станал жертва на сериозни нарушения на правото на справедлив процес. От октомври 2002 г. към него последователно се присъединяват жена му и двете му деца.

29 На 11 декември 2007 г. I. V. е задържан в Белгия по сигнал от 10 февруари 2006 г., подаден от румънските органи в рамките на Шенгенската информационна система (ШИС), с цел неговото арестуване и предаване на посочените органи за изпълнението на наложеното му наказание лишаване от свобода.

- 30 Като счита, че този сигнал има силата на европейска заповед за арест, белгийската прокуратура изисква изслушване от съдия-следовател, който с постановление от 12 декември 2007 г. освобождава I. В. под гаранция до постановяване на окончателно решение за предаването му.
- 31 На 13 декември 2007 г. Tribunalul București издава срещу I. В. европейска заповед за арест с цел изпълнение на наложеното в Румъния наказание лишаване от свобода за срок от четири години.
- 32 На 19 декември 2007 г. I. В. подава в Службата за чужденците молба за предоставяне на статут на бежанец в Белгия.
- 33 На 29 февруари 2008 г. белгийската прокуратура иска от Tribunal de première instance de Nivelles да обяви, че заповедта за арест, издадена от румънския издаващ съдебен орган, е годна за изпълнение.
- 34 На 2 юли 2008 г. на I. В. е отказано предоставянето на статут на бежанец или субсидиарна защита. Този отказ, потвърден от Conseil du contentieux des étrangers [Съвет за решаване на спорове, засягащи чуждестранни лица] през март 2009 г., понастоящем е предмет на дело, висящо пред Conseil d'État [Държавен съвет] (Белгия).
- 35 При проверката на условията, на които трябва да отговаря европейската заповед за арест, за да може да бъде изпълнена, на 22 юли 2008 г. Tribunal de première instance de Nivelles постановява определение, с което обявява, че тази европейска заповед за арест отговаря на всички законоустановени изисквания. По-специално той преценява, че няма сериозни причини да се смята, че изпълнението на тази заповед за арест би довело до засягането на основните права на I. В.
- 36 Посочената юрисдикция изтъква в това отношение, че макар разглежданата в главното производство европейска заповед за арест действително да се отнася до изпълнението на задочно постановено съдебно решение, румънският издаващ съдебен орган все пак предоставя гаранции, които могат да се считат за достатъчни по смисъла на член 7 от закона за европейската заповед за арест, тъй като посочената заповед за арест уточнява, че съгласно член 522a от румънския наказателно-процесуален кодекс по молба на задочно осъденото лице делото може да бъде разгледано повторно от произнеслия се като първа инстанция съд.
- 37 Tribunal de première instance de Nivelles установява, че I. В. не може да се позовава на член 6, параграф 4 от закона за европейската заповед за арест, който предвижда, че изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано, ако тя е издадена с цел изпълнение на наказание, когато засегнатото лице пребивава в Белгия и компетентните органи се задължават да изпълнят това наказание при спазване на националното право.
- 38 Всъщност посочената възможност за отказ се отнасяла единствено до влезлите в сила задочни присъди, както е предвидено в член 25 във връзка с член 18, параграф 2 от закона за предаването. I. В. обаче все още разполагал с възможността да поиска повторно разглеждане.

- 39 Освен това този съд посочва, че макар член 8 от закона за европейската заповед за арест да предвижда, че предаването на лице, което пребивава в Белгия и срещу което е издадена заповед за арест с цел наказателно преследване, може да се подчини на условието след осъждането му засегнатото лице да бъде изпратено в Белгия, за да изтърпи там постановеното в издаващата държава членка наказание, член 7 от този закон предвижда, че заповедта за арест, основаваща се на задочно постановена присъда, се счита за издадена с цел изпълнение на наказание.
- 40 Като счита, че това различно третиране би могло да доведе до дискриминация и като взема предвид обстоятелството, че I. В. пребивава в Белгия по смисъла на посочената правна уредба, в случай че този член 8 трябва да се тълкува като приложим само по отношение на европейската заповед за арест, издадена с цел провеждане на наказателно преследване, а не по отношение на заповед за арест, издадена с цел изпълнение на задочно постановена присъда лишаване от свобода, срещу която осъденото лице все още разполага със способ за защита, Tribunal de première instance de Nivelles отправя запитване към Cour constitutionnelle [Конституционния съд] относно съвместимостта на посочения член 8 с членове 10 и 11 от Конституцията, свързани с принципите за равно третиране и недопускане на дискриминация.
- 41 Тъй като на свой ред установява, че законът за европейската заповед за арест е предназначен само да транспонира във вътрешния правен ред Рамково решение 2002/584, Cour constitutionnelle решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Трябва ли европейската заповед за арест, издадена с цел изпълнение на присъда, постановена задочно, без осъденото лице да е било уведомено за мястото или за датата на съдебното заседание, и срещу която то все още разполага със способ за защита, да се разглежда не като заповед за арест с цел изпълнение на наказание лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане, по смисъла на член 4, точка 6 от Рамково решение [2002/584], а като заповед за арест с цел провеждане на наказателно производство по смисъла на член 5, точка 3 от същото рамково решение?
- 2) При отрицателен отговор на първия въпрос, трябва ли член 4, точка 6 и член 5, точка 3 от същото рамково решение да се тълкуват в смисъл, че не позволяват държавите членки да обвържат предаването на съдебните органи на издаващата държава на пребиваващо на тяхна територия лице, срещу което при описаните в първия въпрос обстоятелства е издадена заповед за арест с цел изпълнение на наказание лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане, с условието лицето да бъде върнато в изпълняващата държава членка за изпълнение на евентуално окончателно наложеното в издаващата държава членка наказание лишаване от свобода или на евентуално окончателно взетата в тази държава мярка, изискваща задържане?
- 3) При [утвърдителен] отговор на втория въпрос, същите членове нарушават ли член 6, параграф 2 [ЕС], и по-специално принципа на равно третиране и недопускане на дискриминация?

- 4) При отрицателен отговор на първия въпрос, трябва ли членове 3 и 4 от същото рамково решение да се тълкуват в смисъл, че не допускат съдебните органи на държава членка да откажат да изпълнят европейска заповед за арест, ако има сериозни причини да се смята, че нейното изпълнение би довело до нарушаване на основните права на засегнатото лице, установени в член 6, параграф 2 [ЕС]?”.

По преюдициалните въпроси

- 42 На първо място, важно е да се уточни, че съгласно член 32 от Рамково решение 2002/584 то се прилага по отношение на исканията за изпълнение на заповед за арест, получени след 1 януари 2004 г., при условие че изпълняващата държава членка не е заявила, че ще продължи да разглежда в съответствие с приложимата преди тази дата система за екстрадиция исканията, свързани с деяния, извършени преди 7 август 2002 г. Макар че разглежданото в главното производство искане засяга факти, настъпили преди тази дата, безспорно е, че Кралство Белгия не е направило такова заявление. Следователно посоченото рамково решение е приложимо в настоящия случай.
- 43 На второ място, следва да се напомни, че сред случаите на неизпълнение на европейска заповед за арест, изброени в членове 3 и 4 от Рамковото решение, не е посочено наличието на молба за убежище или молба за предоставяне на статут на бежанец или на субсидиарна закрила.
- 44 Що се отнася по-специално до молбата за убежище, представена пред компетентните органи на държава членка от гражданин на друга държава членка, единственият член от Протокол № 29 относно убежището, предоставяно на гражданите на държавите — членки на Европейския съюз, приложен към Договора за ЕО (понастоящем Протокол № 24, приложен към Договора за ФЕС), гласи по-специално, че като се има предвид равнището на защита на основните права и свободи в държавите членки се счита, че последните представляват една спрямо друга безопасни страни на произход, що се отнася до всички правни и практически въпроси, свързани с проблемите на правото на убежище.
- 45 В същия смисъл е важно да се уточни, че молбата за предоставяне на статут на бежанец или на субсидиарна закрила, представена от гражданин на държава членка, не попада в приложното поле на международния режим за защита, създаден с Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 304, стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 52).
- 46 Поради това фактът, че I. В. подава пред компетентните белгийски органи молба за предоставяне на статут на бежанец или на субсидиарна закрила по смисъла на Директива 2004/83 не може да се счита за релевантен с оглед на отговорите, които трябва да се дадат на поставените от запитващата юрисдикция въпроси.

47 На трето място, следва да се отбележи, че запитващата юрисдикция изхожда от предпоставката, че е сезирана с искане за изпълнение на задочно постановена присъда по смисъла на член 5, точка 1 от Рамково решение 2002/584. При необходимост именно тя следва да използва възможността, предоставена ѝ с член 15, параграф 2 от това рамково решение, за да провери този въпрос. При всички случаи Съдът е този, който следва да се произнесе с оглед на фактическите и правни съображения, изложени в акта за преюдициално запитване.

По първия и втория въпрос

48 С първия и втория си въпрос, които следва да бъдат разгледани заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 4, точка 6 и член 5, точка 3 от Рамково решение 2002/584 могат да се тълкуват в смисъл, че изпълнението на европейска заповед за арест, издадена с цел изпълнение на задочно постановена присъда по смисъла на член 5, точка 1 от това рамково решение, може да бъде обвързано с условието засегнатото лице, което е гражданин или пребиваващ в изпълняващата държава членка, да бъде върнато в последната, евентуално за да изтърпи там наказанието, наложено му след приключването на повторното разглеждане, проведено в издаващата държава членка в негово присъствие.

49 За да се отговори на тези въпроси, е важно да се уточни, че както е посочено в член 1, параграф 1 от Рамково решение 2002/584, европейската заповед за арест може да засяга два случая. Така тази заповед за арест може да бъде издадена, от една страна, с цел провеждане на наказателно преследване или, от друга страна, за изпълнението на присъда лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане.

50 Макар че структурата на Рамково решение 2002/584 е основана на принципа на взаимното признаване, както следва от неговите членове 3—5, това признаване не предполага абсолютно задължение за изпълнение на издадената заповед за арест.

51 Всъщност системата на рамковото решение, видна по-специално от разпоредбите на тези членове, предоставя на държавите членки възможност в определени случаи да позволят на компетентните съдебни органи да решат изпълнението на постановена присъда да се извърши на територията на изпълняващата държава членка.

52 Това следва по-специално от член 4, точка 6 и член 5, точка 3 от Рамково решение 2002/584. По отношение на двата вида европейска заповед за арест, посочени в рамковото решение, тези разпоредби имат за цел по-специално да се отдаде особено значение на възможността за увеличаване на шансовете за социална реинтеграция на издирваното лице (вж. по-специално Решение от 6 октомври 2009 г. по дело Wolzenburg, C-123/08, Сборник, стр. I-9621, точка 62).

53 Няма основания да се счита, че законодателят на Съюза е възнамерявал да изключи от тази цел лицата, издирвани въз основа на задочно постановена присъда.

- 54 Всъщност, от една страна, когато засегнатото лице не е било известно за датата и мястото на заседанието, довело до постановяване на задочно решение, това решение попада в приложното поле на Рамково решение 2002/584, което по-конкретно в своя член 5, точка 1 предвижда, че изпълнението на заповедта за арест, издадена вследствие на такова решение, може да бъде подчинена на гаранцията, че посоченото лице ще има възможност да поиска повторно разглеждане.
- 55 От друга страна, само по себе си обстоятелството, че посоченият член 5, точка 1 обвързва с такава гаранция изпълнението на заповедта за арест, издадена вследствие на задочно постановено решение, не може да доведе до неприложимостта по отношение на такава заповед на случаите или условията, посочени съответно в член 4, точка 6 и член 5, точка 3 от Рамково решение 2002/584, с оглед на увеличаването на шансовете за социална реинтеграция на издирваното лице.
- 56 В случай че задочно постановената присъда, на която се основава заповедта за арест по главното производство, не е влязла в сила, целта на предаването би била именно да се продължи наказателното преследване или да се извърши повторно разглеждане, тоест да се пристъпи към предаване с цел провеждане на наказателно преследване в съответствие с предвиденото в член 5, точка 3 от Рамково решение 2002/584.
- 57 Като се има предвид, че положението на лице, което е осъдено задочно и все още разполага с възможността да поиска повторно разглеждане, е сходно с положението на лице, срещу което е издадена европейска заповед за арест с цел провеждането на наказателно преследване, не съществуват обективни причини, които да попречат на изпълняващия съдебен орган, приложил член 5, точка 1 от Рамково решение 2002/584, да приложи и условията, посочени в член 5, точка 3 от това решение.
- 58 Още повече това тълкуване е единственото, което понастоящем предлага реалната възможност за увеличаване на шансовете за социална реинтеграция на лице, пребиваващо в изпълняващата държава членка, и по отношение на което, след като е осъдено с все още невлязло в сила съдебно решение, може да се проведе повторно разглеждане в издаващата държава членка.
- 59 Накрая посоченото тълкуване позволява също така, както подчертава по-специално шведското правителство, задочно осъденото лице да не бъде принудено да се откаже от повторното разглеждане в издаващата държава членка, за да може съгласно член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 неговото наказание да бъде изпълнено в държавата членка, където той пребивава по смисъла на съответните разпоредби от Рамковото решение.
- 60 Следователно, както поддържат всички държави членки и Европейската комисия, които представят становища по първия или по първия и втория въпрос, изпълняващата държава членка има право да подчини предаването на лице в положението на I. В. на съвкупното прилагане на условията, предвидени в член 5, точки 1 и 3 от Рамково решение 2002/584.

- 61 С оглед на всички гореизложени съображения на първия и втория въпрос следва да се отговори, че член 4, точка 6 и член 5, точка 3 от Рамково решение 2002/584 трябва да се тълкуват в смисъл, че когато съответната изпълняваща държава членка е приложила член 5, точки 1 и 3 от това рамково решение във вътрешния си правен ред, изпълнението на европейска заповед за арест, издадена с цел изпълнение на задочно постановена присъда по смисъла на член 5, точка 1, може да бъде обвързано с условието засегнатото лице, което е гражданин или пребиваващ в изпълняващата държава членка, да бъде върнато в последната, евентуално за да изтърпи там наказанието, наложено му след приключването на повторното разглеждане, проведено в издаващата държава членка в негово присъствие.

По третия и четвъртия въпрос

- 62 Третият и четвъртият въпрос в действителност са поставени единствено в случай че при обстоятелства като разглежданите в главното производство отговорът на първия и втория въпрос не позволява на изпълняващия съдебен орган да подчини предаването на заинтересованото лице на условието то да бъде върнато в изпълняващата държава членка.
- 63 Тъй като тази възможност да се обвърже предаването с гаранцията, предвидена в член 5, точка 3 от Рамково решение 2002/584, е допусната от Съда в отговора на първия и втория въпрос, не е необходимо да се отговаря на третия и четвъртия въпрос.

По съдебните разноски

- 64 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

Член 4, точка 6 и член 5, точка 3 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки трябва да се тълкуват в смисъл, че когато съответната изпълняваща държава членка е приложила член 5, точки 1 и 3 от това рамково решение във вътрешния си правен ред, изпълнението на европейска заповед за арест, издадена с цел изпълнение на задочно постановена присъда по смисъла на член 5, точка 1, може да бъде обвързано с условието засегнатото лице, което е гражданин или пребиваващ в изпълняващата държава членка, да бъде върнато в последната, евентуално за да изтърпи там наказанието, наложено му след приключването на повторното разглеждане, проведено в издаващата държава членка в негово присъствие.

Подписи

[Начало](#) > [Формуляр за търсене](#) > [Списък с резултати](#) > [Документи](#)

[Отпечатай](#)

Език на документа :

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

17 юли 2008 година(*)

„Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси — Рамково решение 2002/584/ПВР — Европейска заповед за арест и процедури за предаване между държавите-членки — Член 4, точка 6 — Случай, при който изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано — Тълкуване на понятията „пребиваващ“ и „се намира“ в изпълняващата държава-членка“

По дело C-66/08

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 35 ЕС от Oberlandesgericht Stuttgart [Върховен областен съд, Щутгарт] (Германия) с акт от 14 февруари 2008 г., постъпил в Съда на 18 февруари 2008 г., в рамките на производство по дело във връзка с изпълнение на европейска заповед за арест, издадена срещу

Szymon Kozłowski,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: г-н V. Skouris, председател, г-н P. Jann, г-н C. W. A. Timmermans, г-н A. Rosas, г-н K. Lenaerts, г-н G. Arestis и г-н L. Bay Larsen (докладчик), председатели на състави, г-н J. Makarczyk, г-н P. Kūris, г-н E. Juhász, г-н A. Ó Caoimh, г-жа P. Lindh и г-н J.-C. Bonichot, съдии,

генерален адвокат: г-н Y. Bot,

секретар: г-н B. Fülöp, администратор,

предвид определението на председателя на Съда от 22 февруари 2008 г., с което се разпорежда, че искането за преюдициално заключение трябва да се разгледа по реда на бързо производство съгласно член член 104а, първа алинея от Процедурния правилник,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 22 април 2008 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за г-н Kozłowski, от адв. M. Stirnweiß, Rechtsanwalt,
- за германското правителство, от г-н M. Lumma и г-жа J. Kemper, в качеството на представители,
- за чешкото правителство, от г-н M. Smolek, в качеството на представител,
- за датското правителство, от г-н J. Bering Liisberg, в качеството на представител,
- за френското правителство, от г-н J.-C. Niollet, в качеството на представител,
- за италианското правителство, от г-н F. Arena, avvocato dello Stato,
- за нидерландското правителство, от г-жа C. Wissels и г-жа M. Noort, в качеството на представители,
- за австрийското правителство, от г-жа C. Pesendorfer и г-жа T. Fülöp, в качеството на представители,
- за полското правителство, от г-н M. Dowgielewicz и г-н L. Rędziniak, в качеството на представители,
- за словашкото правителство, от г-н J. Čorba, в качеството на представител,
- за финландското правителство, от г-н J. Heliskoski, в качеството на представител,
- за Комисията на Европейските общности, от г-жа S. Grünheid и г-н R. Troosters, в качеството на представители,

след изслушване на генералния адвокат

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите-членки (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3, наричано по-нататък „Рамковото решение“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на процедура по изпълнение от страна на Generalstaatsanwaltschaft Stuttgart (наричан по-нататък „германският изпълняващ съдебен орган“) на европейска заповед за арест, издадена на 18 април 2007 г. от

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy (Окръжен съд, Bydgoszcz, наричан по-нататък „полският издаващ съдебен орган“) срещу г-н Kozłowski, който е полски гражданин.

Правна уредба

Право на Европейския съюз

- 3 Съгласно съображение 5 от Рамковото решение:

„Целта за превръщане на Съюза в пространство на свобода, сигурност и правосъдие изисква премахване на екстрадицията между държавите-членки и заместването ѝ със система за предаване между съдебните органи. Освен това въвеждането на нова опростена процедура за предаване на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване дава възможност за премахване на сложността и евентуалното забавяне, присъщо на настоящата процедура по екстрадиция. Преобладаващите до момента традиционни отношения на сътрудничество между държавите-членки трябва да бъдат заменени от система на свободно движение на съдебни решения по наказателни дела, обхващащи едновременно предварителни и окончателни решения в рамките на пространство на свобода, сигурност и правосъдие.“

- 4 В съображение 7 от Рамковото решение се пояснява:

„Тъй като заместването на системата на многостранна екстрадиция, приета с Конвенцията за екстрадиция от 13 декември 1957 г., не може да се постигне напълно от държавите-членки чрез едностранни действия, а поради своя мащаб и въздействие може да се постигне само в рамките на Съюза, Съветът следва да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, посочен в член 2 от Договора за Европейския съюз и член 5 от Договора за създаване на Европейската общност. [...]“

- 5 Съображение 8 от Рамковото решение гласи:

„Решенията за привеждане в изпълнение на заповедите за арест трябва да бъдат предмет на достатъчен контрол, което означава, че съдебният орган на държавата-членка, в която издирваното лице е задържано, следва да вземе решение за неговото предаване.“

- 6 Член 1, параграфи 1 и 2 от Рамковото решение определя европейската заповед за арест и задължението за изпълнението ѝ по следния начин:

„1. Европейската заповед за арест е съдебно решение, което е издадено от държава-членка, с оглед задържане и предаване на друга държава-членка на издирвано лице, с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за [другаде в текста: „изпълнение на наказание“] лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане.

2. Държавите-членки следва да изпълнят всяка европейска заповед за арест въз основа на принципите на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на настоящото рамково решение.“

7 Член 2, параграф 1 от Рамковото решение предвижда:

„Европейска заповед за арест се издава за деяния [...] или ако наложеното наказание лишаване от свобода или мярката, изискваща задържане, е не по-малко от 4 месеца.“

8 В член 3 от Рамковото решение са изброени три „[с]луча[я], при които не се допуска изпълнение на европейска заповед за арест“.

9 В член 4 от Рамковото решение, озаглавен: „Случаи, при които изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано“, посочените случаи са изброени в седем точки. Точка 6 предвижда в това отношение:

„Изпълняващият съдебен орган може да откаже да изпълни европейска заповед за арест:

[...]

б) когато европейската заповед за арест е издадена с оглед изпълнение на присъда за лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане и издирваното лице се намира или е гражданин или пребиваващ в изпълняващата страна [да се чете: „в изпълняващата държава-членка“], а същата поема изпълнението на присъдата или мярката, изискваща задържане съгласно националното си право.“

10 Член 5 от Рамковото решение, озаглавен „Гаранции, предоставени от издаващата държава-членка в особени случаи“, гласи следното:

„Съгласно законодателството на изпълняващата държава-членка изпълнението на европейската заповед за арест от изпълняващия съдебен орган може да бъде обвързано от следните условия:

[...]

3) когато лицето, обект на европейска заповед за арест с оглед провеждане на наказателно производство, е гражданин или пребиваващ в изпълняващата държава-членка, предаване може да се извърши, при условие че то, след като бъде изслушано, бъде върнато в изпълняващата държава-членка, за да изтърпи наложеното наказание лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане в издаващата държава-членка [да се чете: „за да изтърпи там наказанието лишаване от свобода или мярката, изискваща задържане, наложени спрямо него в издаващата държава-членка“].“

11 Член 6 от Рамковото решение, озаглавен „Определяне на компетентните съдебни органи“, предвижда:

„1. Издаващият съдебен орган е съдебният орган на държавата-членка, издала европейската заповед за арест, компетентен да я издаде съгласно правото на тази държава.

2. Изпълняващият съдебен орган е съдебният орган на изпълняващата държава-членка, който е компетентен да изпълни европейската заповед за арест съгласно правото на тази държава.

3. Всяка държава-членка следва да уведоми генералния секретариат на Съвета за компетентните съдебни органи според своето законодателство.“

- 12 От информацията относно датата на влизане в сила на Договора от Амстердам, публикувана в *Официален вестник на Европейските общности* на 1 май 1999 г. (ОВ L 114, стр. 56), следва, че Федерална република Германия е направила декларация по член 35, параграф 2 ЕС, с която приема компетентността на Съда да дава преюдициални заключения според условията, предвидени в член 35, параграф 3, буква б) ЕС.

Национално право

- 13 Рамковото решение е транспонирано в германския правен ред с § 78—83k от Закона за международната правна взаимопомощ по наказателни дела (Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen) от 23 декември 1982 г., изменен със Закона за европейската заповед за арест (Europäisches Haftbefehlsgesetz) от 20 юли 2006 г. (BGBl. 2006 I, стр. 1721, наричан по-нататък „IRG“), като се запазва обичайната в германското право терминология, при която „предаване“ по смисъла на Рамковото решение се означава с понятието „екстрадиция“.
- 14 В IRG се разграничават решението относно допустимостта на искането за екстрадиция и решението, с което съдебният орган се произнася по последното и допуска или не екстрадицията.
- 15 Съгласно § 29—32 от IRG Oberlandesgerichte (върховните областни съдилища) трябва да проверяват във всеки случай допустимостта на искането за екстрадиция по искане на изпълняващия съдебен орган.
- 16 За сметка на това, що се отнася до исканията за екстрадиция, направени от издаващ съдебен орган от държава-членка, решението дали да се допусне екстрадицията се взема от изпълняващия съдебен орган.
- 17 Що се отнася до лицата, които не са германски граждани, независимо дали са граждани на държава-членка, различна от Федерална република Германия, или на трета държава, член 4, точка б от Рамковото решение е транспониран с § 83b, алинея 2, буква б) от IRG. Съгласно тази разпоредба, озаглавена „Случаи на непривеждане в изпълнение“:

„Екстрадиция на чужд гражданин, чието място на обичайно пребиваване се намира на територията на държавата, може да бъде отказана и когато

[...]

b) в случай на екстрадиция с оглед на изпълнение на наказание последният не е съгласен с екстрадицията, след като е надлежно уведомен за правата си, като това се отбелязва в протокола от съдебното заседание, и когато предимство има неговият достоен за защита интерес от изпълнение на наказанието на територията на държавата [...]"

18 От процесуална гледна точка в § 79, алинея 2 от IRG правилата за произнасяне по искането за екстрадиция, са уточнени по следния начин:

„Преди Oberlandesgericht да се произнесе по допустимостта на искането [за екстрадиция], компетентните да се произнесат по искането служби [„Generalstaatsanwaltschaften“] следва да посочат дали възнамеряват да се позоват на случаите на непривеждане в изпълнение по § 83b. Решението да не се позовават на нито един случай трябва да бъде мотивирано. Oberlandesgericht е компетентен да упражнява контрол по отношение на това решение [...]"

Главното производство и преюдициалните въпроси

19 С присъда, постановена на 28 май 2002 г. от Sąd Rejonowy w Tucholi (Районен съд, Tuchola) (Полша), г-н Kozłowski е осъден на пет месеца лишаване от свобода за унищожаване на чуждо имущество. Наложеното с посочената присъда наказание е станало окончателно, но все още не е приведено в изпълнение.

20 От 10 май 2006 г. г-н Kozłowski е задържан в центъра за изпълнение на наказания в Щутгарт (Германия), където изтърпява наказание лишаване от свобода от три години и шест месеца, което е наложено с две присъди на Amtsgericht Stuttgart от 27 юли 2006 г. и 25 януари 2007 г. за извършването на 61 измами в Германия.

21 С европейска заповед за арест, издадена на 18 април 2007 г., полският издаващ съдебен орган иска от германският изпълняващ съдебен орган да предаде г-н Kozłowski с оглед на изпълнението на наказанието от пет месеца лишаване от свобода, наложено на последния от Sąd Rejonowy w Tucholi.

22 На 5 юни 2007 г. Amtsgericht Stuttgart изслушва г-н Kozłowski по този повод. В хода на съдебното заседание последният уведомява съдебния орган, че не е съгласен да бъде предаден на полския издаващ съдебен орган.

23 На 18 юни 2007 г. германският изпълняващ съдебен орган уведомява г-н Kozłowski, че не възнамерява да се позовава на случай на непривеждане в изпълнение. Всъщност според този съдебен орган не съществувало основание за позоваване на случай на непривеждане в изпълнение по смисъла на § 83b от IRG и по-специално заинтересованото лице не пребивавало обичайно в Германия. Последователните престои на заинтересованото лице на германска територия се характеризирали с извършването на редица престъпления, като не била осъществявана никаква законна дейност.

24 Ето защо, като приема, че не е необходимо да се разследва къде, при кого и с каква цел г-н Kozłowski пребивава в Германия, германският изпълняващ съдебен орган моли Oberlandesgericht Stuttgart да допусне изпълнението на посочената европейска заповед за арест.

- 25 Що се отнася до семейното положение на г-н Kozłowski, от акта за запитване е видно, че съгласно постановените срещу него присъди в Германия той е неженен и няма деца. Той владее в малка степен, дори въобще не владее немски език. Г-н Kozłowski бил израсъл и впоследствие работил в Полша до края на 2003 г. След това в продължение на около една година получавал обезщетение за безработица в тази държава-членка.
- 26 Запитващата юрисдикция изхожда от хипотезата, че от февруари 2005 г. до 10 май 2006 г. — датата, на която е задържан в Германия, г-н Kozłowski пребивава основно на германска територия. Той прекъсва престоя си по време на отпуска за коледните и новогодишни празници през 2005 г. и дори през юни 2005 г., както и през февруари и март 2006 г. Понякога работел в строителния сектор, но осигурявал по-голямата част от издръжката си, като извършвал престъпления.
- 27 На последно място запитващата юрисдикция посочва, че в рамките на ефективния контрол, който трябва да упражнява съгласно § 79, алинея 2 от IRG, тя следва да определи дали по смисъла на § 83b, алинея 2 от посочения закон към датата на искането за предаване мястото на „обичайно пребиваване“ на г-н Kozłowski се е намирало на германска територия и дали продължава да се намира на тази територия. При отрицателен отговор на този въпрос посочената юрисдикция следвало да допусне изпълнението на европейската заповед за арест съгласно германското право, като се има предвид, че са изпълнени всички други предвидени от него условия.
- 28 При тези обстоятелства Oberlandesgericht Stuttgart решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Може ли за целите на прилагането на член 4, точка 6 от Рамковото решение [...] дадено лице да се разглежда като „намиращо се“ или „пребиващо“ в [изпълняващата] държава-членка, когато това лице:
- а) не пребивава непрекъснато в [изпълняващата] държава-членка;
  - б) не пребивава в нея в съответствие с националното законодателство във връзка с влизането и престоя на чужденците;
  - в) обичайно извършва там престъпна дейност и/или
  - г) е задържано в нея с оглед изпълнение на наказание лишаване от свобода?
- 2) Когато транспонирането на член 4, точка 6 от Рамковото решение [...] при всички случаи изключва предаването на гражданин на [изпълняващата] държава-членка против волята му за целите на изпълнението на наказание, като същевременно предоставя на органите на съответната държава право на преценка дали да допуснат изпълнение на европейска заповед за арест, издадена срещу противопоставящи се на предаването си граждани на други държави-членки, то в съответствие ли е с правото на Съюза и по-специално с принципа на недопускане на дискриминация и с въвеждането на гражданството на Съюза съгласно член 6, параграф 1 ЕС във връзка с член 12 ЕО, както и с член 17 ЕО и сл.? При утвърдителен отговор, следва

ли тези принципи най-малкото да се вземат предвид при упражняването на посоченото право на преценка?“

По преюдициалните въпроси

- 29 В самото начало следва да се припомни, че както е видно от точка 12 от настоящото решение, в конкретния случай Съдът е компетентен да се произнесе по тълкуването на Рамковото решение съгласно член 35 ЕС.

По първия въпрос

- 30 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи какъв е обхватът на понятията „пребиваващ“ и „се намира“, употребени в член 4, точка 6 от Рамковото решение, и по-специално дали при обстоятелства като тези в главното производство за лице, издирвано в рамките на процедура по изпълнение на европейска заповед за арест, може да се приема, че попада в обхвата на тази разпоредба.
- 31 За да се отговори на този въпрос, следва да се припомни, че както е видно по-конкретно от член 1, параграфи 1 и 2 от Рамковото решение, както и от съображения 5 и 7 от него, то има за цел да замести многостранната система на екстрадиция между държавите-членки със система за предаване между съдебните органи на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване, като тази система е основана на принципа на взаимно признаване (вж. Решение от 3 май 2007 г. по дело *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, Сборник, стр. I-3633, точка 28).
- 32 Съгласно член 1, параграф 2 от Рамковото решение държавите-членки трябва да изпълняват всяка европейска заповед за арест въз основа на принципа на взаимно признаване и в съответствие с разпоредбите на това рамково решение.
- 33 В това отношение в член 4, точка 6 от Рамковото решение се посочва случай, при който изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано и съгласно който изпълняващият съдебен орган може да откаже да изпълни такава заповед, издадена с оглед на изпълнение на наказание, когато издирваното лице „се намира или е гражданин или пребиваващ в изпълняващата държава-членка“ и когато тази държава поема изпълнението на наказанието съгласно националното си право.
- 34 Така съгласно член 4, точка 6 от Рамковото решение обхватът на приложение на този случай, при който изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано, се ограничава до лицата, които, ако не са граждани на изпълняващата държава-членка, „се намира[т]“ или „пребивава[т]“ в нея. Смисълът и обхватът на тези две понятия обаче не са определени в Рамковото решение.
- 35 Макар да допуска, че в текста на Рамковото решение на някои езици редакцията на член 4, точка 6 от него може да указва, че понятието „се намира“ е на същото равнище като критерии като пребиваването или гражданството, Комисията на Европейските общности изтъква, че във всеки случай тази разпоредба трябва да се тълкува в смисъл, че обстоятелството издирваното лице да се намира в

изпълняващата държава-членка е необходимо, но не и достатъчно условие, за да се направи позоваване на посочения в член 4, точка 6 случай, при който изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано.

- 36 В това отношение несъмнено е вярно, че понятието „се намира“ не следва да се тълкува разширително, като това би предположило, че изпълняващият съдебен орган може да откаже да приведе в изпълнение европейска заповед за арест само на основание, че издирваното лице временно се намира на територията на изпълняващата държава-членка.
- 37 Член 4, точка 6 от Рамковото решение не може обаче да се тълкува и в смисъл, че издирвано лице, което без да е гражданин на изпълняващата държава-членка или без да пребивава в нея, се намира в нея от известно време, в никакъв случай не може да е установило с тази държава връзка, която да е в състояние да обоснове позоваването на този случай, при който изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано.
- 38 От посоченото следва, че въпреки различните редакции на текста на член 4, точка 6 на съответните езици, категорията издирвани лица, които „се намират“ в изпълняващата държава-членка по смисъла на тази разпоредба, не е — както по-конкретно твърди нидерландското правителство в хода на съдебното заседание по настоящото дело — напълно ирелевантна при определянето на приложното поле на същата разпоредба.
- 39 Следователно не е достатъчно да се вземе предвид понятието „пребиваващ“ по смисъла на член 4, точка 6 от Рамковото решение, а следва също да се определи по какъв начин терминът „се намира“ може да допълни обхвата на първото от тези две понятия.
- 40 От една страна, на това тълкуване на член 4, точка 6 от Рамковото решение не може да влияе обстоятелството, че съгласно редакцията на член 5, точка 3 от посоченото рамково решение — който се отнася до лицето, обект на европейска заповед за арест с оглед провеждане на наказателно производство — в правната система на изпълняващата държава-членка предаването може да се постави в зависимост от съдържащото се в тази разпоредба условие само когато съответното лице е гражданин на тази държава-членка или пребивава в нея, без да се споменава мястото, в което „се намира“.
- 41 От друга страна, що се отнася до тълкуването на понятията „се намира“ и „пребиваващ“, важно е да се уточни, че противно на твърденията на чешкото и нидерландското правителство, определението на тези две понятия не може да бъде оставено за преценка от всяка държава-членка.
- 42 Всъщност както от изискването за еднакво прилагане на правото на Съюза, така и от принципа за равенство следва, че разпоредба от това право, чийто текст не съдържа изрично препращане към правото на държава-членка с оглед на определяне на нейния смисъл и обхват, трябва по принцип да получи самостоятелно и еднакво тълкуване навсякъде в Съюза, което трябва да бъде направено, като се отчитат контекстът на разпоредбата и целта на разглежданата правна уредба (вж. по аналогия Решение от 18 октомври 2007 г. по дело

Österreichischer Rundfunk, C-195/06, Сборник, стр. I-8817, точка 24 и цитираната съдебна практика).

- 43 Като се има предвид, че както е видно от точка 31 от настоящото съдебно решение, Рамковото решение има за цел да въведе система за предаване между съдебните органи на осъдени или заподозрени лица с оглед на изпълнение на присъди или с оглед на наказателно преследване, основана на принципа на взаимно признаване, като изпълняващият съдебен орган може да се противопостави на това предаване само в предвидените в Рамковото решение случаи на отказ, термините „се намира“ и „пребиваващ“, които определят приложното поле на член 4, точка 6 от Рамковото решение, трябва да бъдат предмет на еднаква дефиниция, тъй като се отнасят до самостоятелни понятия от правото на Съюза. Ето защо в националното си законодателство, с което се транспонира член 4, точка 6, държавите-членки нямат право да предвиждат за тези понятия по-широк обхват от произтичащия от такова еднакво тълкуване.
- 44 За да се установи дали в конкретен случай изпълняващият съдебен орган може да откаже да приведе в изпълнение европейската заповед за арест, последният трябва, на първо място, само да определи дали издирваното лице е гражданин, „пребивава“ или „се намира“ на територията на изпълняващата държава-членка по смисъла на член 4, точка 6 от Рамковото решение и по този начин попада в приложното поле на последното. На второ място и само ако изпълняващият съдебен орган установи, че посоченото лице попада в обхвата на едно от посочените понятия, той трябва да прецени дали е налице законен интерес, който обосновава изпълнението на наложеното в издаващата държава-членка наказание на територията на изпълняващата държава-членка.
- 45 В това отношение е важно да се подчертае — както отбелязват всички представили становища пред Съда държави-членки и Комисията — че с посочения в член 4, точка 6 от Рамковото решение случай, при който изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано, се цели по-конкретно да се позволи на изпълняващия съдебен орган да отдаде особено значение на възможността за увеличаване на шансовете за социална реинтеграция на издирваното лице след изтичане на срока на наложеното на последния наказание.
- 46 Следователно понятията „пребиваващ“ и „се намира“ се отнасят съответно до положенията, в които лицето, обект на европейска заповед за арест, или се е установило в изпълняващата държава-членка като място на действително пребиваване, или в резултат на траен престой с определена продължителност в тази държава е установило с нея връзка, чиято степен на близост е сходна с произтичащата от пребиваване.
- 47 С оглед на съдържащите се в акта за запитване сведения г-н Kozłowski не „пребивава“ в Германия по смисъла на член 4, точка 6 от Рамковото решение. Ето защо тълкуването, което следва, се отнася единствено до съдържащото се в същата разпоредба понятие „се намира“.
- 48 За да се определи дали в конкретен случай между издирваното лице и изпълняващата държава-членка е налице връзка, която позволява да се заключи,

че то попада в обхвата на понятието „се намира“ по смисъла на член 4, точка 6 от Рамковото решение, следва да се направи обща преценка на редица обективни елементи, които характеризират положението на това лице, сред които по-конкретно фигурират продължителността, естеството и условията на престоя на издирваното лице, както и семейните и икономическите връзки, които то има с изпълняващата държава-членка.

- 49 Като се има предвид, че изпълняващият съдебен орган следва да направи обща преценка, за да определи на първо време дали съответното лице попада в приложното поле на член 4, точка 6 от Рамковото решение, едно-единствено характеризиращо съответното лице обстоятелство по принцип не може само по себе си да бъде от решаващо значение.
- 50 Що се отнася до обстоятелства като посочените от запитващата юрисдикция в първия ѝ въпрос, букви а)–г), следва да се констатира, че изложеното в буква а) обстоятелство, според което издирваното лице не пребивава непрекъснато в изпълняващата държава-членка, и описаният в буква б) факт, според който това лице не пребивава в последната в съответствие с националното законодателство във връзка с влизането и престоя на чужденците, без да представляват елементи, позволяващи сами по себе си да се заключи, че по смисъла на член 4, точка 6 от Рамковото решение това лице не „се намира“ в тази държава-членка, те все пак могат да се окажат релевантни за изпълняващия съдебен орган, когато преценява дали съответното лице попада в приложното поле на посочената разпоредба.
- 51 Що се отнася до обстоятелството, изложено в първия въпрос, буква в), според което това лице обичайно извършва престъпна дейност в изпълняващата държава-членка, и описания в същия въпрос, буква г) факт, според който то е задържано в последната с оглед изпълнение на наказание лишаване от свобода, следва да се констатира, че става въпрос за елементи, които са ирелевантни за изпълняващия съдебен орган, когато на първо време той трябва да определи дали съответното лице „се намира“ в изпълняващата държава-членка по смисъла на член 4, точка 6 от Рамковото решение. За сметка на това, ако се предположи, че заинтересованото лице „се намира“ в изпълняващата държава-членка, подобни елементи могат да се окажат до известна степен релевантни при проверката, която при необходимост посоченият съдебен орган трябва да извърши впоследствие, за да установи дали е обосновано да не се изпълни европейска заповед за арест.
- 52 От посоченото следва, че без да са решаващи, две от четирите обстоятелства, посочени от запитващата юрисдикция в първия ѝ въпрос, букви а) и б), могат да бъдат релевантни за изпълняващия съдебен орган, когато той трябва да определи дали положението на заинтересованото лице попада в приложното поле на член 4, точка 6 от Рамковото решение.
- 53 В това отношение следва да се констатира, че с оглед на голяма част от елементите, посочени от запитващата юрисдикция като характеризиращи положението на лице като разглежданото в главното производство, по-конкретно продължителността, естеството и условията на неговия престой, както и липсата на семейни връзки и наличието на слаби икономически връзки с изпълняващата държава-членка, не може да се приеме, че такова лице попада в обхвата на понятието „се намира“ по смисъла на член 4, точка 6 от Рамковото решение.

54 С оглед на всички изложени по-горе съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 4, точка 6 от Рамковото решение трябва да се тълкува в смисъл, че:

- издирвано лице е „пребиваващ[о]“ в изпълняващата държава-членка, когато се е установило в последната като място на действително пребиваване, и „се намира“ в нея, когато в резултат на траен престой с определена продължителност в тази държава-членка е установило връзка с тази държава, чиято степен на близост е сходна с произтичащата от пребиваване,
- за да се определи дали между издирваното лице и изпълняващата държава-членка е налице връзка, която позволява да се заключи, че то попада в обхвата на понятието „се намира“ по смисъла на посочения член 4, точка 6, изпълняващият съдебен орган следва да направи обща преценка на редица обективни елементи, които характеризират положението на това лице, сред които по-конкретно фигурират продължителността, естеството и условията на престоя на издирваното лице, както и семейните и икономическите връзки, които то има с изпълняващата държава-членка.

По втория въпрос

55 Според запитващата юрисдикция тя би трябвало да допусне изпълнението на европейската заповед за арест, издадена срещу г-н Kozłowski, ако установи, че мястото на „обичайно пребиваване“ на това лице не се намира в Германия по смисъла на § 83b, алинея 2, буква b) от IRG.

56 С оглед на изложеното в точки 47 и 53 от настоящото съдебно решение, както и на отговора на Съда на първия въпрос, в конкретния случай вече не е необходимо да се отговаря на втория поставен въпрос, тъй като издирваното в главното производство лице не попада в приложното поле на член 4, точка 6 от Рамковото решение.

По съдебните разноски

57 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

Член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите-членки трябва да се тълкува в смисъл, че:

- издирвано лице е „пребиваващ[о]“ в изпълняващата държава-членка, когато се е установило в последната като място на действително пребиваване, и „се намира“ в нея, когато в резултат на траен престой с

определена продължителност в тази държава-членка е установило с тази държава връзка, чиято степен на близост е сходна с произтичащата от пребиваване,

- за да се определи дали между издирваното лице и изпълняващата държава-членка е налице връзка, която позволява да се заключи, че това лице попада в обхвата на понятието „се намира“ по смисъла на посочения член 4, точка 6, изпълняващият съдебен орган следва да направи обща преценка на редица обективни елементи, които характеризират положението на това лице, сред които по-конкретно фигурират продължителността, естеството и условията на престоя на издирваното лице, както и семейните и икономическите връзки, които то има с изпълняващата държава-членка.

Подписи

---

* Език на производството: немски.

InfoCuria - Съдебна практика на Съда на Европейските общности

[Начало](#) > [Формуляр за търсене](#) > [Списък с резултати](#) > [Документи](#)

[Отпечатай](#)

Език на документа :

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

6 октомври 2009 година(*)

„Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси — Рамково решение 2002/584/ПВР — Европейска заповед за арест и процедури за предаване между държавите членки — Член 4, точка 6 — Случай, при който изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано — Прилагане в националното право — Задържано лице, гражданин на издаващата държава членка — Отказ на изпълняващата държава членка да изпълни европейска заповед за арест, обвързан с условие за пребиваване на нейна територия в продължение на пет години — Член 12 ЕО“

По дело C-123/08

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 35 ЕС и член 234 ЕО от Rechtbank Amsterdam (Нидерландия) с акт от 28 декември 2007 г.,

постъпил в Съда на 21 март 2008 г., в рамките на процедура за изпълнение на европейска заповед за арест срещу

Dominic Wolzenburg,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: г-н V. Skouris, председател, г-н P. Jann, г-н C. W. A. Timmermans, г-н K. Lenaerts и г-н M. Pešič, председатели на състави, г-н A. Tizzano, г-н A. Borg Barthet, г-н J. Malenovský, г-н J. Klučka, г-н U. Lohmus и г-н L. Bay Larsen (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-н Y. Bot,

секретар: г-жа M. Ferreira, главен администратор,

предвид искането на запитващата юрисдикция от 17 март 2008 г., постъпило в Съда на 21 март 2008 г., преюдициалното запитване да се разгледа по реда на спешното производство в съответствие с член 104б от Процедурния правилник,

предвид решението на трети състав на Съда от 2 април 2008 г. да не разглежда преюдициалното запитване по реда на спешното производство,

предвид изложеното в писмената фаза на производството, проведена съгласно член 104б, параграф 2, пета алинея от Процедурния правилник, и предвид изложеното в съдебното заседание от 17 февруари 2009 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за г-н Wolzenburg, от адв. D. Wiersum и адв. J. van der Putte, advocaten,
- за нидерландското правителство, от г-жа C. Wissels и г-жа M. Noort, в качеството на представители,
- за датското правителство, от г-н C. Pilgaard Zinglensen, в качеството на представител,
- за германското правителство, от г-н M. Lumma и г-жа J. Kemper, в качеството на представители,
- за френското правителство, от г-н G. de Bergues и г-н J.-C. Niollet, в качеството на представители,
- за австрийското правителство, от г-н E. Riedl и г-жа T. Fülöp, в качеството на представители,
- за полското правителство, от г-н M. Dowgielewicz, в качеството на представител,
- за Комисията на Европейските общности, от г-жа S. Grünheid и г-н R. Troosters, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 24 март 2009 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3), както и на член 12 ЕО.
- 2 Запитването е отправено в рамките на процедура пред Internationale Rechtshulpkamer du Rechtbank Amsterdam (отделение за международно съдебно сътрудничество на Амстердамския районен съд, наричано по-нататък „нидерландският изпълняващ съдебен орган“) за изпълнение на европейска заповед за арест, издадена на 13 юли 2006 г. от Staatsanwaltschaft Aachen (наричана по-нататък „германският издаващ съдебен орган“) срещу германския гражданин г-н Wolzenburg.

Правна уредба

Дял VI от Договора за ЕС

- 3 Както личи от информацията във връзка с датата на влизане в сила на Договора от Амстердам, публикувана в *Официален вестник на Европейските общности* на 1 май 1999 г. (ОВ L 114, стр. 56), Кралство Нидерландия е направило декларация по член 35, параграф 2 ЕС, с която приема компетентността на Съда да дава преюдициални заключения по реда на член 35, параграф 3, буква б) ЕС.

Рамково решение 2002/584/ПВР

- 4 Съгласно съображение 5 от Рамково решение 2002/584:
„Целта за превръщане на Съюза в пространство на свобода, сигурност и правосъдие изисква премахване на екстрадицията между държавите членки и заместването ѝ със система за предаване между съдебните органи. [...] Преобладаващите до момента традиционни отношения на сътрудничество между държавите членки трябва да бъдат заменени от система на свободно движение на съдебни решения по наказателни дела, обхващащи едновременно предварителни и окончателни решения в рамките на пространство на свобода, сигурност и правосъдие.“
- 5 В съображение 7 от Рамковото решение се пояснява:
„Тъй като заместването на системата на многостранна екстрадиция, приета с Конвенцията за екстрадиция от 13 декември 1957 г., не може да се постигне напълно от държавите членки чрез едностранни действия, а поради своя мащаб и

въздействие може да се постигне само в рамките на Съюза, Съветът следва да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, посочен в член 2 от Договора за Европейския съюз и член 5 от Договора за създаване на Европейската общност. [...]“

6 Съображение 8 от посоченото рамково решение гласи:

„Решенията за привеждане в изпълнение на заповедите за арест трябва да бъдат предмет на достатъчен контрол, което означава, че съдебният орган на държавата членка, в която издирваното лице е задържано, следва да вземе решение за неговото предаване.“

7 Член 1, параграфи 1 и 2 от Рамково решение 2002/584 определя европейската заповед за арест и задължението за изпълнението ѝ по следния начин:

„1. Европейската заповед за арест е съдебно решение, което е издадено от държава членка, с оглед задържане и предаване на друга държава членка на издирвано лице, с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане.

2. Държавите членки следва да изпълнят всяка европейска заповед за арест въз основа на принципите на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на настоящото рамково решение.“

8 Член 2, параграф 1 от Рамковото решение предвижда, че когато е наложено наказание лишаване от свобода, европейска заповед за арест може да се издаде, ако наказанието е не по-малко от 4 месеца.

9 В член 3 от посоченото рамково решение са изброени три „[с]луча[я], при които не се допуска изпълнение на европейска заповед за арест“.

10 В член 4 от Рамково решение 2002/584, озаглавен: „Случаи, при които изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано“, посочените случаи са изброени в седем точки. В това отношение точка 6 предвижда:

„Изпълняващият съдебен орган може да откаже да изпълни европейска заповед за арест:

[...]

6. когато европейската заповед за арест е издадена с оглед изпълнение на присъда за лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане и издирваното лице се намира или е гражданин или пребиваващ в изпълняващата [държава членка], а същата поема изпълнението на присъдата или мярката, изискваща задържане съгласно националното си право.“

11 Член 5 от Рамковото решение, озаглавен „Гаранции, предоставени от издаващата държава членка в особени случаи“, гласи следното:

„Съгласно законодателството на изпълняващата държава членка изпълнението на европейската заповед за арест от изпълняващия съдебен орган може да бъде обвързано от следните условия:

[...]

3. когато лицето, обект на европейска заповед за арест с оглед провеждане на наказателно производство, е гражданин или пребиваващ в изпълняващата държава членка, предаване може да се извърши, при условие че то, след като бъде изслушано, бъде върнато в изпълняващата държава членка, за да изтърпи [там наказанието лишаване от свобода или мярката, изискваща задържане, наложени спрямо него в издаващата държава членка].“

12 Член 11, параграф 1 от посоченото рамково решение, озаглавен „Права на издирваното лице“, гласи:

„Когато издирваното лице е задържано, изпълняващият съдебен орган съгласно собственото си законодателство трябва да уведоми това лице за европейската заповед за арест, нейното съдържание и възможността [то да даде съгласие за] предаване на издаващия съдебен орган.“

Рамково решение 2008/909/ПВР

13 Рамково решение 2008/909/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 година за прилагане на принципа за взаимно признаване към съдебни решения по наказателни дела, с които се налагат наказания лишаване от свобода или мерки, включващи лишаване от свобода, за целите на тяхното изпълнение в Европейския съюз (ОВ L 327, стр. 27), което също се прилага съответно към изпълнението на наказания в случаите по член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584, трябва съгласно член 29 от него да бъде приложено от държавите членки до 5 декември 2011 г.

14 В член 3, параграф 1 от Рамково решение 2008/909 се уточнява, че целта му е да установи привила, съгласно които държавите членки, с оглед улесняване на социалната реинтеграция на осъденото лице, да признават постановените съдебни решения и да изпълняват наказанието.

15 Член 4, параграф 7, буква а) от това рамково решение съдържа диспозитивна норма, която дава възможност на компетентния орган на държавата членка да изпрати съдебно решение на изпълняващата държава членка, ако осъденото лице живее и е пребивавало законно и без прекъсване най-малко пет години в тази държава.

Директива 2004/38/ЕО

16 Съображение 17 от Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, стр. 77 и

поправки — ОВ L 229, 2004 г., стр. 35, ОВ L 197, 2005 г., стр. 34 и ОВ L 204, 2007 г., стр. 28; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 56) гласи:

„Правото на постоянно пребиваване на гражданите на Съюза, които са избрали да се установят дългосрочно в приемащата държава членка, би укрепило чувството за гражданство на Съюза и представлява ключов елемент за насърчаване на социалното сближаване, което е една от основните цели на Съюза. Поради това правото на постоянно пребиваване трябва да бъде предоставяно на всички граждани на Съюза и на членовете на техните семейства, които са пребивавали в приемащата държава членка в съответствие с условията, определени в настоящата директива, в продължение на непрекъснат период от пет години, без да са станали обект на мярка за експулсиране.“

17 Член 16, параграф 1 от директивата предвижда:

„Граждани на Съюза, които са пребивавали законно в приемащата държава членка в продължение на непрекъснат срок от пет години, имат право на постоянно пребиваване в тази държава. [...]“

18 Съгласно член 19, параграф 1 от посочената директива:

„Въз основа на молба за това и след като са проверили продължителността на пребиваването, държавите членки издават на гражданите на Съюза, които имат право на постоянно пребиваване, документ, удостоверяващ постоянното пребиваване.“

Национално право

19 Член 6 от Закона за предаването (Overleveringswet) от 29 април 2004 г. (*Staatsblad* 2004, № 195, наричан по-нататък „OLW“) транспонира в нидерландското право член 4, точка 6 и член 5, точка 3 от Рамково решение 2002/584.

20 Член 6, параграфи 1—3 от OLW се отнася до нидерландските граждани. С параграф 1 от този член се транспонира член 5, точка 3 от посоченото рамково решение, а с параграфи 2 и 3 се транспонира член 4, точка 6 от същото. Последните два параграфа гласят:

„2. Не се разрешава предаване на нидерландски гражданин, поискано с цел изпълнение на наказание лишаване от свобода, наложено с влязла в сила присъда.

3. При отказ за предаване, който се основава единствено на разпоредбите на параграф 2, прокуратурата уведомява издаващия съдебен орган, че е готова да изпълни наказанието съгласно процедурата по член 11 от Конвенцията от 21 март 1983 г. за трансфер на осъдени лица или въз основа на друга приложима конвенция.“

21 Член 6, параграф 5 от OLW, който се отнася до лицата, които не са нидерландски граждани, без значение дали тези лица са граждани на държави членки или на трети държави, гласи:

„Параграфи 1—4 се прилагат и към чужденец с безсрочно разрешение за пребиваване, когато срещу него може да бъде образувано наказателно производство в Нидерландия във връзка с деянието, за което е издадена европейската заповед за арест, и когато може да се допусне, че то няма да изгуби правото си на пребиваване в Нидерландия поради наказанието или мярката, което/която може да му бъде наложено/наложена след евентуалното предаване.“

- 22 Член 8, буква д) от Закона за чужденците (*Vreemdelingenwet*) от 23 ноември 2000 г. (*Staatsblad* 2000, № 495, наричан по-нататък „Vw“) гласи, че чужденец пребивава законно в Нидерландия като гражданин на Общността само доколкото пребиваването му се основава на норма, приета по силата на Договора за ЕО или на Споразумението за Европейското икономическо пространство от 2 май 1992 г. (ОВ L 1, 1994 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 53, стр. 4).
- 23 Член 9, параграф 2 от Vw предвижда, че когато чужденец, който пребивава законно по смисъла на член 8, буква д) от този закон и е общностен гражданин, придобие право на постоянно пребиваване по смисъла на член 16 от Директива 2004/38, нидерландското министерство на правосъдието му издава документ, удостоверяващ законното пребиваване.
- 24 Съгласно член 20, параграф 1 от Vw, който е озаглавен „Безсрочно разрешение за пребиваване“, нидерландското министерство на правосъдието е компетентният орган, който издава безсрочни разрешения за пребиваване.
- 25 Член 21, параграф 1, буква а) от Vw предвижда, че заявлението за издаване на безсрочно разрешение за пребиваване по смисъла на член 20 от този закон може да се отхвърли само ако непосредствено преди подаването на заявлението чужденецът не е пребивавал законно в продължение на непрекъснат срок от пет години по смисъла на член 8 от същия закон.

Главното производство и преюдициалните въпроси

- 26 През 2002 г. две германски юрисдикции осъждат г-н Wolzenburg за множество престъпления, и в частност за внасяне на марихуана в Германия, като всяка му налага условно наказание лишаване от свобода.
- 27 С определение от 27 март 2003 г. за налагане на общо наказание („Gesamtstrafenbeschluss“) *Amtsgericht Aachen* (Германия) съединява двете наказания, като определя общо наказание лишаване от свобода условно за срок от година и девет месеца.
- 28 Г-н Wolzenburg влиза в Нидерландия в началото на юни 2005 г. При пребиваването си там обитава апартамент във Venlo по силата на договор за наем, сключен от него и съпругата му.
- 29 С решение от 5 юли 2005 г. *Amtsgericht Plettenberg* (Германия) постановява г-н Wolzenburg да изтърпи наложеното през 2003 г. общо наказание, тъй като е нарушил условията за отлагане на изпълнението.

- 30 На 13 юли 2006 г. германският издаващ съдебен орган издава европейска заповед за арест срещу г-н Wolzenburg.
- 31 На 17 юли 2006 г. посоченият орган регистрира г-н Wolzenburg в Шенгенската информационна система (ШИС) за целите на изпълнението на постановеното с влязла в сила присъда наказание лишаване от свобода.
- 32 На 1 август 2006 г. въз основа на тази регистрация г-н Wolzenburg е задържан в Нидерландия, където му е наложена мярка за неотклонение задържане под стража.
- 33 На 3 август 2006 г. германският издаващ съдебен орган изпраща на нидерландския изпълняващ съдебен орган издадената на 13 юли 2006 г. европейска заповед за арест и иска предаването на г-н Wolzenburg за изпълнение на наложеното му наказание лишаване от свобода за срок от година и девет месеца.
- 34 На 20 септември 2006 г. г-н Wolzenburg се явява в нидерландската служба по въпросите на имиграцията и натурализацията, за да се регистрира в Нидерландия като гражданин на Съюза.
- 35 От септември 2008 г. г-н Wolzenburg участва в проект за професионално обучение, а преди това е упражнявал в Нидерландия дейност като наето лице, считано от последното тримесечие на 2005 г.
- 36 От представената пред Съда преписка личи, че г-н Wolzenburg не е дал съгласие да бъде предаден от нидерландския изпълняващ съдебен орган на германския издаващ съдебен орган по предвидената в OLW съкратена процедура.
- 37 Запитващата юрисдикция посочва, че фактите, въз основа на които е издадена европейската заповед за арест срещу г-н Wolzenburg, съставляват наказуеми деяния по нидерландското право, но че не би могло последният да загуби правото си на пребиваване в Нидерландия поради престъпленията, за които е осъден в Германия.
- 38 Посочената юрисдикция също така отбелязва, че г-н Wolzenburg не отговаря на условията, необходими за получаването на безсрочно разрешение за пребиваване на нидерландска територия, тъй като до този момент не е пребивавал непрекъснато в продължение на пет години в Нидерландия, но че гражданите на Съюза, които законно пребивават в определена държава членка съгласно общностното право, не винаги искат такова разрешение.
- 39 При тези условия Rechtbank Amsterdam решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
  - „1) Следва ли под лица, които по смисъла на член 4, точка 6 от Рамково решение [2002/584] се намират в изпълняващата държава членка или пребивават там, да се разбират лицата, които са граждани не на изпълняващата, а на друга държава членка и законно пребивават в

изпълняващата държава членка на основание член 18, параграф 1 ЕО, независимо от продължителността на законното им пребиваване?

- 2) а) При отрицателен отговор на първия въпрос: следва ли посочените в първия въпрос понятия да се тълкуват в смисъл, че се отнасят до лицата, които са граждани не на изпълняващата, а на друга държава членка и преди задържането им на основание на европейска заповед за арест поне известно време са пребивавали законно в изпълняващата държава членка на основание на член 18, параграф 1 ЕО?
- б) При утвърдителен отговор на буква а) от втория въпрос: какви условия може да се поставят във връзка с продължителността на законното пребиваване?
- 3) При утвърдителен отговор на буква а) от втория въпрос: може ли освен изискване за продължителност на законното пребиваване изпълняващата държава членка да постави и допълнителни административни изисквания, например изискване за притежаване на безсрочно разрешение за пребиваване?
- 4) Попада ли в материалното приложно поле на Договора за ЕО националната мярка, която определя условията, при които съдебният орган на изпълняващата държава членка може да откаже изпълнението на европейска заповед за арест, издадена за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода?
- 5) Предвид обстоятелството, че:
  - съдържащите се в член 6, параграфи 2 и 5 от OLW разпоредби предвиждат еднакво третиране на нидерландските граждани и на лицата, които не са нидерландски граждани, но имат безсрочно разрешение за пребиваване на нидерландска територия,
  - и че
  - посочените разпоредби изискват да се откаже предаване на тези категории лица, когато европейската заповед за арест е издадена за изпълнение на наказание лишаване от свобода, наложено с влязла в сила присъда,

представляват ли разпоредбите на член 6, параграфи 2 и 5 от OLW забранена от член 12 ЕО дискриминация, доколкото еднаквото третиране не обхваща гражданите на други държави членки с право на пребиваване по член 18, параграф 1 ЕО, които няма да загубят това право на пребиваване в резултат от наложеното с влязла в сила присъда наказание лишаване от свобода, но които не разполагат с безсрочно разрешение за пребиваване в Нидерландия?“

По преюдициалните въпроси

- 40 В началото следва първо да се припомни, че както е видно от точка 3 от настоящото решение, в настоящия случай Съдът е компетентен да се произнесе по тълкуването на Рамково решение 2002/584 на основание член 35 ЕС.
- 41 Второ, необходимо е да се поясни, че съгласно член 32 от посоченото рамково решение то се прилага за искания, свързани с деяния, които подобно на тези по главното производство са извършени преди 1 януари 2004 г., при условие че изпълняващата държава членка не е направила декларация, в която заявява, че ще продължи да разглежда тези искания в съответствие с приложимата преди тази дата система за екстрадиция. Установено е, че Кралство Нидерландия не е направило такава декларация.

По четвъртия въпрос

- 42 С четвъртия си въпрос, който следва да се разгледа на първо място, запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали гражданин на държава членка, който пребивава законно в друга държава членка, има право да се позовава на член 12, първа алинея ЕО, за да оспори национална правна уредба като OLW, която установява условията, при които компетентният съдебен орган може да откаже да изпълни европейска заповед за арест, издадена за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода.
- 43 В това отношение е важно да се приеме за установено, че макар в обхвата на приложение на Договора за ЕО и без да се нарушават специалните разпоредби, съдържащи се в него, член 12, първа алинея ЕО да забранява всякаква дискриминация на основание гражданство, Рамково решение 2002/584 е прието на основание на Договора за ЕС, а не на основание на Договора за ЕО.
- 44 Въпреки това от тази констатация не може да се заключи, че националните разпоредби, които държавите членки приемат, за да приложат акт, попадащ в приложното поле на Договора за ЕО, изобщо не подлежат на контрол за законосъобразност от гледна точка на общностното право.
- 45 В действителност при прилагането на рамкови решения държавите членки следва да не накърняват общностното право, и в частност разпоредбите на Договора за ЕО, свързани с признатата на всеки гражданин на Съюза свобода да се придвижва и пребивава свободно на територията на държавите членки.
- 46 В случая следва да се установи, че правото на свободно движение и свободно пребиваване на гражданите на Съюза в държавите членки се прилага към положението на лице като г-н Wolzenburg и следователно неговото положение попада в приложното поле на Договора за ЕО. Като е установил своето пребиваване в Нидерландия, заинтересованият е упражнил предоставеното от член 18, параграф 1 ЕО право на всеки гражданин на Съюза да се движи и пребивава свободно на територията на държава членка, различна от тази, чийто гражданин е той.
- 47 Ето защо на четвъртия въпрос следва да се отговори, че гражданин на държава членка, който законно пребивава в друга държава членка, има право да се позовава на член 12, първа алинея ЕО, за да оспори национална правна уредба

като OLW, която установява условията, при които компетентният съдебен орган може да откаже да изпълни европейска заповед за арест, издадена за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода.

По третия въпрос

- 48 С третия си въпрос, който следва да се разгледа на второ място, запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 трябва да се тълкува в смисъл, че изпълняващата държава членка може да обвързва прилагането на предвидената в тази разпоредба възможност да се откаже изпълнението на европейска заповед за арест не само с условие за продължителност на пребиваването в тази държава, но и с допълнителни административни изисквания, например с изискване за притежаване на безсрочно разрешение за пребиваване.
- 49 В това отношение член 16, параграф 1 от Директива 2004/38 изрично предвижда, че граждани на Съюза, които са пребивавали законно в приемащата държава членка в продължение на непрекъснат срок от пет години, имат право на постоянно пребиваване в тази държава.
- 50 Член 19 от посочената директива не изисква от гражданите на Съюза, които са придобили това право на постоянно пребиваване на територията на друга държава членка по силата на член 16 от същата директива, да притежават безсрочно разрешение за пребиваване.
- 51 По отношение на гражданите на Съюза, които са пребивавали законно на територията на друга държава членка в продължение на непрекъснат срок от пет години, посочените разпоредби предвиждат единствено възможност по тяхно искане да им се издаде документ, удостоверяващ постоянното пребиваване, без тази формалност да е задължителна. Този документ има декларативна и доказателствена стойност, но не и конститутивно действие (вж. в този смисъл Решение от 12 май 1998 г. по дело *Martínez Sala*, C-85/96, *Recueil*, стр. I-2691, точка 53).
- 52 Оттук следва, че когато става дума за граждани на Съюза, допълнително административно изискване като изискването за притежаване на безсрочно разрешение за пребиваване по смисъла на член 21 от *Vw* не може да съставлява предварително условие за прилагането на предвидената в член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 възможност да се откаже изпълнението на европейска заповед за арест.
- 53 Ето защо на третия въпрос следва да се отговори, че член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 трябва да се тълкува в смисъл, че когато става дума за граждани на Съюза, изпълняващата държава членка не може освен с условие за продължителност на пребиваването в тази държава да обвързва прилагането на предвидената в посочената разпоредба възможност да се откаже изпълнението на европейска заповед за арест и с допълнителни административни изисквания, например с изискване за притежаване на безсрочно разрешение за пребиваване.

По петия въпрос

- 54 Предвид отговора на третия въпрос следва да се приеме, че запитващата юрисдикция иска да се установи дали член 12, първа алинея ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска правна уредба на изпълняващата държава членка, съгласно която при прилагането на член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 се въвежда задължение на компетентния съдебен орган на тази държава да отказва изпълнението на издадена срещу гражданин на същата държава европейска заповед за арест, докато в случаите с граждани на други държави членки, които имат право на пребиваване на основание член 18, параграф 1 ЕО, този отказ е обвързан с условието издирваното лице да е пребивавало законно на територията на изпълняващата държава членка в продължение на непрекъснат срок от пет години.
- 55 За да се отговори на този въпрос, трябва в началото да се изложат някои съображения относно въведената с Рамково решение 2002/584 система за предаване, и по-специално относно член 4, точка 6 от него.
- 56 Както е видно по-конкретно от член 1, параграфи 1 и 2 от посоченото рамково решение, както и от съображения 5 и 7 от него, то има за цел да замести многостранната система на екстрадиция между държавите членки със система за предаване между съдебните органи на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване, като тази система е основана на принципа на взаимно признаване (вж. Решение от 17 юли 2008 г. по дело *Kozłowski*, C-66/08, Сборник, стр. I-6041, точка 31).
- 57 Принципът на взаимно признаване, който е в основата на текста на Рамково решение 2002/584, предполага по силата на член 1, параграф 2 от последното, че държавите членки по принцип са длъжни да изпълнят европейската заповед за арест. Всъщност извън предвидените в член 3 от това рамково решение случаи, при които не се допуска изпълнение на европейска заповед за арест, държавите членки могат да откажат изпълнението на такава заповед само в случаите, изброени в член 4 от същото (вж. Решение от 1 декември 2008 г. по дело *Leymann* и *Pustovarov*, C-388/08 PPU, все още непубликувано в Сборника, точка 51).
- 58 Оттук следва, че националният законодател, който на основание на предоставените му с член 4 от Рамковото решение възможности реши да ограничи случаите, при които изпълняващите съдебни органи могат да откажат да предадат издирваното лице, само укрепва въведената с това рамково решение система за предаване и така способства за установяването на пространство на свобода, сигурност и правосъдие.
- 59 В действителност като ограничава случаите, при които изпълняващият съдебен орган може да откаже да изпълни европейска заповед за арест, съответната правна уредба само улеснява предаването на издирваните лица в съответствие със закрепения в член 1, параграф 2 от Рамково решение 2002/584 принцип на взаимно признаване, който е основното правило, въведено с това решение.
- 60 С оглед на това основно правило, в член 4 от посоченото рамково решение се изброяват случаите, при които изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано, т.е. при които компетентният орган в изпълняващата държава членка може основателно да откаже да изпълни такава заповед.

- 61 Държавите членки по необходимост имат определена свобода на преценка при прилагането на член 4 от Рамково решение 2002/584, и в частност на посочената в акта за преюдициално запитване точка 6 от него.
- 62 Както следва да се подчертае в това отношение, въпреки че подобно на целта на член 5, точка 3 от Рамково решение 2002/584, целта на предвидената в член 4, точка 6 от това решение възможност да се откаже изпълнението на европейска заповед за арест е да се позволи отдаването на особено значение на възможността за увеличаване на шансовете за социална реинтеграция на издирваното лице след изтичане на срока на наложеното му наказание (вж. Решение по дело *Kozłowski*, посочено по-горе, точка 45), такава цел, макар и важна, не може да изключи възможността на държавите членки при прилагането на това рамково решение да ограничат — в смисъла, указан с основното правило по член 1, параграф 2 от същото решение — случаите, при които трябва да е възможно да се откаже предаването на лице, спрямо което се прилага посоченият член 4, точка 6.
- 63 Освен това що се отнася до въпроса дали условие за пребиваване в продължение на непрекъснат срок от пет години като предвиденото в разглежданото в главното производство национално законодателство е в противоречие с принципа за недопускане на дискриминация, основана на гражданството, следва да се напомни, че този принцип изисква да не се третира по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране не е обективно обосновано (вж. по-специално Решение от 3 май 2007 г. по дело *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, Сборник, стр. I-3633, точка 56).
- 64 От акта за преюдициално запитване личи, че за целите на изпълнението на наложено с влязла в сила присъда наказание лишаване от свобода предаването на нидерландските граждани на издаващия съдебен орган се отказва, докато за гражданите на различни от Кралство Нидерландия държави членки този отказ е обвързан с условието да са пребивавали законно в Нидерландия в продължение на непрекъснат срок от пет години. Следователно трябва да се провери дали разграничителното третиране на гражданите на другите държави членки е обективно обосновано.
- 65 В това отношение нидерландското правителство отбелязва, че след като в практиката по предаване на лица, които не са граждани на Кралство Нидерландия, било установено, че последните проявяват изключителна находчивост при намирането на доводи за доказване на връзка с нидерландското общество, националният законодател решил чрез член 6, параграфи 2 и 5 от OLW да формулира изискването за траен характер на пребиваването на тези лица по конкретен начин и чрез обективни критерии.
- 66 Според това правителство е оправдано чрез изискване за непрекъснато пребиваване в продължение на поне пет години държавата членка да се увери, че ще се отказва изпълнение само на европейски заповеди за арест, издадени срещу издирвани лица, които действително имат бъдеще в Нидерландия. В този смисъл било оправдано да се изисква реална връзка между издирваното лице и обществото, в което то иска да се реинтегрира след изпълнението на наказанието.

- 67 Важно е да се отбележи, както вече беше посочено в точка 62 от настоящото решение, че целта на предвидената в член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 възможност да се откаже изпълнението на европейска заповед за арест е да се позволи отдаването на особено значение на възможността за увеличаване на шансовете за социална реинтеграция на издирваното лице след изтичане на срока на наложеното му наказание. Затова е оправдано изпълняващата държава членка да следва тази цел само по отношение на лицата, за които е доказана определена степен на интеграция в обществото на посочената държава членка.
- 68 В случая единственото условие за гражданство по отношение на собствените ѝ граждани, от една страна, и условието за пребиваване в продължение на непрекъснат срок от пет години по отношение на гражданите на останалите държави членки, от друга, може да се разглеждат като условия, които могат да гарантират, че издирваното лице е достатъчно интегрирано в изпълняващата държава членка. За разлика от това, общностен гражданин, който не е гражданин на изпълняващата държава членка и не е пребивавал непрекъснато на територията на тази държава в продължение на определен период, по правило има по-силна връзка със своята държава на произход, отколкото с обществото на изпълняващата държава членка.
- 69 За да бъде обоснована с оглед на общностното право, предвидената в нидерландското законодателство разлика в третирането трябва да е и пропорционална на следваната от националното право легитимна цел. Тя не следва да надхвърля необходимото за постигането на тази цел (вж. по-специално Решение от 18 ноември 2008 г. по дело Förster, C-158/07, все още непубликувано в Сборника, точка 53).
- 70 В това отношение е допустимо да се приеме, че правилото, според което не се изпълняват европейски заповеди за арест срещу местни граждани, не се явява несъразмерно. Всъщност връзката на такъв гражданин с държавата му на произход може да гарантира социалната му реинтеграция след изпълнението на наложеното му наказание. Освен това условието за пребиваване в продължение на непрекъснат срок от пет години за гражданите на другите държави членки също не може да се разглежда като несъразмерно, като се имат предвид в частност необходимите условия за изпълнение на изискването за интеграция на чуждестранните граждани в изпълняващата държава членка.
- 71 В това отношение е необходимо да се отбележи, както посочват по-специално нидерландското и австрийското правителство, че видно от съображение 17 и член 16 от Директива 2004/38, условието за пребиваване в продължение на непрекъснат срок от пет години е определено именно със срока, след изтичането на който гражданите на Съюза придобиват право на постоянно пребиваване на територията на приемащата държава членка.
- 72 По-нататък следва да се напомни, че макар да не се прилага към случая в главното производство, Рамково решение 2008/909, и по-точно член 4, параграф 7, буква а) от него, дава възможност на държавите членки още повече да улеснят изпращането на съдебни решения, когато осъденото лице живее и е пребивавало законно и без прекъсване най-малко пет години в изпълняващата държава членка и ще запази правото си на постоянно пребиваване там.

- 73 Важно е също да се приеме за установено, че условие за пребиваване в продължение на непрекъснат срок от пет години като предвиденото в разглежданото в главното производство национално законодателство не надхвърля необходимото за постигането на целта да се гарантира, че е налице определена степен на интеграция в изпълняващата държава членка на издирваните лица, които са граждани на други държави членки.
- 74 Предвид изложените дотук съображения на петия въпрос следва да се отговори, че член 12, първа алинея ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че допуска правна уредба на изпълняващата държава членка, съгласно която компетентният съдебен орган на тази държава отказва изпълнението на европейска заповед за арест, издадена срещу гражданин на същата държава за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода, докато в случаите с граждани на други държави членки, които имат право на пребиваване на основание член 18, параграф 1 ЕО, този отказ е обвързан с условието съответният гражданин да е пребивавал законно на територията на изпълняващата държава членка в продължение на непрекъснат срок от пет години.

По първия и втория въпрос

- 75 С първия и втория си въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да се установи каква трябва да е продължителността на пребиваването в изпълняващата държава членка на граждани на друга държава членка, срещу които е издадена европейска заповед за арест, за да може към тях да се прилага разпоредбата на член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584.
- 76 Необходимо е да се напомни, че когато държавата членка е транспонирала член 4, точка 6, без да определи конкретни условия за прилагането на тази разпоредба, изпълняващият съдебен орган следва да направи обща преценка, за да определи на първо време дали посочената разпоредба се прилага към съответното лице. Едно-единствено характеризиращо издирваното лице обстоятелство, каквото е продължителността на пребиваването му в съответната държава членка, по принцип не може само по себе си да бъде от решаващо значение (вж. в този смисъл Решение по дело Kozłowski, посочено по-горе, точка 49).
- 77 Що се отнася до случая в главното производство, в който не се оспорва, че европейската заповед за арест няма да се изпълни само ако издирваното лице, гражданин на друга държава членка, е пребивавало на територията на изпълняващата държава членка в продължение на поне пет години, не е необходимо да се отговаря на посочените преюдициални въпроси, след като това условие за продължителност на пребиваването се основава на решение на съответната държава членка да упражни предоставената ѝ с член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 свобода на преценка и следва да се смята за съвместимо с член 12 ЕО.
- 78 В това отношение от отговора на петия въпрос следва, че член 12 ЕО допуска въведено с вътрешното право на изпълняващата държава членка условие, съгласно което издирваните лица, граждани на друга държава членка, трябва да са пребивавали на територията на първата държава членка в продължение на пет

години, за да може изпълняващият съдебен орган на тази държава да откаже да ги предаде на основание член 4, точка 6 от посоченото рамково решение.

- 79 При тези условия не следва да се отговаря на първите два преюдициални въпроса.

По съдебните разноски

- 80 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

- 1) **Гражданин на държава членка, който законно пребивава в друга държава членка, има право да се позовава на член 12, първа алинея ЕО, за да оспори национална правна уредба като Закона за предаването (Overleveringswet) от 29 април 2004 г., която установява условията, при които компетентният съдебен орган може да откаже да изпълни европейска заповед за арест, издадена за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода.**
- 2) **Член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки трябва да се тълкува в смисъл, че когато става дума за граждани на Съюза, изпълняващата държава членка не може освен с условие за продължителност на пребиваването в тази държава да обвързва прилагането на предвидената в посочената разпоредба възможност да се откаже изпълнението на европейска заповед за арест и с допълнителни административни изисквания, например с изискване за притежаване на безсрочно разрешение за пребиваване.**
- 3) **Член 12, първа алинея ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че допуска правна уредба на изпълняващата държава членка, съгласно която компетентният съдебен орган на тази държава отказва изпълнението на европейска заповед за арест, издадена срещу гражданин на същата държава за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода, докато в случаите с граждани на други държави членки, които имат право на пребиваване на основание член 18, параграф 1 ЕО, този отказ е обвързан с условието съответният гражданин да е пребивавал законно на територията на изпълняващата държава членка в продължение на непрекъснат срок от пет години.**

Подписи

* Език на производството: нидерландски.

InfoCuria - Съдебна практика на Съда на Европейските общности

[Начало](#) > [Формуляр за търсене](#) > [Списък с резултати](#) > [Документи](#)

[Отпечатай](#)

Език на документа :

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

12 август 2008 година(*)

„Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси — Рамково решение 2002/584/ПВР — Членове 31 и 32 — Европейска заповед за арест и процедури за предаване между държавите-членки — Възможност за изпълняващата искане за екстрадиция държава да прилага конвенция, която е приета преди 1 януари 2004 г., но се прилага в тази държава от по-късна дата“

По дело C-296/08 PPU

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Chambre de l'instruction на Cour d'appel de Montpellier (Франция) с акт от 3 юли 2008 г., постъпил в Съда на същия ден, в рамките на процедура за екстрадиция срещу

Ignacio Pedro Santesteban Goicoechea

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н А. Rosas (докладчик), председател на състав, г-н U. Lõhmus, г-н J. N. Cunha Rodrigues, г-н А. Ó Caoimh и г-н Ал. Арабаджиев, съдии,

генерален адвокат: г-жа J. Kokott,

секретар: г-н М.-А. Gaudissart, началник на отдел,

предвид искането на препращащата юрисдикция от 3 юли 2008 г., постъпило в Съда на същия ден, преюдициалното запитване да се разгледа по реда на спешното производство в съответствие с член 104б от Процедурния правилник,

предвид решението от 7 юли 2008 г. на трети състав да уважи посоченото искане,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 6 август 2008 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за г-н Santesteban Goicoechea, от адв. Y. Molina Ugarte, avocat,
- за френското правителство, от г-жа E. Belliard, г-н G. de Bergues и г-жа A.-L. During, в качеството на представители,
- за испанското правителство, от Abogacía del Estado,
- за Комисията на Европейските общности, от г-жа S. Grünheid и г-н R. Troosters, в качеството на представители,

след изслушване на генералния адвокат

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на членове 31 и 32 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите-членки (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3, наричано по-нататък „Рамковото решение“).
- 2 Това искане е представено в рамките на процедура, с която е сезирано Chambre de l’instruction [следствено отделение] на Cour d’appel de Montpellier [Апелативен съд, Монпелие], вследствие на искане за екстрадиция, изпратено от испанските власти на 2 юни 2008 г.

Правна уредба

Международно право

- 3 Европейската конвенция за екстрадицията е подписана в Париж на 13 декември 1957 г. Член 10 от нея, озаглавен „Погасителна давност“, предвижда:

„Екстрадиция не се допуска, ако наказателното преследване или наказанието са погасени по давност според законодателството на молещата страна или на замолената страна.“ [неофициален превод]
- 4 Европейската конвенция за борба с тероризма е подписана на 27 януари 1977 г.

Право на Европейския съюз

- 5 Конвенцията относно опростената процедура за екстрадиция между държавите — членки на Европейския съюз, е съставена на основание член К.3 от Договора за Европейския съюз с акт на Съвета от 10 март 1995 г. и подписана на същата дата от всички държави-членки (ОВ С 78, стр. 1, наричана по-нататък „Конвенцията от 1995 г.“).
- 6 Съгласно член 1, параграф 1 от посочената конвенция:

„Настоящата конвенция има за цел да улесни прилагането между държавите — членки на Европейския съюз, на Европейската конвенция за екстрадицията [от 13 декември 1957 г.] чрез допълване на нейните разпоредби.“ [неофициален превод]

7 Конвенцията за екстрадицията между държавите — членки на Европейския съюз, наречена „Дъблинската конвенция“, е съставена на основание член К.3 от Договора за Европейския съюз с акт на Съвета от 27 септември 1996 г. и подписана на същата дата от всички държави-членки (ОВ С 313, стр. 11, наричана по-нататък „Конвенцията от 1996 г.“).

8 Член 1 от нея предвижда по-конкретно:

„1. Целта на настоящата Конвенция е да допълни разпоредбите и да улесни прилагането между държавите — членки на Европейския съюз:

— на Европейската конвенция за екстрадицията от 13 декември 1957 г. [?],

— на Европейската конвенция за борба с тероризма от 27 януари 1977 г. [?],

— на Конвенцията от 19 юни 1990 г. за прилагането на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 г. [между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република] относно постепенното премахване на контрола по техните общи граници [ОВ L 239, 2000 г., стр. 19] за отношенията между държавите-членки, които са страни по тази Конвенция [...]“ [неофициален превод]

9 Член 8, параграф 1 от Конвенцията от 1996 г. гласи следното:

„Екстрадиция не може да се откаже на основание, че има погасителна давност за наказателното преследване или наказанието съгласно законодателството на замолената държава-членка“. [неофициален превод]

10 От член 18, параграфи 2 и 3 от Конвенцията от 1996 г. произтича, че тя влиза в сила 90 дни след като последната държава-членка, пристъпила към приемането на тази конвенция, уведоми за приключването на изискваните от нейните конституционни норми процедури за това приемане. Тъй като не всички държави-членки са приели конвенцията, тя следователно не е влязла в сила съгласно тази разпоредба.

11 Член 18, параграф 4 от Конвенцията от 1996 г. гласи:

„Докато настоящата конвенция влезе в сила, всяка държава-членка може при даване на уведомлението съгласно параграф 2 или по всяко друго време да декларира, че доколкото се отнася за нея, настоящата Конвенция ще се прилага в отношенията ѝ с държавите-членки, които са направили същата декларация. Тези декларации влизат в сила 90 дни след датата на депозирането им.“ [неофициален превод]

12 Член 18, параграф 5 от Конвенцията от 1996 г. уточнява, че тя се прилага само към исканията, изпратени след датата, от която тя влиза в сила или се прилага в отношенията между замолената държава-членка и молещата държава-членка.

13 Съображения 3—5 от Рамковото решение са формулирани по следния начин:

„(3) Всички или някои държави-членки са страни по редица конвенции в областта на екстрадицията, включително Европейската конвенция за екстрадицията от 13 декември 1957 г. и Европейската конвенция за борба с тероризма от 27 януари 1977 г. Северноевропейските държави са приели закони с еднакво съдържание, които уреждат екстрадицията.

(4) Освен това следните три конвенции, които изцяло или отчасти се отнасят до екстрадицията, са приети от държавите-членки и представляват част от достиженията на правото на Европейския съюз: Конвенция от 19 юни 1990 г. за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 г. относно постепенното премахване на контрола по общите граници, отнасящо се до отношенията между държавите-членки, които са страни по тази конвенция, Конвенцията [от 1995 г.] и Конвенцията [от 1996 г.].

(5) Целта за превръщане на Съюза в пространство на свобода, сигурност и правосъдие изисква премахване на екстрадицията между държавите-членки и заместването ѝ със система за предаване между съдебните органи. Освен това въвеждането на нова опростена процедура за предаване на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване дава възможност за премахване на сложността и евентуалното забавяне, присъщо на настоящата процедура по екстрадиция. Преобладаващите до момента традиционни отношения на сътрудничество между държавите-членки трябва да бъдат заменени от система на свободно движение на съдебни решения по наказателни дела, обхващащи едновременно предварителни и окончателни решения в рамките на пространство на свобода, сигурност и правосъдие.“

14 Съображение 11 от Рамковото решение е формулирано по следния начин:

„В отношенията между държавите-членки европейската заповед за арест следва да замести всички предходни способи, свързани с екстрадицията, включително разпоредбите относно екстрадицията на дял III от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген.“

15 Член 31 от Рамковото решение, озаглавен „Отношение с други правни актове“, има следното съдържание:

„1. Без да се засяга прилагането им в отношенията между държави-членки и трети страни, от 1 януари 2004 г. настоящото рамково решение отменя [да се чете: „замества“] в отношенията между държавите-членки съответните разпоредби от следните конвенции, приложими в областта на екстрадицията:

а) Европейската конвенция за екстрадицията от 13 декември 1957 г., нейния допълнителен протокол от 15 октомври 1975 г. и втори допълнителен

протокол от 17 март 1978 г., както и Европейската конвенция за борба с тероризма от 27 януари 1977 г., доколкото урежда екстрадицията;

- б) Споразумението между 12-те държави-членки на Европейските общности относно опростяване и модернизация на методите на предаване на исканията за екстрадиция от 26 май 1989 г.;
- в) Конвенцията [...] от 10 март 1995 г.;
- г) Конвенцията [...] от 27 септември 1996 г.;
- д) дял III, глава 4 от Конвенцията от 19 юни 1990 г. за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 г. относно постепенното премахване на контрола по общите граници.

2. Държавите-членки ще продължат да прилагат двустранните и многостранните споразумения или действащите спогодби и след приемане на настоящото рамково решение [да се чете: „Държавите-членки ще продължат да прилагат двустранните и многостранните споразумения или спогодби, които са в сила към момента на приемане на настоящото рамково решение“], доколкото същите позволяват разширяване и разпростиране на неговите цели и подпомагат по-нататъшното опростяване или улесняване на процедурите за предаване на лица, срещу които са издадени европейски заповеди за арест.

Държавите-членки могат да сключват двустранни или многостранни споразумения или спогодби след влизане в сила на настоящото рамково решение, доколкото същите позволяват разширяване и разпростиране на неговите предписания [да се чете: „задълбочаване и разширяване на неговото съдържание“] и подпомагат по-нататъшното опростяване и улесняване на процедурите за предаване на лица, срещу които са издадени европейски заповеди за арест, по-специално чрез определяне на по-кратки срокове от посочените в член 17, чрез удължаване на списъка от престъпления, изброени в член 2, параграф 2, чрез по-нататъшно ограничаване на посочените в членове 3 и 4 основания за отказ или чрез въвеждане на по-нисък праг от определения в член 2, параграфи 1 или 2.

Споразуменията и спогодбите, които са посочени във втората алинея, не могат по никакъв начин да засегнат отношенията с държави-членки, които не са страни по тях.

В срок от три месеца от влизане в сила на настоящото рамково решение държавите-членки трябва да информират Съвета и Комисията за съществуващите споразумения и спогодби, посочени в първа алинея, които желаят да прилагат и за в бъдеще.

Държавите-членки следва да уведомят Съвета и Комисията и относно наличието на нови споразумения или спогодби съгласно втора алинея в тримесечен срок от подписването им.

3. Когато конвенции или споразумения съгласно параграф 1 се прилагат на територията на държави-членки или на територия, за чиито външни отношения е отговорна държава-членка, спрямо която настоящото рамково решение не се

прилага, тези актове ще продължат да регулират съществуващите отношения между тези територии и други държави-членки.“

- 16 Член 32 от Рамковото решение, озаглавен „Преходни разпоредби“, предвижда:

„Разглеждането на отправените преди 1 януари 2004 г. искания за екстрадиция се извършва въз основа на съществуващите актове, отнасящи се до екстрадицията. Получените след тази дата искания се подчиняват на правилата, приети от държавите-членки съгласно настоящото рамково решение. Въпреки това всяка държава-членка при приемането му има право да заяви, че като изпълняваща държава-членка ще продължи да разглежда искания, свързани с деяния, извършени преди датата, определена в съответствие с приложимата преди 1 януари 2004 г. система за екстрадиция. [да се чете: „Въпреки това всяка държава-членка при приемането му може да заяви, че като изпълняваща държава-членка ще продължи да разглежда в съответствие с приложимата преди 1 януари 2004 г. система за екстрадиция исканията, свързани с деяния, извършени преди дата, която тя посочи.“] Въпросната дата не може да бъде по-късна от 7 август 2002 г. Това волеизявление [другаде в текста: „Тази декларация“] подлежи на обнародване в *Официален вестник на Европейските общности*. То може да бъде оттеглено [другаде в текста: „Тя може да бъде оттеглена“] по всяко време.“

- 17 В съответствие с член 32 от Рамковото решение Френската република е направила следната декларация (ОВ L 190, 2002 г., стр. 19):

„Франция заявява в съответствие с член 32 от Рамковото решение [?], че като изпълняваща държава ще продължи да разглежда в съответствие с приложимата преди 1 януари 2004 г. система за екстрадиция исканията, свързани с деяния, извършени преди 1 ноември 1993 г., дата на влизане в сила на Договора за Европейския съюз, подписан в Маастрихт на 7 февруари 1992 г.“ [неофициален превод]

Национална правна уредба

- 18 Закон № 2004-204 от 9 март 2004 г. за адаптиране на правосъдието към развитието на престъпността (JORF от 10 март 2004 г., стр. 4567) прилага Рамковото решение, като за тази цел въвежда членове 695-11—695-51 от Наказателно-процесуалния кодекс.
- 19 Освен това този закон съдържа разпоредбите за прилагане на конвенциите от 1995 г. и 1996 г.
- 20 Закон № 2004-1345 от 9 декември 2004 г. разрешава ратификацията на Конвенцията от 1996 г. (JORF от 10 декември 2004 г., стр. 20876).
- 21 Тази конвенция е публикувана с Декрет № 2005-770 от 8 юли 2005 г. (JORF от 10 юли 2005 г., стр. 11358). Уточнява се, че тя се прилага от 1 юли 2005 г.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 22 На 11 октомври 2000 г. на основание Европейската конвенция за екстрадицията от 13 декември 1957 г. испанското правителство е изпратило искане за екстрадиция по отношение на г-н Santesteban Goicoechea за деяния, за които се твърди, че са извършени на испанска територия през февруари и март 1992 г. и са квалифицирани като складиране на бойно оръжие, незаконно притежаване на експлозиви, незаконно използване на чуждо моторно превозно средство, подмяна на регистрационни табели на моторни превозни средства и принадлежност към терористична организация. По това искане е дадено отрицателно становище с решение от 19 юни 2001 г. на Chambre de l'instruction на Cour d'appel de Versailles с довода, че деянията, за които е била поискана екстрадицията, според френското право са били покрити с давност.
- 23 На 31 март 2004 г. от испанските власти по отношение на г-н Santesteban Goicoechea е издадена европейска заповед за арест, която посочва същите деяния като упоменатите в искането за екстрадиция от 11 октомври 2000 г. В писменото си становище френското правителство посочва, че не е предприело действия по тази заповед. Всъщност с оглед на датата на деянията и декларацията, направена в съответствие с член 32 от Рамковото решение, посочената заповед е можело да се счита само като обикновено искане за временно задържане, което следва да се разглежда съгласно приложимата преди 1 януари 2004 г. система за екстрадиция, т.е. Европейската конвенция за екстрадицията от 13 декември 1957 г. Според френското право обаче деянията били покрити с давност. При всички положения г-н Santesteban Goicoechea е изтърпявал във Франция наказание лишаване от свобода, така че евентуално предаване на молещата държава-членка би могло да се осъществи едва след изпълнението на това наказание.
- 24 Г-н Santesteban Goicoechea е трябвало да бъде освободен на 6 юни 2008 г. Както уточнява в съдебното заседание испанското правителство, тъй като от френските съдебни власти е напомнена невъзможността да се използва европейска заповед за арест с оглед на датата на деянията и направената в съответствие с член 32 от Рамковото решение декларация, на 27 май 2008 г. Juzgado Central de Instrucción de la Audiencia Nacional (Испания) отправя искане за временно задържане за същите деяния, с оглед на основаващо се на Конвенцията от 1996 г. искане за екстрадиция. На 28 май 2008 г. г-н Santesteban Goicoechea е задържан с цел екстрадиция от procureur de la République [окръжен прокурор].
- 25 На 2 юни 2008 г. испанските власти отправят искане за екстрадицията на г-н Santesteban Goicoechea на основание на Конвенцията от 1996 г.
- 26 Главният прокурор настоява Chambre de l'instruction на Cour d'appel de Montpellier да даде положително становище по искането на испанските власти.
- 27 Г-н Santesteban Goicoechea отказва да бъде предаден на испанските власти, като по-специално счита, че Кралство Испания не може да се позове на разпоредбите на Конвенцията от 1996 г.
- 28 Препращащата юрисдикция отбелязва, че в член 31 от Рамковото решение се предвижда, че считано от 1 януари 2004 г. то замества съответните разпоредби на конвенциите, посочени по-нататък, които намират приложение в областта на

екстрадицията между държавите-членки. Конвенцията от 1996 г. се посочвала в член 31, параграф 1, буква г) от Рамковото решение.

- 29 Член 31, параграф 2 от Рамковото решение предвиждал възможността някои държави-членки да продължат да прилагат определени двустранни или многостранни споразумения, които са в сила към момента на приемане на Рамковото решение. Те обаче трябвало да уведомят за тези споразумения в срок от три месеца, считано от влизането в сила на Рамковото решение. Кралство Испания обаче не извършило никакво уведомление в този смисъл.
- 30 Препращащата юрисдикция иска да се установи и тълкуването на член 32 от Рамковото решение, тъй като в главното производство се иска прилагането на конвенция, приложима във Франция от 1 юли 2005 г.
- 31 При тези обстоятелства *Chambre de l'instruction* на *Cour d'appel de Montpellier* решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Липсата на уведомление по член 31, параграф 2 от Рамковото решение [...] от страна на държава-членка, в случая [Кралство] Испания, за намерението ѝ да продължи да прилага двустранни или многостранни споразумения води ли поради употребата на думата „замества“ в член 31 от това рамково решение до невъзможност тази държава-членка да използва в отношенията си с друга държава-членка, в конкретния случай [Френската република], която е направила декларация по член 32 от Рамковото решение, процедури, различни от тази на европейската заповед за арест?

При отрицателен отговор на предходния въпрос се отправя молба за отговор на следния въпрос:

- (2) Направените от изпълняващата държава резерви позволяват ли на тази държава прилагането [на Конвенцията от 1996 г.], която е приета преди 1 януари 2004 г., но е влязла в сила в тази изпълняваща държава след посочената в член 32 от Рамковото решение дата 1 януари 2004 г.?”

По спешното производство

- 32 С писмо от 3 юли 2008 г., постъпило в секретариата на Съда в същия ден, *Chambre de l'instruction* на *Cour d'appel de Montpellier* иска преюдициалното запитване да се разгледа по реда на спешното производство, предвидено в член 104б от Процедурния правилник.
- 33 Препращащата юрисдикция обосновава това искане, като посочва, че след изпълнение на наказание лишаване от свобода г-н *Santesteban Goicoechea* е бил задържан единствено с цел екстрадиция, като това задържане е разпоредено в рамките на производството за екстрадиция, в което се поставя преюдициалният въпрос.

- 34 На 7 юли 2008 г. след изслушване на генералния адвокат трети състав на Съда решава да уважи искането на препращащата юрисдикция за разглеждане на преюдициалното запитване по реда на спешното производство.

Относно компетентността на Съда

- 35 От акта за препращане е видно, че преюдициалното запитване се основава на член 234 ЕО, докато исканото тълкуване се отнася до Рамковото решение, тоест до акт, приет по силата на дял VI от Договора за ЕС.
- 36 В началото обаче следва да се отбележи, че в съответствие с член 46, буква б) ЕС разпоредбите от Договора за ЕО и Договора за ЕОВС, които се отнасят до правомощията на Съда и до тяхното упражняване, сред които е член 234 ЕО, се прилагат към разпоредбите на дял VI от Договора за ЕС при условията, предвидени в член 35 ЕС. От това произтича, че предвиденият в член 234 ЕО режим се прилага спрямо компетентността на Съда да разглежда преюдициални въпроси на основание член 35 ЕС, при условие че са спазени предвидените в тази разпоредба изисквания (вж. в този смисъл Решение от 16 юни 2005 г. по дело Pupino, C-105/03, Recueil, стр. I-5285, точки 19 и 28, както и Решение от 28 юни 2007 г. по дело Dell'Orto, C-467/05, Сборник, стр. I-5557, точка 34).
- 37 В декларация от 14 март 2000 г. с действие от 11 юли 2000 г. Френската република е посочила, че приема компетентността на Съда да се произнася по действителността и тълкуването на посочените в член 35 ЕС актове съобразно правилата, предвидени в параграф 3, буква б) от този член (ОВ L 327, 2005 г., стр. 19).
- 38 При тези условия фактът, че актът за препращане не споменава член 35 ЕС, а се позовава на член 234 ЕО, не може сам по себе си да доведе до недопустимостта на преюдициалното запитване. Това се потвърждава и от обстоятелството, че Договорът за ЕС не предвижда нито изрично, нито мълчаливо формата, в която националната юрисдикция трябва да представи своето преюдициално запитване (вж. Решение по дело Dell'Orto, посочено по-горе, точка 36).
- 39 Освен това, както изтъква френското правителство в своето становище, макар и от съдебната практика на френския Conseil d'État да произтича, че когато дават становище по искане за екстрадиция, следствените отделения на апелативните съдилища упражняват административна функция, от това не може да се направи извод, че тези органи нямат качеството на юрисдикция по смисъла на член 234 ЕО.
- 40 Всъщност според постоянната съдебна практика, за да прецени дали препращащият орган притежава такова качество — въпрос, уреден единствено от общностното право — Съдът взема предвид съвкупност от обстоятелства, а именно дали органът е законоустановен, дали е постояннодействащ, дали юрисдикцията му е задължителна, дали производството е състезателно, дали той прилага правни норми и дали е независим (вж. по-специално Решение от 31 май 2005 г. по дело Syfait и др., C-53/03, Recueil, стр. I-4609, точка 29 и цитираната съдебна практика). Освен това националните юрисдикции могат да сезират Съда

само ако пред тях има висящ правен спор и ако следва да се произнесат в рамките на производство, предназначено да доведе до постановяване на решение с правораздавателен характер (вж. по-специално Решение по дело Syfait и др., посочено по-горе, точка 29, както и Решение от 27 април 2006 г. по дело Standesamt Stadt Niebüll, C-96/04, Recueil, стр. I-3561, точка 13).

- 41 Не се спори по това, че следствените отделения на апелативните съдилища изпълняват посочените по-горе условия — да са законоустановени, постояннодействащи и независими. Намесата им е задължителна в областта на екстрадицията и те се произнасят в производство с правораздавателен характер, в хода на което съответното лице, както и прокуратурата се изслушват в обсъждане при условията на състезателност. Те упражняват контрол върху условията за законност на екстрадицията и дават мотивирано становище. Ако последното е отрицателно, след влизането си в сила то слага край на процедурата по екстрадиция и автоматично води до освобождаването на исканото лице, задържано с цел екстрадиция. Освен това, както посочва френското правителство в своето становище, от 1984 г. Cour de cassation [Касационният съд] приема, че становището на следственото отделение подлежи на касационно обжалване, основаващо се на пороци във връзка с формата и процедурата. Тази възможност за обжалване понастоящем е закрепена в член 696-15 от Наказателно-процесуалния кодекс. На последно място, когато Cour de cassation е сезиран с жалба в интерес на правото срещу становище на следствено отделение, Cour de cassation се произнася по материалноправните условия за екстрадицията.
- 42 От всички тези съображения следва, че Съдът е компетентен да отговори на поставените въпроси.

По преюдициалните въпроси

- 43 В самото начало г-н Santesteban Goicoechea иска от Съда да се произнесе, че би противоречало на основните принципи на правото, приложими в Европейския съюз, и по-специално на принципите за правна сигурност, за законност и за забрана на прилагането с обратна сила на по-тежкия наказателен закон, спрямо него да се приложи Конвенцията от 1996 г. за деяния, по отношение на които Chambre de l'instruction на Cour d'appel de Versailles с решение от 19 юни 2001 г. е обявило изтекла по френското право давност и е дало отрицателно становище относно екстрадицията.
- 44 Той изтъква, че макар и конвенциите за екстрадиция да се прилагат към деяния, предшествващи влизането им в сила, не можело да се допусне нова конвенция за екстрадиция да води до поставянето под въпрос на окончателно уредени положения.
- 45 В това отношение следва да се констатира, че доколкото първоначалната аргументация на г-н Santesteban Goicoechea се отнася до проблемите, произтичащи от последователното прилагане във времето на Европейската конвенция за екстрадицията от 13 декември 1957 г. и на Конвенцията от 1996 г., тя не попада в контекста на отговора на преюдициалните въпроси и на тълкуването на членове 31 и 32 от Рамковото решение.

- 46 Трябва обаче да се напомни, че по смисъла на член 35 ЕС националният съд, а не страните в главното производство, следва да сезира Съда. Следователно възможността за определяне на въпросите, които да се поставят на Съда, се полага единствено на националния съд и страните не биха могли да променят съдържанието им (относно член 234 ЕО вж. по-специално Решение от 9 декември 1965 г. по дело *Singer*, 44/65, *Recueil*, стр. 1191 и 1198, както и Решение от 17 септември 1998 г. по дело *Kainuun Liikenne* и *Pohjolan Liikenne*, C-412/96, *Recueil*, стр. I-5141, точка 23).
- 47 Освен това да се отговори на посоченото в точка 43 от настоящото съдебно решение искане на г-н *Santesteban Goicoechea* би било несъвместимо с ролята, предоставена на Съда от член 35 ЕС, както и със задължението на Съда да осигури на правителствата на държавите-членки и на заинтересованите страни възможността да представят становища в съответствие с член 23 от Статута на Съда, като се отчита обстоятелството, че по силата на тази разпоредба само актовете за препращане се съобщават на заинтересованите страни (по отношение на член 234 ЕО вж. по-специално Решение от 20 март 1997 г. по дело *Phytheron International*, C-352/95, *Recueil*, стр. I-1729, точка 14, както и Решение по дело *Kainuun Liikenne* и *Pohjolan Liikenne*, посочено по-горе, точка 24).

По първия въпрос

- 48 С първия си въпрос препращащата юрисдикция по същество иска да установи дали член 31 от Рамковото решение следва да се тълкува в смисъл, че с оглед на съдържанието се в параграф 1 от този член дума „заемства“ липсата на уведомление от държава-членка като Кралство Испания за намерението ѝ да прилага двустранни или многостранни споразумения в съответствие с член 31, параграф 2 от това решение води до невъзможност тази държава-членка да използва процедури, различни от тази на европейската заповед за арест, в отношенията си с друга държава-членка като Френската република, която е направила декларация по член 32 от Рамковото решение.
- 49 Г-н *Santesteban Goicoechea* твърди, че думата „заемства“ е лишена от всякаква двусмисленост и че при липса на уведомление от Кралство Испания за желанието да запази прилагането на Конвенцията от 1996 г., тя не може да се прилага между Кралство Испания и Френската република. Предложените от френското правителство и Комисията тълкувания в писмените им становища били само обобщения без доказателства.
- 50 От своя страна френското и испанското правителство, както и Комисията считат, че член 31 от Рамковото решение не е приложим към главното производство.
- 51 В това отношение от съображения 5, 7 и 11 от Рамковото решение е видно, че за да се премахнат сложността и рисковете от забавяне, присъщи на тогава приложимите процедури по екстрадиция, Рамковото решение има за цел да замести системата на многостранна екстрадиция между държавите-членки, основаваща се на Европейската конвенция за екстрадицията от 13 декември 1957 г., със система на предаване между съдебните органи. Посоченото съображение 11 уточнява също, че „[в] отношенията между държавите-членки

европейската заповед за арест следва да замести всички предходни способи, свързани с екстрадицията“.

- 52 Съображения 3 и 4 от Рамковото решение упоменават конвенциите, приложими между всички или някои от държавите-членки, както и конвенциите, одобрени от държавите-членки и представляващи част от достиженията на правото на Съюза, сред които фигурира Конвенцията от 1996 г.
- 53 В съответствие с посочената в съображенията цел член 31, параграф 1 от Рамковото решение предвижда заместването между държавите-членки на посочените от него конвенции с въведения от Рамковото решение режим на европейската заповед за арест. Сред тези конвенции фигурират посочените в съображения 3 и 4 от Рамковото решение и следователно Конвенцията от 1996 г.
- 54 Член 31, параграф 2 от Рамковото решение допуска държавите-членки да продължат да прилагат двустранни или многостранни споразумения или спогодби, намиращи се в сила към момента на приемането на Рамковото решение, или да сключват такива двустранни или многостранни споразумения или спогодби след влизането в сила на това решение, доколкото те позволяват задълбочаване и разширяване на целите на Рамковото решение и подпомагат по-нататъшното опростяване и улесняване на процедурите за предаване на лица, срещу които са издадени европейски заповеди за арест.
- 55 Тази разпоредба обаче не би могла да се отнася до конвенциите, посочени в член 31, параграф 1 от Рамковото решение, тъй като то има за цел именно да ги замести с по-прост и по-ефикасен режим. Както посочва Комисията в своето становище и както подчертава испанското правителство в съдебното заседание, член 31, параграф 2 от Рамковото решение се отнася до други конвенции, с които държавите-членки в още по-голяма степен в сравнение с Рамковото решение улесняват и опростяват процедурите за предаване на лица, като се остава в рамките на европейската заповед за арест.
- 56 Следователно Конвенцията от 1996 г. не представлява част от двустранните или многостранни споразумения или спогодби, упоменати в член 31, параграф 2 от Рамковото решение, за които би било възможно уведомление.
- 57 Освен това режимът на европейската заповед за арест се прилага само при предвидените в Рамковото решение условия, и по-специално съгласно член 32 от него, за получените след 1 януари 2004 г. искания и доколкото изпълняващата държава-членка не е направила декларация в съответствие с тази разпоредба, за да ограничи във времето прилагането на посочения режим.
- 58 Ето защо, както уточнява Комисията, предвиденото в член 31, параграф 1 от Рамковото решение заместване на посочените в тази разпоредба конвенции не води до отмяната на тези конвенции, които остават релевантни за случаите, обхванати от декларацията на държава-членка, направена в съответствие с член 32 от Рамковото решение, но и в други ситуации, при които режимът на европейската заповед за арест не е приложим.

- 59 Следователно членове 31 и 32 от Рамковото решение се отнасят до различни ситуации, които взаимно се изключват. Всъщност докато споменатият член 31, озаглавен „Отношение с други правни актове“, урежда последиците от прилагането на режима на европейската заповед за арест за международните конвенции в областта на екстрадицията, посоченият член 32, озаглавен „Преходни разпоредби“, предвижда случая, при който този режим не се прилага.
- 60 В конкретния случай Френската република е направила декларация съгласно член 32 от Рамковото решение, с която се уточнява, че като изпълняваща държава ще продължи да разглежда в съответствие с приложимата преди 1 януари 2004 г. система за екстрадиция исканията, свързани с деяния, извършени преди 1 ноември 1993 г., дата на влизане в сила на Договора от Маастрихт.
- 61 Такъв е случаят с искане като направеното от испанските власти във връзка с г-н Santesteban Goicoechea, тъй като приписваните на последния деяния са били извършени през февруари и март 1992 г.
- 62 Тъй като предвиденият от Рамковото решение режим на европейската заповед за арест не е приложим към това искане, член 31 от Рамковото решение не е релевантен.
- 63 Ето защо на първия въпрос следва да се отговори, че член 31 от Рамковото решение трябва да се тълкува в смисъл, че се отнася само до хипотезата, при която е приложим режимът на европейската заповед за арест, какъвто не е случаят, когато искането за екстрадиция е свързано с деяния, извършени преди датата, посочена от държава-членка в декларацията, направена в съответствие с член 32 от Рамковото решение.

По втория въпрос

- 64 С втория си въпрос преpraщaщата юрисдикция по същество иска да установи дали член 32 от Рамковото решение следва да се тълкува в смисъл, че не допуска изпълняваща държава-членка да прилага Конвенцията от 1996 г., когато посочената конвенция е станала приложима в тази държава-членка едва след 1 януари 2004 г.
- 65 Г-н Santesteban Goicoechea твърди, че да се допусне, че използваният в член 32 от Рамковото решение израз „приложимата преди 1 януари 2004 г. система за екстрадиция“ обхваща посочената конвенция, приложима между Кралство Испания и Френската република едва от 1 юли 2005 г., би противоречало на буквата и на духа на декларацията, направена от Френската република съгласно посочения член 32.
- 66 Френското и испанското правителство, както и Комисията считат, че изразът „приложимата преди 1 януари 2004 г. система за екстрадиция“ е използван в Рамковото решение, за да прокара разграничение между системата за екстрадиция, установена от конвенциите, съществуващи към момента на приемане на Рамковото решение и посочени в съображенията и в член 31, параграф 1 от него, от една страна, и създадения с Рамковото решение режим на европейската заповед за арест, който съгласно това решение е трябвало да се

прилага към исканията, направени след 1 януари 2004 г., от друга страна. Използването на този израз нямало за цел да „замрази“ състоянието на конвенциите, посочени в споменатия член 31, параграф 1, нито да попречи на подобряването на системата за екстрадиция, основаваща се на Европейската конвенция за екстрадицията от 13 декември 1957 г.

- 67 Френското и испанското правителство, както и Комисията изтъкват освен това, че Конвенциите от 1995 г. и 1996 г. още не са били в сила на 1 януари 2004 г., че понастоящем те все още не са в сила и че биха загубили всякакво полезно действие, ако държавите-членки нямаха възможност да продължат да приемат процедурите, изисквани от националното им право за тяхното прилагане. Тези конвенции обаче представлявали достижения на правото на Съюза, които държавите-членки били длъжни да възприемат, и оставали полезни в случаите, когато режимът на европейската заповед за арест не се прилага, както и в свързаните с екстрадицията отношения с трети държави, асоциирани в рамките на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 г. Държавите-членки впрочем били насърчени в Съвета да продължат да ги ратифицират въпреки съществуването на Рамковото решение.
- 68 Накрая Комисията отбелязва, че Френската република би могла по всяко време да оттегли своята декларация, направена съгласно член 32 от Рамковото решение, което би довело до това режимът на европейската заповед за арест да бъде незабавно приложим. Ето защо било трудно да се схване защо трябва да се забрани частично придвижване в посока към европейската заповед за арест посредством прилагането на Конвенцията от 1996 г. след прилагането на режима, предвиден в Рамковото решение.
- 69 В това отношение както от съображенията на Рамковото решение, така и от членове 31 и 32 от него произтича, че с изречението „приложимата преди 1 януари 2004 г. система за екстрадиция“ член 32 от Рамковото решение има предвид по-конкретно съвкупността от конвенции, посочени в съображения 3 и 4, както и в член 31, параграф 1 от Рамковото решение. Тези конвенции се основават на Европейската конвенция за екстрадицията от 13 декември 1957 г., доколкото я изменят или допълват. Така в член 1 от Конвенцията от 1996 г. се посочва, че тя има за цел да допълни разпоредбите и да улесни прилагането между държавите — членки на Европейския съюз, по-специално на Европейската конвенция за екстрадицията от 13 декември 1957 г.
- 70 Както обаче уточнява Комисията в съдебното заседание, използването на термина „приложима“ не би могло да доведе до това посочените конвенции да станат приложими единствено поради влизането в сила на Рамковото решение. Всъщност за да бъде дадена конвенция приложима между две държави-членки, те трябва да са обвързани от тази конвенция.
- 71 Този термин не може да се разбира като обозначаващ единствено конвенциите, които биха били действително приложими между държавите-членки на 1 януари 2004 г.
- 72 Всъщност предвидената в третото и четвъртото изречение от член 32 от Рамковото решение система на декларации има за цел да позволи по изключение

предвиденият в първото изречение от същия член режим да обхване и някои искания, получени след 1 януари 2004 г. Както нищо не забранява съществуващи в областта на екстрадицията актове да се направят приложими в определени държави-членки между датата на приемане на Рамковото решение и 1 януари 2004 г., така никакъв довод не може да попречи на държава-членка да направи приложима след 1 януари 2004 г. конвенция, която представлява част от системата за екстрадиция, заместена от режима на европейската заповед за арест, за ситуации, при които посоченият режим не намира приложение.

- 73 Както основателно поддържат френското и испанското правителство, както и Комисията, посочването на датата 1 януари 2004 г. служи основно да се установи границата между приложното поле на предвидената от конвенциите система за екстрадиция и това на разработения в Рамковото решение режим на европейската заповед за арест, тъй като този режим е предназначен да се прилага като общо правило към всички искания, направени след 1 януари 2004 г.
- 74 Прилагането на конвенции като тази от 1996 г. не накърнява предвидения от Рамковото решение режим на европейската заповед за арест, тъй като съгласно член 31, параграф 1 от това решение такава конвенция може да се използва само когато режимът на европейската заповед за арест не намира приложение.
- 75 Следователно прилагане на конвенции в областта на екстрадицията след 1 януари 2004 г. може да има за цел само подобряването на системата за екстрадиция в случаи, при които режимът на европейската заповед за арест не е приложим. Както обаче се отбелязва в точка 58 от настоящото съдебно решение, конвенциите в областта на екстрадицията остават релевантни за случаите, обхванати от декларация на държава-членка, направена в съответствие с член 32 от Рамковото решение, но и в други ситуации, при които режимът на европейската заповед за арест не е приложим.
- 76 Такава цел със сигурност не противоречи на целите на Рамковото решение, тъй като както е видно от съображение 5 от него, то има за цел чрез въвеждането на нова опростена система за предаване на осъдени или заподозрени лица да премахне сложността и рисковете от забавяне, присъщи на процедурите за екстрадиция, съществуващи към момента на приемането на Рамковото решение.
- 77 Прилагането между две държави-членки на Конвенцията от 1996 г. освен това е в съответствие с целите на Съюза. В това отношение следва да се напомни, че тази конвенция представлява част от достиженията на правото на Съюза и че с акт от 27 септември 1996 г. Съветът е препоръчал нейното приемане от държавите-членки съгласно съответните им конституционни правила.
- 78 На последно място, както напомня Комисията, член 32 от Рамковото решение изрично предвижда, че декларация, направена от държава-членка съгласно тази разпоредба, може да бъде оттеглена по всяко време, което при липса на уточнение в това отношение би довело до незабавното прилагане на режима на европейската заповед за арест дори за деяния, предхождащи датата, която е била посочена в оттеглената по този начин декларация.

- 79 С оглед на така признатото право за оттегляне на декларация, направена съгласно член 32 от Рамковото решение, не може успешно да се твърди, че държава-членка, която е направила такава декларация, не би имала право да направи Конвенцията от 1996 г. приложима след 1 януари 2004 г., така че тази конвенция да обхваща по-конкретно ситуациите, при които режимът на европейската заповед за арест не се прилага, като се има предвид, както подчертава Комисията, че тази конвенция представлява прогрес в посоката на европейската заповед за арест с оглед улесняване на екстрадициите между държавите-членки.
- 80 Според постоянната съдебна практика процесуалните норми се считат по правило за приложими към всички съдебни спорове, висящи към датата на тяхното влизане в сила, за разлика от материалноправните норми, които обикновено се тълкуват като неприложими към положения, съществуващи преди влизането им в сила (вж. Решение по дело Dell'Orto, посочено по-горе, точка 48). Член 18, параграф 5 от Конвенцията от 1996 г. предвижда, че тя се прилага към исканията, изпратени след датата, от която тя се прилага в отношенията между замолената държава-членка и молещата държава-членка. Що се отнася до член 32 от Рамковото решение, той предвижда, че получените след 1 януари 2004 г. искания ще се подчиняват на правилата на европейската заповед за арест. Макар и в двата случая новите правила да се прилагат не към заварените искания, а към направените след определена дата, общото между тях е, че намират приложение към искания, свързани с деяния, предхождащи датата на прилагане на новата правна уредба.
- 81 С оглед на тези обстоятелства на втория въпрос следва да се отговори, че член 32 от Рамковото решение следва да се тълкува в смисъл, че допуска изпълняваща държава-членка да прилага Конвенцията от 1996 г. дори когато тя е станала приложима в тази държава-членка едва след 1 януари 2004 г.

По съдебните разноски

- 82 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

- 1) Член 31 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите-членки трябва да се тълкува в смисъл, че се отнася само до хипотезата, при която е приложим режимът на европейската заповед за арест, какъвто не е случаят, когато искането за екстрадиция е свързано с деяния, извършени преди датата, посочена от държава-членка в декларация, направена в съответствие с член 32 от това рамково решение.**

- 2) Член 32 от Рамково решение 2002/584 следва да се тълкува в смисъл, че допуска изпълняваща държава-членка да прилага Конвенцията за екстрадицията между държавите — членки на Европейския съюз, съставена с акт на Съвета от 27 септември 1996 г. и подписана на същата дата от всички държави-членки, дори когато тя е станала приложима в тази държава-членка едва след 1 януари 2004 г.

Подписи

---

* Език на производството: френски.

InfoCuria - Съдебна практика на Съда на Европейските общности

[Начало](#) > [Формуляр за търсене](#) > [Списък с резултати](#) > [Документи](#)

[Отпечатай](#)

Език на документа :

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

1 декември 2008 година(*)

„Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси — Рамково решение 2002/584/ПВР — Член 27 — Европейска заповед за арест и процедури за предаване между държавите членки — Принцип на специалното правило — Процедура по даване на съгласие“

По дело C-388/08 PPU

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 35 ЕС от Korkein oikeus (Финландия) с акт от 5 септември 2008 г., постъпил в Съда на същата дата, в рамките на наказателното производство срещу

Artur Leymann,

Aleksei Pustovarov,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н А. Rosas, председател на състав, г-н J. N. Cunha Rodrigues, г-н J. Klučka, г-жа Р. Lindh (докладчик) и г-н Ал. Арабаджиев, съдии,

генерален адвокат: г-н J. Mazák,

секретар: г-жа С. Strömholm, администратор,

предвид искането на запитващата юрисдикция от 5 септември 2008 година, постъпило в Съда на същата дата, за разглеждане на преюдициалното запитване по реда на спешното производство по реда на член 104б от Процедурния правилник,

предвид решението от 11 септември 2008 година на трети състав да уважи посоченото искане,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 4 ноември 2008 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за г-н Leumann, от адв. M. Annala, asianajaja,
- за г-н Pustovarov, от адв. H. Tuominen, oikeustieteen maisteri,
- за финландското правителство, от г-жа A. Guimaraes-Purokoski, в качеството на представител,
- за испанското правителство, от г-н J. M. Rodríguez Cárcamo, в качеството на представител,
- за нидерландското правителство, от г-жа C. ten Dam, в качеството на представител,
- за Комисията на Европейските общности, от г-н I. Koskinen и г-н R. Troosters, както и от г-жа S. Grünheid, в качеството на представители,

след изслушване на генералния адвокат

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 27, параграфи 2—4 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3, наричано по-нататък „Рамковото решение“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на наказателно производство, образувано във Финландия срещу г-н Leumann и г-н Pustovarov, обвинени в извършване на тежко престъпление („törkeä“), свързано с наркотични вещества, и предадени на финландските власти в изпълнение на европейски заповеди за арест.

Правна уредба

Правото на Европейския съюз

- 3 Член 2, параграф 1 от Рамковото решение гласи:

„1. Европейска заповед за арест се издава за деяния, които са наказуеми съгласно правото на издаващата държава членка с лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане за не по-малко от 12 месеца [...]“
- 4 В член 2, параграф 2 от Рамковото решение се изброяват 32 престъпления, сред които фигурира незаконният трафик на наркотични и психотропни вещества, които, ако в издаващата държава членка са наказуеми с лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане за срок, не по-малък от три години, и така както са определени в законодателството на издаващата държава членка, дават основание за предаване съгласно европейска заповед за арест без проверка за двойна наказуемост на деянието.
- 5 Съгласно член 2, параграф 4 от Рамковото решение проверката за двойна наказуемост на деянието може да бъде извършена, когато става дума за престъпления, които не попадат в списъка на изброените в член 2, параграф 2 от Рамковото решение.
- 6 В член 3 от Рамковото решение се изброяват случаите, при които не се допуска изпълнение на европейска заповед за арест.
- 7 В член 4 от Рамковото решение се изброяват случаите, при които изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано.
- 8 Член 8 от Рамковото решение се отнася до съдържанието и формата на европейската заповед за арест. Съгласно параграф 1, букви г) и д) от тази разпоредба, се изисква следната информация:

„г) характера и правната квалификация на престъплението, особено във връзка с член 2;

д) описание на обстоятелствата, при които е извършено престъплението, включително времето, мястото и степента на участие на издирваното лице в престъплението“
- 9 Член 27, параграф 2 от Рамковото решение предвижда, че „лицето, което се предава, може да не бъде наказателно преследвано, осъдено или по друг начин лишено от свобода за предходно престъпление, различно от това, за което се иска предаване“, с изключение на случая, посочен в параграф 1 от този член, по силата на който може да се предполага съгласието за такова предаване, и в случаите, предвидени в параграф 3 от посочения член 27.
- 10 Член 27, параграф 3 от Рамковото решение гласи, че „[п]араграф 2 не се прилага в следните случаи:

а) когато лицето е имало възможност да напусне територията на държава членка, в която е предадено, но не е направило това в рамките на 45 дни от окончателното си освобождаване или се е завърнало на тази територия;

- б) за престъплението не се предвижда наказание лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане;
- в) наказателното производство не изисква прилагане на мерки, свързани с ограничаване на личната свобода;
- г) когато на лицето може да бъде наложено наказание или мярка, която не е свързана с лишаване от свобода, а именно глоба или свързана с нея мярка, дори когато те могат да доведат до лишаване от свобода;
- д) когато лицето даде съгласие за предаване, а когато е възможно едновременно и отказ от прилагане на специално правило в съответствие с член 13;
- е) когато лицето, след като е предадено, изрично се откаже от прилагането на специално правило, свързано с определени престъпления, предхождащи предаването. Отказът следва да бъде направен пред компетентен съдебен орган на издаващата държава членка и отразен съгласно националното ѝ право. От начина на изразяването му следва да личи, че е доброволно и при пълно съзнаване на неговите последици. За тази цел лицето има право да бъде представлявано от защитник;
- ж) когато изпълняващият съдебен орган, извършил предаване на лицето даде своето съгласие съгласно параграф 4.

11 Член 27, параграф 4 от Рамковото решение има следната редакция: „Искане за съгласие се предоставя на изпълняващия съдебен орган, придружено с посочената в член 8, параграф 1 и преведена съгласно член 8, параграф 2 информация. Съгласие трябва да се даде, когато престъплението, за което е искано, е само по себе си обект на предаване в съответствие с настоящото рамково решение. Съгласие следва да бъде отказано в случаите, изброени в член 3, а в останалите — единствено на основанията, посочени в член 4. Решение следва да се вземе не по-късно от 30 дни от получаване на искането.

[...]“

- 12 По силата на член 31, параграф 1 от него Рамковото решение отменя съответните разпоредби от редица конвенции, приложими в областта на екстрадицията между държавите членки, по-конкретно Европейската конвенция за екстрадиция, подписана на 13 декември 1957 г., Конвенцията, приета на основание член К.3 от Договора за Европейски съюз, за опростената процедура за екстрадиция между държавите — членки на Европейския съюз, подписана на 10 март 1995 г. (ОВ С 78, стр. 2) и Конвенцията, приета на основание член К.3 от Договора за Европейски съюз, за екстрадицията между държавите — членки на Европейския съюз, подписана на 27 септември 1996 г. (ОВ С 313, стр. 12, наричана по-нататък „конвенцията от 1996 г.“).
- 13 От информацията относно датата на влизане в сила на Договора от Амстердам, публикувана в *Официален вестник на Европейските общности* на 1 май 1999 г. (ОВ L 114, стр. 56), следва, че Република Финландия е направила декларация по член 35, параграф 2 ЕС, с която тя приема компетентността на Съда да дава

преюдициални заключения според условията, предвидени в член 35, параграф 3, буква б) ЕС.

Национално право

- 14 Съгласно глава 50, член 1 от действащия към момента на извършването на посочените в обвинителния акт деяния Наказателен кодекс [rikoslaki в неговата редакция със Закон 1304/1993)] виновен в извършване на престъпление, свързано с наркотични вещества, е по-конкретно този, който внася или прави опит да внесе незаконно в страната, пренася, организира пренасянето, продава, договаря, преотстъпва на друго или по всякакъв друг начин разпространява или прави опит да разпространи или който притежава или прави опит да си набави наркотични вещества.
- 15 Съгласно глава 50, член 2 от този кодекс престъплението, свързано с наркотичните вещества, е „тежко“, ако по-конкретно то се отнася до високорисково наркотично вещество или до наркотични вещества в големи количества и ако престъплението в своята съвкупност е тежко. Извършителят на тежко престъпление, свързано с наркотични вещества, се осъжда на лишаване от свобода за срок най-малко от една година и най-много от десет години.
- 16 Целта на Закон 1286/2003 относно предаването между Република Финландия и другите държави — членки на Европейския съюз (rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annettu laki (1286/2003) е транспонирането на Рамковото решение. Член 14 от този закон предвижда, че в искането за задържане и за предаване трябва да се посочват характерът и правната квалификация на престъплението, особено когато става дума за деяния, за които не се изисква двойна наказуемост, както и описание на обстоятелствата, при които е извършено престъплението, включително обстоятелствата, свързани с времето, мястото и степента на участие в извършването на престъплението на лицето, чието предаване се иска.
- 17 Член 58, параграф 1 от този закон предвижда, че лицето, предадено на Република Финландия от държава членка, не може да бъде наказателно преследвано, осъждано или лишавано от свобода за престъпление, извършено до неговото предаване, различно от това, за което то е предадено. Съгласно параграф 2 от същия член тази забрана не се прилага по-конкретно ако наказателното производство не налага мярка, свързана с ограничаване на свободата на предаденото лице или ако държавата членка, извършила предаването, даде съгласие за вдигане на тази забрана.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 18 Преюдициалното запитване се отнася до наказателното производство срещу г-н Leumann и г-н Pustovarov, наказателно преследвани от финландските власти за извършване на тежко престъпление, свързано с наркотични вещества. Съответните лица са задържани, г-н Leumann по решение на Helsingin käräjäoikeus (първоинстанционния съд в Хелзинки) от 21 март 2006 г., постановено в негово отсъствие, а г-н Pustovarov по решение на същия съд от 5 май 2006 г., постановено в негово отсъствие.

По отношение на г-н Leumann

- 19 С европейска заповед за арест от 21 март 2006 г. прокурорът на окръг Хелзинки иска от полския съдебен орган задържането и предаването за осъществяване на наказателно преследване на г-н Leumann, заподозрян в извършване на тежко престъпление трафик на наркотични вещества между 1 януари 2005 г. и 21 март 2006 г. Съгласно тази заповед за арест г-н Leumann е внесъл незаконно във Финландия, с помощта на съучастници, голямо количество амфетамини — вещество, за което се счита, че е високорисково наркотично вещество — с цел неговата препродажба.
- 20 На 28 юни 2006 г. полският съдебен орган взема решение за предаване на г-н Leumann на Република Финландия в отговор на искането, направено в посочената заповед за арест.
- 21 На 2 октомври 2006 г. прокурорът на окръг Хелзинки повдига обвинение срещу г-н Leumann в Helsingin käräjäoikeus за тежко престъпление трафик на наркотични вещества, извършено между 15 и 26 февруари 2006 г. В обвинителния акт се посочва, че г-н Leumann, заедно с г-н Pustovarov и с други лица, е внесъл във Финландия 26 kg хашиш с цел неговата препродажба. Г-н Leumann е представен като изпълнител, докато г-н Pustovarov и едно друго лице били организатори на трафика. Стоката била изпратена за град Kouvola (Финландия) през пристанището Hanko (Финландия) с частен автомобил и след това била поета от друго лице.
- 22 Прокурорът на окръг Хелзинки заявява, че преди Helsingin käräjäoikeus да започне разглеждането на делото, той е получил информация от представител на Република Полша към Европейския орган за засилване на съдебното сътрудничество (Eurojust), според която за наказателното преследване на г-н Leumann за извършване на тежко престъпление трафик на наркотични вещества, състоящо се във внасянето на хашиш, не е било необходимо да се иска съгласието на тази държава членка на основание член 27, параграф 3, буква ж) и параграф 4 от Рамковото решение, щом като неговото предаване е извършено въз основа на подозрение за трафик на амфетамини.
- 23 На 7 ноември 2006 г. Helsingin käräjäoikeus, пред който не е повдигнато никакво възражение относно предаването или обвинението срещу подсъдимите, признава за виновни предполагаемите извършители на престъплението, между които е г-н Leumann, и осъжда последния на наказание лишаване от свобода.
- 24 Г-н Leumann обжалва тази присъда пред Helsingin hovioikeus (апелативния съд в Хелзинки) с твърдението, че не би трябвало да бъде наказателно преследван за тежкото престъпление, свързано с трафик на наркотични вещества (хашиш), извършено между 15 и 26 февруари 2006 г., като се има предвид, че не е предаден на финландския съдебен орган за това престъпление. С решение от 16 август 2007 г. този съд приема, че Helsingin käräjäoikeus е получил съгласието на полския съдебен орган, чрез неговия представител в Eurojust, за повдигането на обвинение срещу г-н Leumann за това престъпление.
- 25 На 30 ноември 2007 г. Helsingin hovioikeus разглежда делото по същество и г-н Leumann е осъден на наказание лишаване от свобода от три години и четири

месеца. Макар че съгласно преюдициалното запитване г-н Leymann е лишен от свобода от момента, в който е задържан в рамките на процедурата по неговото предаване, неговият представител посочва в заседанието на Съда, че от февруари 2008 г. той е условно освободен.

По отношение на г-н Pustovarov

- 26 С европейска заповед за арест от 8 май 2006 г. прокурорът на окръг Хелзинки иска от испанския съдебен орган задържането и предаването за осъществяване на наказателно преследване на г-н Pustovarov, заподозрян в извършване на тежко престъпление трафик на наркотични вещества между 19 и 25 февруари 2006 г. Съгласно тази заповед за арест г-н Pustovarov е внесъл незаконно във Финландия, с помощта на съучастници, голямо количество амфетамини, считани за високорискови наркотични вещества, с цел тяхната препродажба. Съответното лице е представено като организатор на вноса и на препродажбата. Посочената заповед за арест се отнася и до две други тежки престъпления, свързани с трафик на наркотични вещества, състоящи се във вноса на големи количества хашиш с цел тяхната препродажба — едното извършено през септември и октомври 2005 г., а другото през ноември същата година.
- 27 На 20 юни 2006 г. испанският съдебен орган взема решение да предаде г-н Pustovarov на Република Финландия въз основа на искането, направено в европейската заповед за арест от 8 май 2006 г.
- 28 На 2 октомври 2006 г. прокурорът на окръг Хелзинки повдига обвинение срещу г-н Pustovarov пред Helsingin käräjäoikeus въз основа на изложеното по отношение на него в точка 21 от настоящото решение.
- 29 На 24 октомври 2006 г., в хода на разглеждането на делото от тази юрисдикция, посоченият прокурор издава нова европейска заповед за арест, с която иска от испанския съдебен орган неговото съгласие г-н Pustovarov да може да бъде наказателно преследван за тежко престъпление трафик на наркотични вещества, извършено между 19 и 25 февруари 2006 г., състоящо се във вноса, с цел препродажба, на голямо количество хашиш, а не на амфетамини, както е било посочено в първоначалната заповед за арест.
- 30 С присъда от 7 ноември 2006 г., постановена преди получаването на съгласието на испанския съдебен орган във връзка с втората заповед за арест, Helsingin käräjäoikeus осъжда г-н Pustovarov на наказание лишаване от свобода за това, че е извършил деянията, описани в обвинителния акт, квалифицирани като тежко престъпление, свързано с трафик на наркотични вещества, между 15 и 26 февруари 2006 г., както и двете други тежки престъпления, свързани с трафик на наркотични вещества, в които е обвинен.
- 31 Г-н Pustovarov обжалва тази присъда пред Helsingin hovioikeus, като поддържа, че не би трябвало да бъде наказателно преследван за тежкото престъпление, свързано с трафик на наркотични вещества (хашиш), извършено между 15 и 26 февруари 2006 г., като се има пред вид, че не е предаден на финландския съдебен орган за това престъпление.

- 32 На 11 юли 2007 г. испанският съдебен орган дава своето съгласие за наказателното преследване на г-н Pustovarov на основанията, уточнени във втората европейска заповед за арест.
- 33 Helsingin hovioikeus преценява, че съгласието на испанския съдебен орган, макар и получено след произнасянето на присъдата от Helsingin käräjäoikeus, му позволява да се произнесе по тежкото престъпление, свързано с наркотични вещества, извършено между 15 и 26 февруари 2006 г., в което е обвинен г-н Pustovarov.
- 34 На 30 ноември 2007 г. г-н Pustovarov е осъден от Helsingin hovioikeus за това престъпление, както и за другите две престъпления, в които е обвинен, и е осъден на наказание лишаване от свобода за общ срок от пет години и осем месеца.

Обжалването пред запитващата юрисдикция

- 35 На 28 май 2008 г. на г-н Leumann и г-н Pustovarov е разрешено да подадат жалби пред Korkein oikeus (Върховния съд) относно това дали принципът на специалното правило, така както е записан в националната правна уредба, в която е транспониран член 27, параграф 2 от Рамковото решение, допуска те да бъдат наказателно преследвани за тежко престъпление, свързано с трафик на наркотични вещества, отнасящо се до хашиш, извършено между 15 и 26 февруари 2006 г.

Преюдициалните въпроси

- 36 Именно в тези условия Korkein oikeus решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Как следва да се тълкува използваният в член 27, параграф 2 от Рамковото решение израз „престъпление, различно от това, за което се иска предаване [...]“; и по-точно кои са релевантните критерии, за да се прецени дали описанието на деянието, което обосновава повдигането на обвинение, се различава в толкова голяма степен от това, което обосновава предаването, че трябва да се разглежда като „различно престъпление“, наказателно преследване, за което може да започне само със съгласието, посочено в член 27, параграф 3, буква ж) и параграф 4?
2. Следва ли член 27, параграф 2 от Рамковото решение да се тълкува в смисъл, че посочената в параграф 3, буква ж) и в параграф 4 от същия член процедура по даване на съгласие трябва да се прилага в случай, когато както заповедта за арест, така и окончателният обвинителен акт [се отнасят] до тежко престъпление, свързано с трафик на наркотични вещества, но впоследствие описанието на деянието, за което е повдигнато обвинение, е изменено по такъв начин, че обвинението се отнася до друга категория наркотични вещества, различна от посочената в заповедта за арест?
3. Как следва да се тълкува член 27, параграф 2 от Рамковото решение, съгласно който лицето, което се предава, не може да бъде наказателно преследвано, осъдено или по друг начин лишено от свобода за различно престъпление, във връзка по-специално с процедурата по даване на

съгласие, посочена в параграф 4 от същия член, и предвид разпоредбата на член 27, параграф 3, буква в), според която специалното правило не се прилага, когато наказателното производство не изисква налагане на мерки, свързани с ограничаване на личната свобода на лицето?

- а) В случаите, които подадат в обхвата на процедурата по даване на съгласие, следва ли посочените по-горе разпоредби да се тълкуват в смисъл, че допускат наказателно преследване за разглежданото престъпление, образуването на съдебно производство и постановяването на присъда, преди да бъде получено съгласието, при условие че на заподозряното в извършване на престъплението лице въз основа на това подозрение не са наложени мерки за задържане или мерки, свързани с ограничаване на неговата свобода?
- б) Какво значение трябва да се придаде на обстоятелството, че наказателно производство, свързано с ограничаване на свободата, се отнася до множество престъпления, за едно от които се изисква прилагането на процедурата по даване на съгласие? Трябва ли в този случай посочените по-горе разпоредби да се тълкуват в смисъл, че допускат наказателно преследване, образуване на съдебно производство и постановяване на присъда за последното престъпление, преди да бъде получено съгласието, дори когато в хода на производството на заподозряното лице е наложена мярка, свързана с ограничаване на неговата свобода, доколкото това ограничаване е било законово оправдано от други пунктове на обвинението?‘‘

По спешното производство

- 37 С писмо от 5 септември 2008 г., постъпило в секретариата на Съда на същата дата, Korkein oikeus иска преюдициалното запитване да се разгледа по реда на спешното производство, предвидено в член 104б от Процедурния правилник.
- 38 Запитващата юрисдикция мотивира това искане, като изтъква, че г-н Pustovarov понастоящем изтърпява наказание лишаване от свобода за различни престъпления, между които и незаконен внос на 26 kg хашиш, за което развитието на производството е наложило отправянето на преюдициално запитване. Заинтересованото лице трябва да бъде условно освободено на 18 март 2009 г. Тази юрисдикция заявява, че ако обвинителният акт за това престъпление бъде отхвърлен, срокът на наказанието, наложено на г-н Pustovarov, би бил намален и освобождаването на последния би настъпило по-рано.
- 39 По предложение на съдията докладчик, след изслушване на генералния адвокат трети състав на Съда решава да уважи искането на запитващата юрисдикция за разглеждане на преюдициалното запитване по реда на спешното производство.

По преюдициалните въпроси

- 40 В самото начало следва да се припомни, че видно от точка 13 от настоящото решение, Съдът в конкретния случай има компетентност да се произнесе по тълкуването на Рамковото решение по силата на член 35 ЕС.

По първия въпрос

- 41 С първия си въпрос запитващата юрисдикция пита по същество кои са релевантните критерии, за да се прецени дали предаденото лице е наказателно преследвано за „различно престъпление“ от това, за което се иска предаване по смисъла на член 27, параграф 2 от Рамковото решение, за което се изисква прилагането на процедурата по даване на съгласие, посочена в този член 27, параграф 3, букви ж) и параграф 4.
- 42 Видно от член 1, параграфи 1 и 2, както и от пето, шесто, седмо и единадесето съображение от Рамковото решение, то има за цел да замести многостранната система на екстрадиция между държавите членки с основана на принципа на взаимното признаване система за предаване между съдебните органи на осъдени или заподозрени лица с цел изтърпяване на наказание или наказателно преследване. Рамковото решение се стреми по-конкретно да улесни и да ускори съдебното сътрудничество (вж. Решение от 3 май 2007 г. по дело *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, Сборник, стр. I-3633, точка 28).
- 43 Член 27, параграф 2 от Рамковото решение прогласява специалното правило, съгласно което лицето, което се предава, може да не бъде наказателно преследвано, осъдено или по друг начин лишено от свобода за предходно престъпление, различно от това, за което се иска предаване.
- 44 Това правило е свързано със суверенитета на изпълняващата държава членка и дава правото на издирваното лице да бъде наказателно преследвано, осъдено или лишено от свобода само за престъплението, за което се иска неговото предаване.
- 45 Държавите членки могат да се откажат от прилагането на специалното правило по реда на член 27, параграф 1 от Рамковото решение. Посоченото правило всъщност съдържа няколко изключения, предвидени в параграф 3 от същия член.
- 46 С цел да се прецени обхватът на член 27, параграф 2 от Рамковото решение, и по-конкретно на понятието „различно престъпление“ от това, за което се иска предаване, е важно да се има предвид преследваната от Рамковото решение цел.
- 47 В това отношение следва да се припомни, че в пето съображение от Рамковото решение се подчертава, че целта за превръщане на Съюза в пространство на свобода, сигурност и правосъдие изисква премахване на екстрадицията между държавите членки и заместването ѝ със система за предаване между съдебните органи.
- 48 В същото съображение се добавя, че преобладаващите до момента традиционни отношения на сътрудничество между държавите членки трябва да бъдат заменени от система на свободно движение на съдебни решения по наказателни дела, обхващащи едновременно предварителни и окончателни решения.

- 49 Шесто съображение от Рамковото решение гласи, че европейската заповед за арест е първата конкретна мярка в областта на наказателното право, прилагаща принципа за взаимно признаване, който Европейският съвет определя като „крайъгълния камък“ на съдебното сътрудничество.
- 50 Съгласно десето съображение от Рамковото решение прилагането на механизма на европейската заповед за арест се основава на високо равнище на доверие между държавите членки.
- 51 Принципът на взаимно признаване, който е в основата на текста на Рамковото решение, предполага също така, по силата на член 1, параграф 2 от последното, че държавите членки по принцип са длъжни да дадат ход на европейска заповед за арест. Всъщност те трябва или могат да откажат изпълнението на такава заповед само в случаите, изброени в членове 3 и 4 от посоченото рамково решение.
- 52 За да вземе решение за предаването на издирваното лице за целите на наказателното преследване за престъпление, определено по приложимото в издаващата държава членка национално законодателство, съдебният орган на изпълняващата държава членка разглежда, въз основа на разпоредбите от член 2 от Рамковото решение, описанието на престъплението, представено в европейската заповед за арест. Това описание трябва, съгласно формуляра, включен в приложението към Рамковото решение, да съдържа информацията, посочена в член 8 от последното, а именно по-конкретно характера и правната квалификация на престъплението, описанието на обстоятелствата, при които е извършено престъплението, включително времето, мястото и степента на участие на издирваното лице в престъплението, както и предвидените наказания за престъплението.
- 53 Както Комисията изтъква в своето становище, искането за предаване се основава на информацията, която отразява състоянието на разследването към момента на издаването на европейската заповед за арест. Следователно е възможно в хода на производството установените деяния вече да не съответстват във всяко отношение на първоначално описаните. Събраните доказателства могат да доведат до уточняване, дори до промяна на признаците на състава на престъплението, оправдали първоначално издаването на европейската заповед за арест.
- 54 Думите „наказателно преследвано“, „осъдено“, или „лишено от свобода“, съдържащи се в член 27, параграф 2 от Рамковото решение, сочат, че понятието „различно престъпление“ от това, за което се иска предаване, трябва да се преценява от гледна точка на различните фази на производството и от гледна точка на всеки процесуален акт, който може да измени правната квалификация на престъплението.
- 55 За да се прецени, с оглед на изискването за даване на съгласие, дали един процесуален акт води до „различно престъпление“ от това, което фигурира в европейската заповед за арест, е важно да се направи сравнение на описанието на престъплението в европейската заповед за арест с описанието, което се съдържа в последващия процесуален акт.

- 56 Искането на съгласие на изпълняващата държава членка за всяка промяна в описанието на деянията би отишло отвъд последиците от специалното правило и би накърнило преследваната цел, която се състои в ускоряване и опростяване на съдебното сътрудничество между държавите членки, визирано в Рамковото решение.
- 57 За да се определи дали става дума за „различно престъпление“ от това, за което се иска предаване, следва да се провери дали признаците на състава на престъплението съгласно неговото законово описание от издаващата държава членка са тези, за които лицето е предадено, и дали съществува достатъчно съответствие между данните, съдържащи се в заповедта за арест, и посочените в последващия процесуален акт. Промени в обстоятелствата, свързани с времето и мястото, са допустими, доколкото произтичат от доказателствата, събрани в хода на производството, образувано в издаващата държава членка, за поведението, описано в заповедта за арест, доколкото не засягат характера на престъплението и доколкото не съдържат основания за неизпълнение по членове 3 и 4 от Рамковото решение.
- 58 Компетентната национална юрисдикция следва да извърши проверка, в светлината на посочените в предходната точка от настоящото съдебно решение критерии, дали описаното в обвинителния акт престъпление съставлява различно престъпление от описаното в заповедите за арест, издадени за г-н Leymann и г-н Pustovarov.
- 59 Следователно на първия въпрос следва да се отговори, че за да се определи дали разглежданото престъпление не е „различно престъпление“ от това, за което се иска предаване по смисъла на член 27, параграф 2 от Рамковото решение, което изисква прилагане на процедурата по даване на съгласие, предвидена в член 27, параграф 3, буква ж) и параграф 4 от Рамковото решение, важно е да се провери дали признаците на състава на престъплението съгласно законовото описание на последното в издаващата държава членка са тези, за които лицето е предадено, и дали съществува достатъчно съответствие между данните, съдържащи се в заповедта за арест, и посочените в последващия процесуален акт. Промени в обстоятелствата, свързани с времето и мястото, са допустими, доколкото произтичат от доказателствата, събрани в хода на производството, образувано в издаващата държава членка, за поведението, описано в заповедта за арест, доколкото не засягат характера на престъплението и доколкото не съдържат основания за неизпълнение по членове 3 и 4 от Рамковото решение.

По втория въпрос

- 60 С втория си въпрос запитващата юрисдикция пита по същество дали една промяна в описанието на престъплението, отнасяща се единствено до разглежданата категория наркотични вещества, без да се изменя правната квалификация на престъплението, може да определи „различно престъпление“ от това, за което се иска предаването, по смисъла на член 27, параграф 2 от Рамковото решение, и да породи необходимост от прилагане на процедурата по даване на съгласие, предвидена в член 27, параграф 3, буква ж) и параграф 4 от него.

- 61 В делото по главното производство обвинителният акт се отнася до внос на хашиш, докато заповедите за арест се отнасят до внос на амфетамини.
- 62 Същевременно обаче и в двата случая става дума за престъпление, което се наказва с по-малко от три години лишаване от свобода и което попада в рубриката „незаконен трафик с наркотични вещества“, визирана в член 2, параграф 2 от Рамковото решение.
- 63 Следователно на втория въпрос следва да се отговори, че в обстоятелства като тези по главното производство една промяна в описанието на престъплението относно съответната категория наркотични вещества сама по себе си не е от естество да осъществи състав на „различно престъпление“ от това, за което се иска предаването, по смисъла на член 27, параграф 2 от Рамковото решение.

По третия въпрос

- 64 С третия си въпрос запитващата юрисдикция пита по същество как следва да се тълкува изключението от специалното правило, съдържащо се в член 27, параграф 3 буква в) от Рамковото решение, като се има предвид процедурата по даване на съгласие, предвидена в член 27, параграф 4 от Рамковото решение. Тя пита по-конкретно дали тези разпоредби позволяват да бъде наказателно преследвано и осъдено едно лице за „различно престъпление“ от това, за което се иска предаването, което изисква съгласието на изпълняващата държава членка, преди да е получено това съгласие, доколкото по отношение на лицето не е наложена мярка, свързана с ограничаване на свободата. Тя пита и дали обстоятелството, че засегнатото лице всъщност е задържано по други пунктове на обвинението, които законово оправдават неговото задържане, оказва влияние върху възможността то да бъде наказателно преследвано и осъдено за това „различно престъпление“.
- 65 В самото начало следва да се уточни, че третият въпрос се поставя само ако компетентните съдебни органи са сезирани с „различно престъпление“ от това, за което се иска предаването, щом като по дефиницията изключенията от специалното правило се прилагат само в тази хипотеза.
- 66 За да се определи обхватът на член 27, параграф 3 от Рамковото решение, тази разпоредба следва да се тълкува с оглед на предмета, редакцията и целта на Рамковото решение.
- 67 Изключенията, предвидени в член 27, параграфи 1 и 3, букви а)—ж) от Рамковото решение възпроизвеждат изключенията, съдържащи се в предходните конвенции за екстрадиция, и по-конкретно посочените в конвенцията от 1996 г. Изключенията, посочени в този член 27, параграф 3, букви б)—г), съответстват на изключенията, предвидени в член 10, параграф 1, букви а)—в) от тази конвенция.
- 68 Мотивите за тези изключения са различни. Изключенията по член 27, параграф 1 и параграф 3, букви д)—ж) от Рамковото решение се основават на съгласието на съответните държави членки или на съгласието на съдебните органи на изпълняващата държава членка, или на съгласието на засегнатото от европейската заповед за арест лице. Изключенията по член 27, параграф 3, букви б) и г) се

отнасят до приложимите наказания или мерки. Изключението по посочения параграф 3, буква в) се отнася до наказателното производство.

- 69 Изключенията, основаващи се на даването на съгласие, се прилагат независимо от приложимото производство и естеството на предвиденото наказание.
- 70 Изключенията по член 27, параграф 3, букви б)—г) от Рамковото решение се отнасят също до различни режими. Така например изключението, съдържащо се в буква б) от този член 27, параграф 3, се отнася до ситуации, при които за престъплението не се предвижда наказание лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане. Изключението по буква в) от посочения член 27, параграф 3 се отнася до ситуации, в които наказателното производство, съгласно законодателството или съгласно преценката на съдебния орган, не изисква налагане на мярка, свързана с ограничаване на личната свобода на съответното лице. Член 27, параграф 3, буква г) от Рамковото решение е свързан със ситуации, в които лицето подлежи на наказание или мярка, която не е свързана с лишаване от свобода, дори когато това наказание или мярка могат да ограничат неговата лична свобода. В последната хипотеза се имат предвид случките, в които са приложими имуществени санкции, по-конкретно глоби или мерки, като например труд в полза на обществото или пък разпореждане за действие или бездействие, като например забраната да се посещават определени места или задължението да не се напуска съответната държава членка.
- 71 Щом като в производството е установено съществуването на „различно престъпление“ от това, за което се иска предаването, въпросното престъпление не може да бъде наказателно преследвано, без да бъде получено съгласието, освен ако намират приложение изключенията, предвидени в член 27, параграф 3, букви от а) до е).
- 72 Изключението, предвидено в член 27, параграф 3, буква в) от Рамковото решение се отнася до ситуация, в която наказателното производство не изисква налагане на мерки, свързани с ограничаване на личната свобода.
- 73 От това следва, че в рамките на това изключение едно лице може да бъде наказателно преследвано и осъдено за „различно престъпление“ от това, за което се иска предаването, изискващо наказание или мярка, свързана с лишаване от свобода, без да е необходимо да се прибегва до процедурата по даване на съгласие, доколкото в рамките на наказателното производство не е наложена никаква мярка, свързана с ограничаване на свободата. Ако обаче след произнасяне на присъдата лицето е осъдено на наказание или мярка, свързано или свързано с ограничаване на свободата, за изпълнението на това наказание се изисква даването на съгласие.
- 74 Това тълкуване всъщност припомня разпоредбите на член 10, параграф 1, буква б) от конвенцията от 1996 г., видно от обяснителния доклад към тази конвенция, одобрен от Съвета на 26 май 1997 г. (ОВ С 191, 1997 г., стр. 13). Съгласно този доклад молеща държава членка може да започне или да продължи наказателно преследване или да изправи пред съд едно лице за деяния, различни от онези, за които е поискана екстрадицията, дори и престъплението да подлежи на наказание, свързано с ограничаване на личната свобода, доколкото нито в хода,

нито във връзка с производството на лицето не е наложено ограничаване на неговата лична свобода. Според този доклад това означава, че щом като засегнатото лице е осъдено на наказание или мярка, свързано или свързана с лишаване от свобода, тази присъда може да бъде изпълнена само ако молещата държава членка получи съгласието или на това лице, или на замолената държава членка.

- 75 Член 27, параграф 3, буква в) от Рамковото решение допуска обаче на предаденото лице да бъде наложена мярка, свързана с ограничаване на свободата, преди да бъде получено съгласието, щом като това ограничение е законово оправдано от други пунктове на обвинението, съдържащи се в европейската заповед за арест.
- 76 Следователно на третия въпрос следва да се отговори, че изключението, предвидено в член 27, параграф 3, буква в) от Рамковото решение, трябва да се тълкува в смисъл, че при наличието на „различно престъпление“ от това, за което се иска предаване, съгласието трябва да се иска по реда на член 27, параграф 4 от Рамковото решение и да бъде получено, ако трябва да се разпореди изпълнение на наказание или мярка, свързано или свързано с лишаване от свобода. Предаденото лице може да бъде наказателно преследвано и осъдено за такова престъпление, преди да бъде получено това съгласие, доколкото в хода на фазата на наказателното преследване или на разглеждане на делото във връзка с това престъпление, не е налагана никаква мярка, свързана с ограничаване на свободата. Изключението, предвидено в този член 27, параграф 3, буква в) допуска обаче на предаденото лице да бъде наложена мярка, свързана с ограничаване на свободата, преди да бъде получено съгласието, щом като тази мярка е законово оправдана от други пунктове на обвинението, съдържащи се в европейската заповед за арест.

По съдебните разноски

- 77 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

- 1) За да се определи дали разглежданото престъпление не е „различно престъпление“ от това, за което се иска предаване, по смисъла на член 27, параграф 2 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки, което изисква прилагане на процедурата по даване на съгласие, предвидена в член 27, параграф 3, буква ж) и параграф 4 от това рамково решение, е важно да се провери дали признаците на състава на престъплението съгласно законовото описание на последното в издаващата държава членка са тези, за които лицето е предадено, и дали съществува достатъчно съответствие между данните, съдържащи се в заповедта за арест и**

посочените в последващия процесуален акт. Промени в обстоятелствата, свързани с времето и мястото, са допустими, доколкото произтичат от доказателствата, събрани в хода на производството, образувано в издаващата държава членка, за поведението, описано в заповедта за арест, доколкото не засягат характера на престъплението и доколкото не съдържат основания за неизпълнение по членове 3 и 4 от Рамковото решение.

- 2) В обстоятелства като тези по главното производство една промяна в описанието на престъплението относно съответната категория наркотични вещества сама по себе си не е от естество да осъществи състав на „различно престъпление“ от това, за което се иска предаването, по смисъла на член 27, параграф 2 от Рамково решение 2002/584.
- 3) Изключението, предвидено в член 27, параграф 3, буква в) от Рамково решение 2002/584, трябва да се тълкува в смисъл, че при наличието на „различно престъпление“ от това, за което се иска предаване, съгласието трябва да се иска по реда на член 27, параграф 4 от това рамково решение, и да бъде получено, ако трябва да се разпореди изпълнение на наказание или на мярка, свързано или свързана с лишаване от свобода. Предаденото лице може да бъде наказателно преследвано и осъдено за такова престъпление, преди да бъде получено това съгласие, доколкото в хода на фазата на наказателното преследване или на разглеждане на делото във връзка с това престъпление, не е налагана никаква мярка, свързана с ограничаване на свободата. Изключението, предвидено в този член 27, параграф 3, буква в), допуска обаче на предаденото лице да бъде наложена мярка, свързана с ограничаване на свободата, преди да бъде получено съгласието, щом като тази мярка е законово оправдана от други пунктове на обвинението, съдържащи се в европейската заповед за арест.

Подписи

---

* Език на производството: фински.

InfoCuria - Съдебна практика на Съда на Европейските общности

[Начало](#) > [Формуляр за търсене](#) > [Списък с резултати](#) > Документи

[Отпечатай](#)

Език на документа :

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

11 декември 2008 година(*)

„Конвенция за прилагане на Споразумението от Шенген — Член 54 — Принцип „ne bis in idem“ — Приложно поле — Задочно осъждане за едно и също деяние — Понятие за окончателно осъждане — Процесуални правила на националното право — Понятие за санкция, която вече не може да бъде изпълнена“

По дело C-297/07

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 35 ЕС от Landgericht Regensburg (Германия) с акт от 30 май 2007 г., постъпил в Съда на 21 юни 2007 г., в наказателното производство срещу

Klaus Bourquain,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: г-н С. W. A. Timmermans, председател на състав, г-н J.-С. Bonichot, г-н J. Makarczyk, г-н P. Kūris и г-н L. Bay Larsen (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-н D. Ruiz-Jarabo Colomer,

секретар: г-н R. Grass,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за г-н Bourquain, от адв. С.-М. Engel, Rechtsanwalt,
- за Staatsanwaltschaft Regensburg, от г-н J. Plöd, Leitender Oberstaatsanwalt,
- за чешкото правителство, от г-н Т. Voček, в качеството на представител,
- за унгарското правителство, от г-жа J. Fazekas, в качеството на представител,
- за нидерландското правителство, от г-жа С. Wissels и г-н M. de Grave, в качеството на представители,
- за португалското правителство, от г-н L. Fernandes, в качеството на представител,
- за Комисията на Европейските общности, от г-н R. Troosters и г-жа S. Grünheid, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 8 април 2008 г.,

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 54 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 година между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници (ОВ L 239, 2000 г., стр. 19; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 183), подписана в Шенген (Люксембург) на 19 юни 1990 г. (наричана по-нататък „КПСШ“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на наказателно производство за убийство, образувано в Германия на 11 декември 2002 г. срещу германския гражданин г-н Bouquain, въпреки че наказателно производство за същото деяние, възбудено от съдебен орган на друга договаряща страна срещу същото лице, вече е било приключило на 26 януари 1961 г. със задочно осъждане.

Правна уредба

Право на Европейския съюз

- 3 Според член 1 от Протокола относно включването на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз, приложен с Договора от Амстердам към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност (наричан по-нататък „Протокола“), тринадесет държави — членки на Европейския съюз, сред които Федерална република Германия и Френската република, имат право да установят помежду си засилено сътрудничество в рамките на достиженията на правото от Шенген, както е определено в приложението към посочения протокол.
- 4 Така определените достижения на правото от Шенген включват по-специално Споразумението между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенно премахване на контрола по техните общи граници, подписано в Шенген на 14 юни 1985 г. (ОВ L 239, 2000 г., стр. 13; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 177), както и КПСШ.
- 5 В приложение на член 2, параграф 1, втора алинея, второ изречение от Протокола Съветът на Европейския съюз приема на 20 май 1999 г. Решение 1999/436/ЕО за установяване, съгласно съответните разпоредби на Договора за създаване на Европейската общност и Договора за Европейския съюз, на правното основание за всяка или всяко от разпоредбите или решенията, които съставляват достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 107). От член 2 от това решение, във връзка с приложение А към него, следва, че Съветът определя членове 34 ЕС и 31 ЕС като правни основания на членове 54—58 от КПСШ.

- 6 Съгласно член 54 от КПСШ, който се намира в дял III (озаглавен „Полиция и сигурност“), глава 3 (озаглавена „Прилагане на принципа *ne bis in idem*“) от КПСШ:

„Лице, което е осъдено в една договаряща страна, не може да бъде преследвано за същите деяния в друга договаряща страна, при условие че когато лицето е осъдено, санкцията е изпълнена или е в процес на изпълнение, или не може да се изпълни [да се чете: „вече не може да бъде изпълнена“] по силата на законите в договарящата страна, в която е произнесена.“

- 7 Член 57, параграфи 1 и 2 от КПСШ гласят:

„1. Когато едно лице е осъдено за престъпление в една договаряща страна и компетентните органи на тази договаряща страна имат основание да считат, че обвинението се отнася за същите деяния като тези, за които има окончателна присъда в друга договаряща страна, ако сметат за необходимо, тези органи изискват съответните сведения от компетентните органи на договарящата страна, на чиято територия е произнесена присъдата.

2. Изискваната информация се предава своевременно и се взима под внимание в хода на делото.“

- 8 Член 58 от КПСШ гласи:

„Предходните разпоредби не са пречка за прилагането на по-обхватни национални разпоредби относно действието на принципа *ne bis in idem* по отношение на чуждестранни съдебни решения.“

- 9 Що се отнася до териториалното приложно поле на членове 54—58 от КПСШ, от член 6 от Решение 1999/436 следва, че това приложно поле е определено в член 138 от КПСШ. Този член гласи:

„За Френската република разпоредбите на [КПСШ] се прилагат само за европейската територия на Френската република.

[...]“

- 10 От информацията относно датата на влизане в сила на Договора от Амстердам, публикувана в *Официален вестник на Европейските общности* на 1 май 1999 г. (ОВ L 114, стр. 56), следва, че Федерална република Германия е направила декларация по член 35, параграф 2 ЕС, с която приема компетентността на Съда да се произнася според условията, предвидени в член 35, параграф 3, буква б) ЕС.

Национално право

- 11 Член 120, от седма до девета алинея от Code de justice militaire pour l'armée de terre français [Кодекс на военното правораздаване за френските сухопътни войски] (JORF от 15 март 1928 г.) в неговата действаща към 26 януари 1961 г. редакция гласи:

„Присъдата, постановена в отсъствието на подсъдимия и изготвена в обичайната форма [...], се връчва на отсъстващия подсъдим или се изпраща на адреса по неговото местоживееене.

В срок от пет дни от връчването отсъстващият подсъдим може да направи възражение. Ако до изтичане на този срок не бъде направено възражение, присъдата се счита за постановена в присъствието на подсъдимия.

Ако обаче присъдата не е била връчена или ако от актовете за изпълнение на присъдата не става ясно, че осъденият е узнал за нея, възражение може да бъде направено до изтичане на срока на погасителната давност на наказанието.“

12 Член 121 от посочения кодекс, в изменената му редакция, действаща към момента на настъпването на обстоятелствата по главното производство, с препратка към член 639 от френския Code de procédure pénale [Наказателнопроцесуален кодекс] предвижда, че в случай на появяване на задочно осъденото лице преди изтичане на погасителната давност за наказанието не се пристъпва към изпълнение на това наказание, а се започва ново производство, този път в присъствието на обвиняемия.

13 В съответствие с член 763 от Code de procédure pénale погасителната давност за изпълнение на наказание, на която се позовават член 120, параграф 9 и член 121 от посочения Code de justice militaire, е 20 години.

14 Член 1 от Закон № 68-697 от 31 юли 1968 г. за амнистия (JORF от 2 август 1968 г., стр. 7521), който е част от раздел I на този закон, озаглавен „За обща амнистия на всички нарушения, извършени във връзка със събитията в Алжир“, гласи:

„Амнистират се по право всички деяния, извършени във връзка със събитията в Алжир.

Считат се за извършени във връзка със събитията в Алжир всички нарушения, извършени от членове на военния личен състав на служба в Алжир през периода, посочен в първата алинея от настоящия член.“

15 Член 4, параграф 1 от посочения закон уточнява, че последиците от предвидената амнистия са определени в членове 9—16 от Закон № 66-396 от 17 юни 1966 г. за амнистия на престъпленията срещу националната сигурност или извършени във връзка със събитията в Алжир (JORF от 18 юни 1966 г., стр. 4915).

16 Член 9 от Закон № 66-396 гласи:

„Без да поражда никакво право на възстановяване, амнистията води до отпадане на всички основни, акцесорни и допълнителни наказания, по-конкретно на наказанието лишаване от свобода, както и всяка последваща неспособност и отнемане на права. Тя възстановява на извършителя на нарушението правото да се ползва от условно осъждане, което е можело да му бъде наложено с по-ранна присъда.“

17 Член 15 от този закон уточнява следното:

„На всички лица, които при упражняването на своите функции са узнали за това осъждане, се забранява да напомнят под каквато и да било форма или да оставят отбелязани в каквото и да било документ наказателните присъди [...] заличени с амнистията. Тази забрана обаче не се прилага за оригиналите на присъдите и съдебните решения.“

Обстоятелствата в основата на наказателното производство и преюдициалния въпрос

- 18 На 26 януари 1961 г. в Вône (Алжир) г-н Bourquain, нает на служба във френския чуждестранен легион, е осъден задочно на смърт от постоянния съд на въоръжените сили за източната част на Constantine, поради това че е признат за виновен за дезертство и умишлено убийство.
- 19 Като прилага Code de justice militaire pour l'armée de terre français, този съд приема за установено, че на 4 май 1960 г. при дезертирането си на границата между Алжир и Тунис г-н Bourquain е застрелял друг легионер, също германски гражданин, който е искал да му попречи да избяга.
- 20 Получавайки убежище в Германската демократична република, г-н Bourquain не узнал за задочната присъда и наказанието, наложено с тази присъда, за която се счита, че е постановена в присъствието на подсъдимия, не е можело да бъде изпълнено.
- 21 След това нито в Алжир, нито във Франция е организирано наказателно преследване срещу г-н Bourquain. Освен това във Франция всички нарушения, извършени във връзка с войната в Алжир, са амнистирани с горепосочените закони. В замяна на това във Федерална република Германия започва разследване срещу него за същото деяние и през 1962 г. до властите на бившата Германска демократична република е изпратена заповед за арест, която те отхвърлят.
- 22 В края на 2001 г. е установено, че г-н Bourquain живее в областта на Regensburg (Германия). На 11 декември 2002 г. Staatsanwaltschaft Regensburg (прокуратурата на Regensburg), повдига срещу него обвинение за убийство за същото деяние пред препращащата юрисдикция по силата на член 211 от германския наказателен кодекс.
- 23 При тези обстоятелства с писмо от 17 юли 2003 г. препращащата юрисдикция изисква сведения от френското министерство на правосъдието в съответствие с член 57, параграф 1 от КПСШ, с оглед да установи дали присъдата на постоянния съд на въоръжените сили за източната част на Constantine с дата 26 януари 1961 г. е допускала започването на наказателно производство в Германия за същото деяние поради забраната по член 54 от КПСШ за повторно наказателно преследване за едно и също деяние.
- 24 Прокурорът към Tribunal aux armées de Paris [Военен съд Париж] отговаря на това искане за сведения, като посочва по-конкретно следното:

„Задочната присъда, произнесена на 26 януари 1961 г. срещу [г-н Bourquain], е придобила сила на пресъдено нещо. През 1981 г. решението за налагане на

смъртно наказание е станало неотменимо. Тъй като по френското право погасителната давност на наказанието за извършено престъпление е 20 години, присъдата вече не може да бъде изпълнена във Франция.“

- 25 Освен това препращащата юрисдикция иска от Max-Planck-Institut für ausländisches und internationales Strafrecht (Институт Max Planck по международно и сравнително наказателно право) да ѝ предостави консултативно становище относно тълкуването на член 54 от КПСШ във връзка с обстоятелствата по главното производство. В своето становище от 9 май 2006 г. този институт стига до заключението, че макар и незабавното изпълнение на задочната присъда да е било изключено поради процесуалните особености на френското право, в главното производство са налице условията за прилагане на член 54 от КПСШ, като по този начин не се допуска започването на нов наказателен процес срещу г-н Bourquain. В отговор на искане за допълнително становище същият институт повтаря позицията си с писмо от 14 февруари 2007 г.
- 26 Тъй като счита, че член 54 от КПСШ може да бъде тълкуван в смисъл, че първата присъда, постановена от договаряща страна, трябва да е подлежала на изпълнение в някакъв момент в миналото, за да може да изключи ново наказателно преследване в друга договаряща страна, Landgericht Regensburg решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Възможно ли е лице с окончателна присъда в договаряща страна да бъде преследвано в друга договаряща страна за същото деяние, когато по силата на правото на държавата, в която е произнесена присъдата, наложеното наказание никога не е можело да бъде изпълнено?“

Относно компетентността на Съда

- 27 На първо място, следва да се припомни, че както е видно от точка 10 от настоящото решение, в конкретния случай Съдът е компетентен да се произнесе по тълкуването на КПСШ съгласно член 35 ЕС.
- 28 На второ място, важно е да се уточни, че член 54 от КПСШ се прилага *ratione temporis* към наказателно производство като главното. Всъщност макар да е вярно, че към момента на постановяване във Франция на първата присъда срещу г-н Bourquain КПСШ все още не е била в сила в тази държава, тя за сметка на това е била в сила в двете засегнати държави при извършване на преценката на условията за прилагане на принципа *ne bis in idem* от съда, сезиран с второто производство, във връзка с което е отправено настоящото преюдициално запитване (вж. в този смисъл Решение от 18 юли 2007 г. по дело Kraaijenbrink, C-367/05, Recueil, стр. I-6619, точка 22).
- 29 На трето място, що се отнася до териториалното приложно поле на членове 54—58 от КПСШ, следва да се уточни, че макар, както е видно от член 6 от Решение 1999/436, във връзка с член 138 от КПСШ, член 54 от КПСШ никога да не е действал на алжирска територия, където е постановена първата присъда на г-н Bourquain, в особените обстоятелства като тези, които характеризират посочената присъда, прилагането на посочения член 54 не би могло да зависи от мястото, където тази присъда е произнесена, тъй като от решаващо значение е

фактът, че тя е произнесена от компетентен съдебен орган на държава, която е станала договаряща страна по КПСШ.

- 30 Тъй като, както основателно подчертава Комисията на Европейските общности, член 54 от КПСШ не предвижда, че засегнатото лице трябва задължително да бъде осъдено на територията на договарящите страни, тази разпоредба, целяща да защити лице с окончателна присъда от ново наказателно преследване за същото деяние, не може да бъде тълкувана, сякаш членове 54—58 от КПСШ никога не намират приложение към лица, които са осъдени от договаряща страна, упражняваща своята юрисдикция извън територията, на която се прилага тази конвенция.
- 31 В това отношение следва да се уточни, че постоянният съд на въоръжените сили за източната част на Constantine е бил френски съд, който при осъждането на г-н Bourquain на 26 януари 1961 г. прилага правилата на разглежданото френско право.
- 32 Освен това следва да се добави, че при всички случаи член 58 от КПСШ позволява на Федерална република Германия да прилага национални разпоредби, свързани с принципа *ne bis in idem*, които имат по-широк обхват. От това следва, че на договарящите страни е позволено да прилагат този принцип за съдебни решения, различни от тези, които попадат в приложното поле на посочения член 54 (вж. относно производства, при които по-нататъшно наказателно преследване е погасено, Решение от 11 февруари 2003 г. по дело Gözütok и Brügger, C-187/01 и C-385/01, Recueil, стр. I-1345, точка 45).

По преюдициалния въпрос

- 33 С този въпрос препращащата юрисдикция иска по същество да се установи дали прогласеният в член 54 от КПСШ принцип *ne bis in idem* може да се приложи в наказателно производство, възбудено в договаряща страна за деяние, за което подсъдимият вече е окончателно осъден в друга договаряща страна, дори и когато по силата на правото на държавата, в която присъдата е произнесена, наложеното му наказание никога не е можело да бъде изпълнено.
- 34 В самото начало следва да се уточни, от една страна, както Комисията изтъква в своето писмено становище, че по принцип задочно осъждане може също да попада в приложното поле на член 54 от КПСШ и по този начин да представлява процесуална пречка за възбудянето на ново производство.
- 35 Всъщност, на първо място, от самия текст на член 54 от КПСШ произтича, че задочните присъди не са изключени от неговото приложно поле, тъй като единствената предпоставка за прилагането на този член 54 е да има произнесена окончателна присъда в договаряща страна.
- 36 На второ място, важно е да се напомни, че прилагането на член 54 от КПСШ е поставено в зависимост от хармонизирането или сближаването на наказателните законодателства на договарящите страни в областта на задочното или отсъственото постановяване на присъди (вж. в този смисъл относно

производства, в които наказателното преследване е погасено, Решение по дело Gözütok и Brügge, посочено по-горе, точка 32).

- 37 При тези обстоятелства, независимо дали се прилага към задочна присъда, постановена в съответствие с националното законодателство на договаряща страна, или към обикновена присъда, член 54 от КПСШ задължително предполага да съществува взаимно доверие на договарящите страни в съответните техни системи на наказателно правосъдие и всяка от тях да приема прилагането на действащото в другите договарящи страни наказателно право, въпреки че прилагането на нейното собствено национално право би довело до различно разрешение (вж. в този смисъл Решение по дело Gözütok и Brügge, посочено по-горе, точка 33).
- 38 От друга страна, както изтъкват няколко държави членки и Комисията в своите писмени становища, следва да се провери дали задочната присъда, постановена от постоянния съд на въоръжените сили за източната част на Constantine, е „окончателна“ по смисъла на член 54 от КПСШ, като се има предвид невъзможността за незабавно изпълнение на санкцията, което се дължи на установеното във френското право задължение в случай на появяване на задочно осъденото лице да бъде проведен нов процес, този път в негово присъствие.
- 39 В това отношение чешкото и унгарското правителство изразяват съмнения, че присъдата на посочения постоянен съд представлява окончателна пречка за наказателно преследване именно поради това задължение за възбуждане на ново производство в случай на задържане под стража на задочно осъденото лице.
- 40 При все това единствено фактът, че задочното производство би предполагало по силата на френското право възобновяване на производството, ако г-н Bourquain бе задържан през периода на погасителната давност на наказанието и преди да получи амнистия, тоест между 26 януари 1961 г. и 31 юли 1968 г., не изключва сам по себе си задочната присъда все пак да бъде квалифицирана като окончателна присъда по смисъла на член 54 от КПСШ.
- 41 Така с оглед съобразяване с целта на член 54 от КПСШ да се избегне преследването на лице за едно и също деяние на територията на няколко договарящи страни, поради това че то упражнява своето право на свободно движение (вж. Решение по дело Gözütok и Brügge, посочено по-горе, точка 38), е необходимо в рамките на Европейския съюз да се зачита присъда като постановената на 26 януари 1961 г. от постоянния съд на въоръжените сили за източната част на Constantine, в която има окончателно произнасяне по деянието, в което е обвинено заинтересованото лице, според законодателството на договарящата страна, в която е възбудено първото наказателно производство.
- 42 Всъщност осъществяването на посочената цел би било осуетено, ако особеностите на националните производства като посочените в разпоредбите на членове 120 и 121 от Code de justice militaire de l'armée de terre français не позволяваха да се възприеме тълкуване на понятието за окончателна присъда по смисъла на член 54 от КПСШ, в което се включват присъдите, задочно постановени в съответствие с националното законодателство.

- 43 Във всички случаи следва да се констатира, че прокурорът към Tribunal aux armées de Paris, без изобщо да се позовава на факта, че нарушенията на г-н Bourquain са амнистирани през 1968 г., отбелязва, че осъдителната присъда на последния е станала неотменима през 1981 г., тоест преди започване на второто наказателно производство в Германия през 2002 г.
- 44 В това отношение следва да се добави, че ако Закон № 68-697 за амнистията води до това, че след неговото влизане в сила извършените от г-н Bourquain нарушения вече не подлежат на никаква санкция, правните последици на същия закон, както са описани по-конкретно в членове 9 и 15 от Закон № 66-396, не могат да бъдат схващани в смисъл, че вече не съществува първо осъждане по смисъла на член 54 от КПСШ.
- 45 Тъй като при обстоятелствата на конкретния случай присъдата, произнесена в отсъствието на заинтересованото лице, трябва да се разглежда като окончателна за целите на прилагането на член 54 от КПСШ, следва да се определи дали е удовлетворено и посоченото в този член условие за изпълнение на присъдата, а именно фактът, че санкцията вече не може да бъде изпълнена, когато в нито един момент в миналото, дори преди обявяване на амнистията или преди изтичането на погасителната давност, наложената с първата присъда санкция не е можела да бъде пряко изпълнена.
- 46 В това отношение унгарското правителство поддържа, че съдържащият се в член 54 от КПСШ израз относно това, че санкцията „вече не може да бъде изпълнена“ по силата на законите на договарящата страна, в която присъдата е произнесена, трябва да бъде тълкуван в смисъл, че наложеното наказание трябва да бъде изпълнимо поне към датата на неговото произнасяне с оглед на правилата в договарящата страна, в която присъдата е произнесена.
- 47 Посоченото условие за изпълнение обаче не предвижда, че по силата на правото на тази държава, в която присъдата е произнесена, санкцията трябва да е била пряко изпълнима, а изисква единствено наложената с окончателно осъдително решение санкция „вече [да] не може да бъде изпълнена“. Думите „вече не може [...]“ се отнасят до момента, в който е възбудено ново наказателно преследване, по повод на което компетентната юрисдикция във втората договаряща страна трябва да провери дали условията по член 54 от КПСШ са изпълнени.
- 48 От това следва, че посоченото в този член условие за изпълнение е налице, когато е установено, че в момента на възбуждане на второто наказателно производство срещу същото лице за същото деяние като това, за което то е било осъдено в първата договаряща страна, наложената в тази първа страна санкция вече не може да бъде изпълнена според законите на тази страна.
- 49 Това тълкуване се подкрепя от целта на член 54 от КПСШ, който цели да избегне преследването на лице за едно и също деяние на територията на няколко договарящи страни, поради това че то упражнява своето право на свободно движение.
- 50 В ситуация като тази в главното производство това право на свободно движение може да бъде надлежно гарантирано само ако лицето има увереността, че след

неговото осъждане и когато наложената му санкция вече не може да бъде изпълнена според законите на договарящата страна, където присъдата е произнесена, то ще може да се придвижва във вътрешността на Шенгенското пространство, без да бъде застрашено от преследване в друга договаряща страна, с мотив че поради процесуални особености на националното право на първата договаряща страна санкцията не може да бъде пряко изпълнена.

- 51 В разглежданото в главното производство дело обаче, където не се спори, че през 2002 г., когато второто наказателно производство е възбудено в Германия, наложеното наказание вече не е било изпълнимо, в противоречие с надлежното прилагане на член 54 от КПСШ би било същият да не се приложи единствено поради особеностите на френското наказателно производство, които поставят изпълнението на санкцията в зависимост от нова присъда, произнесена в присъствието на обвиняемия.
- 52 При тези обстоятелства на преюдициалния въпрос следва да се отговори, че прогласеният в член 54 от КПСШ принцип *ne bis in idem* се прилага в наказателно производство, възбудено в договаряща страна за деяние, за което подсъдимият вече е бил окончателно осъден в друга договаряща страна, дори и когато по силата на правото на държавата, в която е произнесена присъдата, поради процесуални особености като тези в главното производство наложеното наказание никога не е можело да бъде пряко изпълнено.

По съдебните разноски

- 53 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

Принципът *ne bis in idem*, прогласен в член 54 от Конвенцията за прилагане на споразумението от Шенген от 14 юни 1985 година между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници, подписана в Шенген (Люксембург) на 19 юни 1990 г., се прилага в наказателно производство, възбудено в договаряща страна за деяние, за което подсъдимият вече е бил окончателно осъден в друга договаряща страна, дори и когато по силата на правото на държавата, в която е произнесена присъдата, поради процесуални особености като тези в главното производство наложеното наказание никога не е можело да бъде пряко изпълнено.

Подписи

[Начало](#) > [Формуляр за търсене](#) > [Списък с резултати](#) > [Документи](#)

[Отпечатай](#)

Език на документа :

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

22 декември 2008 година(*)

„Конвенция за прилагане на Споразумението от Шенген — Член 54 — Принцип „ne bis in idem“ — Приложно поле — Понятието „окончателно осъждане“ — Решение, с което полицейски орган разпорежда спиране на наказателното преследване — Решение, което не прекратява наказателното производство и няма действие ne bis in idem според националното право“

По дело C-491/07

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 35 ЕС от Landesgericht für Strafsachen Wien (Австрия) с акт от 8 октомври 2007 г., постъпил в Съда на 31 октомври 2007 г., в наказателното производство срещу

Vladimir Turanský,

СЪДЪТ (шести състав),

състоящ се от: г-н J.-C. Bonichot, председател на състав, г-н K. Schiemann и г-н L. Bay Larsen (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-н Y. Bot,

секретар: г-н R. Grass,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за австрийското правителство, от г-н E. Riedl, в качеството на представител,
- за френското правителство, от г-н G. de Bergues и г-н J.-Ch. Niollet, в качеството на представители,
- за нидерландското правителство, от г-жа C. Wissels и г-н Y. de Vries, в качеството на представители,

- за словашкото правителство, от г-н J. Čorba, в качеството на представител,
- за финландското правителство, от г-н J. Heliskoski, в качеството на представител,
- за шведското правителство, от г-жа A. Falk, в качеството на представител,
- за правителството на Обединеното кралство, от г-жа T. Harris, впоследствие от г-жа I. Rao, в качеството на представители,
- за Комисията на Европейските общности, от г-н R. Troosters и г-жа S. Grünheid, в качеството на представители,
- предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 54 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 година между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници (ОВ L 239, 2000 г., стр. 19; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 183, наричана по-нататък „КПСШ“), подписана в Шенген (Люксембург) на 19 юни 1990 г.).
- 2 Запитването е отправено в рамките на наказателно производство, образувано на 23 ноември 2000 г. в Австрия срещу г-н Tuganský, словашки гражданин, уличен в извършването, в съучастие с други лица, на квалифицирана кражба от австрийски гражданин на територията на Република Австрия.

Правна уредба

Европейската конвенция за взаимопомощ по наказателноправни въпроси

- 3 Член 21, параграфи 1 и 2 от Европейската конвенция за взаимопомощ по наказателноправни въпроси, подписана в Страсбург на 20 април 1959 г., относно предоставяне на информация във връзка с наказателното производство гласи:

„1. Информацията, предоставяна от една договаряща страна във връзка с наказателното производство пред съдилищата на друга страна, трябва да бъде предавана между заинтересуваните министерства на правосъдието [...]

2. Замолената страна уведомява молещата страна за всяко действие, предприето въз основа на подобна информация, и изпраща копие от всяка произнесена присъда.“

Правото на Европейския съюз

- 4 Според член 1 от Протокола за включването на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз, приложен с Договора от Амстердам към Договора за Европейски съюз и Договора за създаване на Европейската общност (наричан по-нататък „Протокола“), тринадесет държави — членки на Европейския съюз, сред които Република Австрия, имат право да установяват помежду си засилено сътрудничество в областта, попадаща в приложното поле на достиженията на правото от Шенген, така както е определено в приложението към този протокол.
- 5 Споразумението между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници, подписано в Шенген на 14 юни 1985 г. (ОВ L 239, 2000 г., стр. 13; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 177), както и КПСШ, са част от така определените достижения на правото от Шенген.
- 6 Споразумението за присъединяване на Република Австрия към КПСШ, подписано в Брюксел на 28 април 1995 г. (ОВ L 239, 2000 г., стр. 90; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 255), влиза в сила на 1 декември 1997 г.
- 7 Въз основа на член 2, параграф 1, втора алинея, второ изречение от Протокола на 20 май 1999 г. Съветът на Европейския съюз приема Решение 1999/436/ЕО за установяване съгласно съответните разпоредби на Договора за създаване на Европейската общност и Договора за Европейския съюз на правното основание за всяка от разпоредбите или решенията, които съставляват достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 107). От член 2 от това решение, във връзка с приложение А към него, следва, че Съветът е определил членове 34 ЕС и 31 ЕС като правно основание на членове 54—58 от КПСШ.
- 8 От член 3, параграф 1 от Акта относно условията за присъединяването към Европейския съюз на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словашката република и промените в учредителните договори на Европейския съюз (ОВ L 236, 2003 г., стр. 33), във връзка с точка 2 от приложение I към него, следва, че КПСШ е задължителна и приложима в Словашката република, считано от датата на присъединяването на тази държава, т.е. от 1 май 2004 г.
- 9 В дял III от КПСШ, озаглавен „Полиция и сигурност“, се съдържа глава 3, озаглавена „Прилагане на принципа *ne bis in idem*“. Съгласно член 54, който се намира в посочената глава 3:

„Лице, което е осъдено в една договаряща страна, не може да бъде преследвано за същите деяния в друга договаряща страна, при условие че когато лицето е осъдено, санкцията е изпълнена или е в процес на изпълнение, или не може да се изпълни по силата на законите в договарящата страна, в която е произнесена.“

10 Член 55, параграфи 1 и 4 от КПСШ, гласят:

„1. Към момента на ратифицирането, приемането или одобряването на настоящата конвенция договарящата страна има право да декларира, че не се обвързва с член 54 в един или няколко от следните случаи:

а) когато деянията, за които се отнася чуждестранната присъда, са били извършени изцяло или отчасти на нейна територия; [...]

[...]

4. Изключенията, които са били предмет на декларацията по силата на параграф 1, не се прилагат, когато съответната договаряща страна е поискала за същите деяния съдебно преследване в друга договаряща страна [...].“

11 Член 57, параграфи 1 и 2 от КПСШ гласят:

„1. Когато едно лице е осъдено за престъпление в една договаряща страна и компетентните органи на тази договаряща страна имат основание да считат, че обвинението се отнася за същите деяния като тези, за които има окончателна присъда в друга договаряща страна, ако сметат за необходимо, тези органи изискват съответните сведения от компетентните органи на договарящата страна, на чиято територия е произнесена присъдата.

2. Изискваната информация се предава своевременно и се взема под внимание в хода на делото.“

12 От информацията относно влизането в сила на Договора от Амстердам, публикувана в *Официален вестник на Европейските общности* от 1 май 1999 г. (ОВ L 114, стр. 56), се установява, че Република Австрия е направила декларация въз основа на член 35, параграф 2 от Договора за ЕС, с която приема компетентността на Съда при условията, предвидени в член 35, параграф 3, буква б) ЕС.

Словашкото право

13 Член 9, параграф 1, буква е) от Наказателно-процесуалния кодекс, в редакцията му в сила към датата, на която словашките полицейски органи вземат решението за спиране на наказателното преследване, предмет на главното производство, забранява такова преследване, а ако то вече е започнало — продължаването му, „ако се отнася до лице, срещу което предходно преследване за същото деяние е приключило с влязла в сила присъда или ако това преследване е било окончателно прекратено [...].“

14 Цитираната разпоредба транспонира член 50, параграф 5 от Конституцията на Словашката република, според който никой не може да бъде подложен на наказателно преследване за деяние, за което вече е окончателно осъден или оправдан.

15 Член 215, параграфи 1 и 4 от Наказателно-процесуалния кодекс гласи:

„1. Прокуратурата спира наказателното преследване:

- a) ако е безспорно, че деянието, за което е започнато наказателно преследване, не е извършено;
- b) ако деянието не представлява престъпление и няма основание за провеждане на разследване по случая [...]

[...]

4. Спиране на производството въз основа на параграф 1 може да бъде постановено също и от полицията, ако не е повдигнато обвинение. [...]"

- 16 От практиката на Najvyšší súd Slovenskej republiky (Върховен съд на Словашката република), и по-специално от Решение от 10 юли 1980 г. по дело Tz 64/80, се установява, че член 9, параграф 1, буква е) от Наказателно-процесуалния кодекс допуска последващо възобновяване на спряно на основание член 215, параграф 1, буква б) от същия кодекс наказателното преследване за същото деяние, при положение че предходното преследване не е приключило с влязла в сила присъда.

Факти в основата на наказателното производство и преюдициалният въпрос

- 17 Г-н Turanský е уличен в това, че на 5 октомври 2000 г., заедно с двама полски граждани, срещу които е образувано отделно производство, е отнел от дома на едно лице във Виена (Австрия) принадлежаща му сума пари, и то след като го е ранил тежко.
- 18 По тази причина на 23 ноември 2000 г. Staatsanwaltschaft Wien (прокуратурата на Виена) иска от съдия-следователя на препращащата юрисдикция да започне предварително разследване срещу г-н Turanský, срещу който има сериозни улики, че е извършил квалифицирана кражба по смисъла на австрийския наказателен кодекс, както и да издаде заповед за издирването и задържането му.
- 19 На 15 април 2003 г. в съответствие с член 21 от Европейската конвенция за взаимопомощ по наказателноправни въпроси Република Австрия, която е уведомена, че г-н Turanský се намира в държавата по произхода си, моли Словашката република да възобнови наказателното преследване срещу това лице.
- 20 Тъй като словашките власти уважават молбата, съдия-следователят от препращащата юрисдикция спира наказателното производство до окончателното решение на тези власти.
- 21 На 26 юли 2004 г. натовареният с разследването полицейски служител от полицията в Prievidza (Словакия) започва наказателно преследване за деянието, за което е изпратена информация, без обаче да повдигне обвинение срещу конкретен извършител. В рамките на това разследване г-н Turanský е разпитан като свидетел.
- 22 С писмо от 20 декември 2006 г. главната прокуратура на Словашката република уведомява австрийските власти за решение на Регионална дирекция на полицията в Prievidza от 14 септември 2006 г., с което на основание член 215, параграф 1,

буква b) от Наказателно-процесуалния кодекс е разпоредено спирането на наказателното преследване по обвинението за грабеж. В това решение натовареният с разследването полицейски служител от полицията в Prievidza е посочил:

„На основание член 215, параграф 1, буква b) [от Наказателно-процесуалния кодекс] относно наказателното преследване за грабеж, извършен в съучастие, чрез употреба на сила, разпореждам

спиране на производството,

тъй като деянието не представлява престъпление и не съществува никакво основание за продължаване на разследването по случая.

Мотиви

[...] Това се доказва също от показанията на пострадалия [...], както и от показанията на свидетеля [Turanský]. Това означава, че деянието на г-н Turanský не представлява грабеж, извършен чрез употреба на сила [...]

Дори да трябва да се вземе предвид факта, че не е попречил на извършване на престъплението [...], не е възможно продължаването на това производство [...] с оглед на постановяване на обвинително заключение, тъй като наказателното преследване в случая е невъзможно поради изтекла давност [...]

- 23 Жалба срещу това решение, която спира изпълнението, е можело да бъде подадена в тридневен срок, считано от постановяването му. Такава жалба обаче не е подадена.
- 24 Landesgericht für Strafsachen Wien изразява съмнение относно това, че решение за спиране на наказателното преследване, постановено от словашки полицейски орган в рамките на разследване на същите факти, на които се основава висящото пред него наказателно производство, може да доведе до прилагане на член 54 от КПСШ и следователно да представлява пречка за продължаване на висящото производство.
- 25 Тъй като трябва да се произнесе по въпроса дали решението на словашкия полицейски орган от 14 септември 2006 г. е пречка съдия-следователят да възобнови временно спряното предварително производство в Република Австрия, препращащата юрисдикция решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос :

„Трябва ли съдържащата се в член 54 от [КПСШ] забрана за налагане на двойно наказание да се тълкува в смисъл, че тя е пречка за наказателното преследване в Република Австрия срещу улично лице, когато наказателното преследване, образувано за същото деяние в Словашката република след присъединяването ѝ към Европейския съюз, е прекратено без последваща санкция след разследване по същество от полицейски орган, приключило с подлежащ на изпълнение акт?“

Относно компетентността на Съда

- 26 Трябва да се припомни, както следва от точка 12 от настоящото решение, че на основание член 35 ЕС в дадения случай Съдът е компетентен да тълкува КПСШ.
- 27 В това отношение е важно да се уточни, както изтъква австрийското правителство, че член 54 от КПСШ се прилага *ratione temporis* към наказателно производство като главното. Всъщност макар да е вярно, че към 5 октомври 2000 г., когато деянието, предмет на главното производство, е било извършено в Австрия, КПСШ все още не е била в сила в Словашката република, тя е била в сила в двете засегнати държави не само при извършване на първата преценка на посоченото деяние от полицейските органи на Словашката република през септември 2006 г., но и през октомври 2007 г., при извършване на преценката на условията за прилагане на принципа *ne bis in idem* от препращащата юрисдикция, сезирана с производството, във връзка с което е направено настоящото преюдициално запитване (вж. в този смисъл Решение от 18 юли 2007 г. по дело *Kraaijenbrink*, C-367/05, Сборник, стр. I-6619, точка 22).
- 28 Впрочем следва първо да се уточни, както с основание отбелязва Комисията на Европейските общности, че въпросът за действието *ne bis in idem* на решението на словашкия полицейски орган за спиране на наказателното преследване трябва да се разгледа въз основа на членове 54—58 от КПСШ, тъй като член 21 от Европейската конвенция за взаимопомощ по наказателноправни въпроси, в съответствие с който Република Австрия моли Словашката република да започне наказателно преследване срещу г-н *Turanský*, не урежда въпроса за последиците от поемането на наказателното преследване от страна на замолената държава за висящото в молещата държава производство.
- 29 На второ място следва да се добави, че независимо от направената от Република Австрия декларация на основание член 55, параграф 1, букви а)—в) от КПСШ (BGBl. III, от 27 май 1997 г., стр. 2048) и това, че съдържащото се в буква а) от посочената разпоредба изключение се отнася именно до положение като това, което е предмет на главното производство, тъй като разглежданите деяния са осъществени на територията на деклариращата държава, изразената резерва все пак не би могла да се приложи по отношение на това производство поради разпоредбите на параграф 4 от същия член 55, тъй като този параграф изключва прилагането на направените резерви, когато заинтересуваната договаряща страна — Република Австрия в настоящото производство, е поискала преследване за същото деяние от другата договаряща страна, а именно от Словашката република.

По преюдициалния въпрос

- 30 С този въпрос препращащата юрисдикция иска по същество да установи дали утвърденият в член 54 от КПСШ принцип „*ne bis in idem*“ се прилага по отношение на решение като разглежданото в главното производство, с което полицейски орган, след разследване по същество на случая, с който е бил сезиран, е разпоредил спиране на започналото наказателно преследване на етап, предхождащ повдигането на обвинение срещу уличено в извършване на престъпление лице.

- 31 От самия текст на член 54 от КПСШ се установява, че в договаряща държава никой не може да бъде преследван за същите деяния като тези, за които вече е „осъден“ в друга договаряща държава.
- 32 Що се отнася до понятието „осъден“, от една страна, в точка 30 от Решение от 11 февруари 2003 г. по дело Gözütok и Brügge (C-187/01 и C-385/01, Recueil, стр. I-1345) Съдът вече е приел, че когато е водено наказателно производство и същото е окончателно прекратено, заинтересованото лице може да се смята за „осъдено“ по смисъла на член 54 от КПСШ за деянията, в които е обвинено.
- 33 От друга страна, в точка 61 от Решение от 28 септември 2006 г. по дело Van Straaten (C-150/05, Recueil, стр. I-9327) Съдът приема, че член 54 от КПСШ се прилага по отношение на решение на съдебните органи на договаряща държава, с което обвиняем е окончателно оправдан поради липса на достатъчно доказателства.
- 34 От това следва, че по принцип, за да може едно решение да се определи като окончателно по смисъла на член 54 от КПСШ, то трябва да слага край на наказателното преследване и да прекратява окончателно наказателното производство.
- 35 За да се прецени дали едно решение е „окончателно“ по смисъла на член 54 от КПСШ, следва в самото начало да се провери по-специално, както изтъкват австрийското, нидерландското и финландското правителство, както и това на Обединеното кралство, а също и Комисията, дали според националното право на договарящата държава, чиито органи са взели разглежданото решение, същото е окончателно и задължително, и да се постигне увереност, че в тази държава то е основание за получаване на предоставената от принципа *ne bis in idem* защита.
- 36 Действително решение, което по правото на една договаряща държава, започнала наказателно преследване срещу дадено лице, не прекратява окончателно наказателното производство на национално равнище, по принцип не би могло да има за резултат създаване на процесуална пречка за евентуалното започване или продължаване на наказателно преследване за същото деяние срещу това лице в друга договаряща държава.
- 37 По-специално що се отнася до окончателния според словашкото право характер на разглежданото в главното производство решение, трябва да се отбележи, както впрочем следва от становищата на нидерландското правителство и на Комисията, че член 57 от КПСШ установява рамка за сътрудничество, даваща възможност на компетентните органи на втората договаряща държава да искат относимите правни сведения от органите на първата договаряща държава, за да определят например точното естество на решение, постановено на територията на тази първа държава.
- 38 Такова сътрудничество, което обаче не е било осъществено в главното производство, би позволило да се установи, че по силата на словашкото право решение като разглежданото в главното производство в действителност не е било от такова естество, че да следва да се смята за окончателно преустановяващо наказателното производство на национално равнище.

- 39 В това отношение именно от представеното по настоящото дело писмено становище на словашкото правителство се установява, че решение по член 215, параграф 1, буква b) от словашкия наказателно-процесуален кодекс, с което е разпоредено спирането на наказателното преследване на етап, предхождащ повдигането на обвинение срещу дадено лице, според националното право не представлява пречка за ново наказателно преследване за същото деяние на територията на Словашката република.
- 40 При това положение следва да се приеме, че решение на полицейски орган като решението, предмет на главното производство, което независимо че спира наказателното преследване, не слага окончателно край на наказателното производство съгласно съответния национален правен ред, не би могло да представлява решение, въз основа на което това лице може да се счита за „осъдено“ по смисъла на член 54 от КПСШ.
- 41 Подобно тълкуване на член 54 от КПСШ е съвместимо с целта на този член, която е да се избегне възможността окончателно осъдено лице, в резултат на упражняване на правото си на свободно движение, да бъде преследвано за същите деяния на територията на няколко договарящи държави (вж. в този смисъл Решение по дело Gözütok и Brügge, посочено по-горе, точка 38).
- 42 Все пак прилагането на този член по отношение на решение за спиране на наказателното преследване като приетото в главното производство би имало за резултат да попречи на всички конкретни възможности за наказателно преследване и евентуално за наказване в друга договаряща държава, където би могло да има повече доказателства, на лице за неправомерно поведение, при положение че такива възможности не биха могли да се изключат в първата договаряща държава, където заинтересованото лице не се счита за окончателно осъдено по смисъла на националното право на тази държава.
- 43 Както отбелязват в писмените си становища шведското правителство и това на Обединеното кралство, такава последица би била в противоречие със самата цел на разпоредбите на дял VI от Договора за Европейския съюз, така както е изложена в член 2, първа алинея, четвърто тире ЕС, а именно да бъдат взети „подходящи мерки в областта [...] на превенцията на престъпността и на борбата срещу това явление“, като същевременно Съюзът се развива като пространство на свобода, сигурност и справедливост, в рамките на което е гарантирано свободното движение на лицата.
- 44 Следва да се добави, че ако член 54 от КПСШ има за цел да гарантира на лице, което е било осъдено и е изтърпяло наказанието си или евентуално е било окончателно оправдано в договаряща държава, възможността да се придвижва във вътрешността на Шенгенското пространство, без да трябва да се страхува от преследване за същото деяние в друга договаряща държава (вж. в този смисъл Решение от 9 март 2006 г. по дело Van Esbroeck, C-436/04, Recueil, стр. I-2333, точка 34), той не цели да предпази уличено лице от вероятността да бъде подложено на последователни разследвания за същото деяние в няколко договарящи държави.

- 45 С оглед на тези съображения на поставения въпрос следва да се отговори, че утвърденият в член 54 от КПСШ принцип „ne bis in idem“ не следва да се прилага по отношение на решение, с което след разглеждане по същество на случая, с който е сезиран, орган на договаряща държава разпорежда спирането на наказателното преследване на етап, предхождащ повдигането на обвинение срещу уличено в извършване на престъпление лице, когато според националното право на тази държава посоченото решение за спиране не преустановява наказателното производство и поради това не представлява пречка за нови наказателни преследвания в тази държава за същото деяние

По съдебните разноски

- 46 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (шести състав) реши:

Утвърденият в член 54 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 година между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници, подписана на 19 юни 1990 г. в Schengen (Люксембург), принцип „ne bis in idem“ не следва да се прилага по отношение на решение, с което орган на договаряща държава, след разглеждане по същество на случая, с който е сезиран, разпорежда спирането на наказателното преследване на етап, предхождащ повдигането на обвинение срещу уличено в извършване на престъпление лице, когато според националното право на тази държава посоченото решение за спиране не преустановява наказателното производство и поради това не представлява пречка за нови наказателни преследвания в тази държава за същото деяние.

Подписи

---

* Език на производството: немски.

InfoCuria - Съдебна практика на Съда на Европейските общности

[Начало](#) > [Формуляр за търсене](#) > [Списък с резултати](#) > [Документи](#)

[Отпечатай](#)

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

18 юли 2007 година(*)

„Конвенция за прилагане на Споразумението от Шенген — Член 54 — Принцип *ne bis in idem* — Понятие „същите деяния“ — Контрабанда с цигари — Внос в няколко договарящи страни — Наказателни производства в различни договарящи страни — Понятие „изпълнение“ на наказателноправни санкции — Отлагане на изпълнението на наказанието — Приспадане на времето на краткосрочно предварително задържане — Европейска заповед за арест“

По дело C-288/05

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 35 ЕС от Bundesgerichtshof (Германия) с акт от 30 юни 2005 г., постъпил в Съда на 19 юли 2005 г., в рамките на наказателно производство срещу

Jürgen Kretzinger

в присъствието на

Hauptzollamt Augsburg,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: г-н С. W. A. Timmermans, председател на състав, г-н J. Klučka, г-жа R. Silva de Lapuerta, г-н J. Makarczyk и г-н L. Bay Larsen (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-жа E. Sharpston,

секретар: г-н B. Fülöp, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 4 юли 2006 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за г-н J. Kretzinger, първоначално от г-н J. Kretzinger лично, впоследствие от г-н G. Dannecker, Rechtsanwalt,
- за Федерална република Германия, от г-н A. Dittlich и г-н M. Lumma, в качеството на представители,
- за Чешката република, от г-н T. Vošek, в качеството на представител,
- за Кралство Испания, от г-н M. Muñoz Pérez, в качеството на представител,

- за Кралство Нидерландия, от г-жа Н. G. Sevenster и г-жа С. A. H. M. ten Dam, в качеството на представители,
- за Република Австрия, от г-жа С. Pesendorfer, в качеството на представител,
- за Република Полша, от г-н Т. Nowakowski, в качеството на представител,
- за Кралство Швеция, от г-жа К. Petkovska, в качеството на представител,
- за Комисията на Европейските общности, от г-н W. Bogensberger и г-жа S. Grünheid, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 5 декември 2006 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 54 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 година между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници (ОВ L 239, 2000 г., стр. 19; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 183, наричана по-нататък „КПСШ“), подписана в Шенген (Люксембург) на 19 юни 1990 г.
- 2 Запитването е отправено в рамките на наказателно производство, образувано в Германия срещу г-н Kretzinger за укривателство по занятие върху стоки, върху които не е платено мито.

Правна уредба

Общностно право

- 3 Според член 1 от Протокола относно включването на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз, приложен с Договора от Амстердам към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската икономическа общност (наричан по-нататък „Протоколът“), тринадесет държави-членки на Европейския съюз, сред които Федерална република Германия и Италианската република, имат право да установят помежду си в правната и институционална рамка на Съюза, както и в тази на Договорите за ЕС и ЕО, засилено сътрудничество в рамките на достиженията на правото от Шенген, както е определено в приложението към посочения протокол.
- 4 Така определените достижения на правото от Шенген включват по-специално Споразумението между правителствата на държавите от Икономическия съюз на Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за

постепенното премахване на контрола по техните общи граници, подписано в Шенген на 14 юни 1985 г. (JO L 239, 2000 г., стр. 13; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 177, наричано по-нататък „Споразумението от Шенген“), както и КПСШ.

- 5 По силата на член 2, параграф 1, първа алинея от Протокола, считано от датата на влизане в сила на Договора от Амстердам — 1 май 1999 г., достиженията на правото от Шенген се прилагат незабавно към тринадесетте държави-членки, указани в член 1 от Протокола.
- 6 В приложение на член 2, параграф 1, втора алинея, второ изречение от Протокола Съветът на Европейския съюз приема на 20 май 1999 г. Решение 1999/436/ЕО, което определя съобразно релевантните разпоредби от Договора за създаване на Европейската общност и от Договора за Европейския съюз правното основание на всяка от разпоредбите и решенията, съставляващи достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, стр. 17). От член 2 от това решение във връзка с приложение А към него следва, че Съветът определя член 34 ЕС и член 31 ЕС, които са част от дял VI от Договора за Европейския съюз, озаглавен „Разпоредби относно полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси“, като правни основания на членове 54—58 от КПСШ.
- 7 Съгласно член 54 от КПСШ, който се намира в глава 3 (озаглавена „Прилагане на принципа *ne bis in idem*“) от дял III (озаглавен „Полиция и сигурност“) от КПСШ:

„Лице, което е осъдено в една договаряща страна, не може да бъде преследвано за същите деяния в друга договаряща страна, при условие че когато лицето е осъдено, санкцията е изпълнена или е в процес на изпълнение, или не може да се изпълни по силата на законите в договарящата страна, в която е произнесена.“
- 8 Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите-членки (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3, наричано по-нататък „Рамково решение“) определя в член 1, параграф 1 европейската заповед за арест като съдебно решение, издадено от държава-членка с оглед задържане и предаване на друга държава-членка на издирвано лице именно с цел изпълнение на наказание.
- 9 Рамковото решение предвижда в член 3, озаглавен „Случаи, при които не се допуска изпълнение на европейска заповед за арест“:

„Съдебният орган на изпълняващата държава-членка [...] отказва да изпълни европейска заповед за арест в следните случаи:

1) [...]

2) когато изпълняващият съдебен орган е уведомен, че издирваното лице е осъдено от държава-членка за същите деяния при условие че, наказателното преследване е завършило с присъда, наказанието е изтърпяно, изтърпява се в момента или изпълнението му е погасено по давност [да се чете: „наказанието е изтърпяно или е в процес на изпълнение, или не може да се изпълни според правото на държавата-членка, в която присъдата е постановена“];

[...]

- 10 Член 5 от Рамковото решение, озаглавен „Гаранции, предоставени от издаващата държава-членка в особени случаи“, предвижда:

„Изпълнението на европейската заповед за арест от изпълняващия съдебен орган може да бъде обвързано със следните условия:

1) когато европейската заповед за арест е издадена с оглед изпълнение на присъда [...], постановена задочно и когато засегнатото лице не е било известно за датата и мястото на заседанието, довело до постановяване на задочното решение, предаване може да се извърши, при условие че съдебният орган, издал европейската заповед за арест, предостави подходяща гаранция с оглед обезпечаване възможността лицето да иска повторно разглеждане на делото в страната, издала европейската заповед за арест, и да присъства при постановяване на присъдата;

[...]

- 11 От информацията относно датата на влизане в сила на Договора от Амстердам, публикувана в *Официален вестник на Европейските общности* на 1 май 1999 г. (ОВ L 114, стр. 56) следва, че Федерална република Германия е направила декларация по член 35, параграф 2 ЕС, с която приема компетентността на Съда да се произнася според условията, предвидени в член 35, параграф 3, буква б) ЕС.

Национално право

- 12 В съответствие с § 374 от Данъчния кодекс (Abgabenordnung) лице, което внася незаконно продукти или стоки в държава-членка на Европейските общности, различна от Федерална република Германия, се наказва за укриване на свързаните с тях митнически задължения.
- 13 За да се съобрази с разпоредбите от Рамковото решение и вследствие на решение на Bundesverfassungsgericht от 18 юли 2005 г. за отмяна на първия германски закон за транспониране, Федерална република Германия приема Закона за европейската заповед за арест (Europäisches Haftbefehlsgesetz) от 20 юли 2006 г. (BGBl. 2006 I, стр. 1721).

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 14 На два пъти, през май 1999 г. и през април 2000 г., г-н Kretzinger превозва с камион от Гърция в посока към Обединеното кралство през Италия и Германия цигари, които са с произход от държави, които не са членки на Европейския съюз и преди това са контрабандно внесени в Гърция от трети лица. Цигарите не са декларираны на нито една граница.
- 15 При първия превоз камионът съдържа товар от 34 500 стека с цигари, който е конфискуван в Италия от Guardia di Finanza (финансова полиция) на 3 май 1999 г. След разпит г-н Kretzinger е освободен на 4 май 1999 г.

- 16 С присъда от 22 февруари 2001 г. Corte d'appello di Venezia, като уважава протеста на прокурора срещу освобождаването, постановено в първата инстанция, задочно осъжда г-н Kretzinger, като му налага наказание лишаване от свобода за срок от една година и осем месеца, чието изпълнение е отложено. Съдът го признава за виновен в извършването на престъплението внос и притежание в Италия на 6 900 кг вносен контрабанден тютюн, както и на престъплението неплащане на свързаните с него мита. Според италианското право тази присъда влиза в сила. Присъдата е вписана в свидетелството за съдимост на осъдения.
- 17 При втория превоз камионът съдържа товар от 14 927 стека с контрабандни цигари. На 12 април 2000 г. г-н Kretzinger отново е арестуван от Guardia di Finanza. За кратък период му е наложено полицейско задържане и/или мярка за неотклонение задържане под стража в Италия, след което се завръща в Германия.
- 18 С присъда от 25 януари 2001 г. Tribunale di Ancona го осъжда отново задочно и въз основа на същите разпоредби от италианското право, като му налага наказание лишаване от свобода за срок от две години, без да отложи изпълнението на наказанието. Тази присъда влиза в сила. Наказанието лишаване от свобода, което не е изпълнено, също е вписано в свидетелството за съдимост на осъдения.
- 19 Препращащата юрисдикция изтъква, че въпреки няколкото опита за изясняване на присъдите тя не е успяла да определи със сигурност за кои точно мита се отнасят те, и по-специално дали поне една от присъдите е произнесена по обвинения за укриване на митнически задължения или налага наказание за това престъпление.
- 20 Знаейки за тези италиански присъди, Landgericht Augsburg налага на г-н Kretzinger наказание лишаване от свобода за срок от една година и десет месеца за първия превоз и за срок от една година — за втория превоз. Landgericht Augsburg обосновава вината на г-н Kretzinger за укриване на мита при внос на контрабандни стоки от Гърция — престъпление, наказуемо по § 374 от Данъчния кодекс.
- 21 След като установява, че двете постановени в Италия влезли в сила присъди все още не са приведени в изпълнение, Landgericht Augsburg не приема съществуването на пречка от процесуален характер по смисъла на член 54 от КПСШ. Според него този член не се прилага, въпреки че двата превоза на цигари представляват фактическата основа на двете присъди в Италия и на собствените му решения.
- 22 Г-н Kretzinger сезира Bundesgerichtshof, който изразява съмнения относно съответствието с член 54 от КПСШ на възприетата от Landgericht Augsburg обосновка.
- 23 Най-напред Bundesgerichtshof поставя въпроса за тълкуването на понятието „същите деяния“ по смисъла на член 54 от КПСШ.
- 24 По-нататък, във връзка с понятието „изпълнение“ Bundesgerichtshof — който поначало е на мнение, че наказание лишаване от свобода като това, което е

свързано с първия превоз и чието изпълнение е отложено, попада в приложното поле на член 54 от КПСШ — поставя въпроса дали предварително задържане за кратък срок е достатъчно, за да доведе до препятстване на наказателното преследване.

25 Най-накрая, що се отнася до съществуването на пречка от процесуален характер по силата на член 54 от КПСШ Bundesgerichtshof — като отбелязва, че италианските власти не са предприели никакви действия на основание на Рамковото решение, за да изпълнят присъдата на г-н Kretzinger във връзка с втория превоз — поставя въпроса дали и в каква степен разпоредбите на Рамковото решение имат значение за тълкуването на този член.

26 При тези обстоятелства Bundesgerichtshof решава да спре производството по делото и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Отнасят ли се наказателните преследвания до „същите деяния“ по смисъла на член 54 от КПСШ, когато подсъдимият е осъден от италиански съд за внос и притежание в Италия на чуждестранен контрабанден тютюн, както и за неплащане на мита, и когато след това — във връзка с по-ранното придобиване на същите стоки в Гърция — е осъден от германски съд за укриване на вносни мита (формално гръцки), възникнали при предварително извършения от трети лица внос на стоките, доколкото подсъдимият още от началото е имал намерение, след като получи тези стоки в Гърция, да ги превози до Обединеното кралство през Италия?

2) [Била] ли е санкцията по смисъла на член 54 от КПСШ „изпълнена“ или „е в процес на изпълнение“:

а) когато на подсъдимия е наложено наказание лишаване от свобода, чието изпълнение е отложено в съответствие с правото на държавата, в която е постановена присъдата;

б) когато на подсъдимия за кратко е наложено полицейско задържане и/или мярка за неотклонение задържане под стража и според правото на държавата, в която е постановена присъдата, това лишаване от свобода трябва да бъде приспаднато при последващото изпълнение на наказанието лишаване от свобода?

3) Имат ли значение за тълкуването на понятието за изпълнение по смисъла на член 54 от КПСШ:

а) фактът, че предвид транспонирането във вътрешното право на Рамковото решение [...], от (първата) държава, в която е постановена присъдата, зависи да изпълни по всяко време присъдата, която според вътрешното право е влязла в сила, и

б) фактът, че тъй като присъдата е постановена задочно, не се налага автоматично да се изпълни молба за правна помощ на държавата, в която е постановена присъдата, с оглед на предаването на осъденото лице или с оглед на изпълнението на присъдата в изпълняващата държава?‘‘

Относно компетентността на Съда

- 27 От точка 11 на настоящото решение е видно, че в конкретния случай по силата на член 35 ЕС Съдът е компетентен да се произнесе по тълкуването на член 54 от КПСШ и по Рамковото решение, доколкото то е правнорелевантно по делото.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 28 С този въпрос Bundesgerichtshof иска по същество да се установи какъв е правнорелевантният критерий при прилагането на понятието „същите деяния“ по смисъла на член 54 от КПСШ, и по-точно дали противоправно поведение, което се състои в придобиването на чуждестранен контрабанден тютюн в една от договарящите страни и във вноса и притежанието на същия тютюн в друга договаряща страна, се обхваща от това понятие, доколкото подсъдимият, срещу когото е образувано наказателно производство в две договарящи страни, от самото начало е имал намерението след първото придобиване да превози тютюна към крайното местоназначение, като премине през няколко договарящи страни.
- 29 В това отношение Съдът вече е установил, от една страна, в точка 36 от Решение от 9 март 2006 г. по дело Van Esbroeck (C-436/04, Recueil, стр. I-2333), че единственият правнорелевантен критерий при прилагането на член 54 от КПСШ е този на идентичността на фактите, съставляващи признаците от обективна страна, разбирани като съвкупност от неразделно свързани помежду си факти, и от друга страна, в точка 42 от същото решение, че този критерий се прилага независимо от правната квалификация на тези факти или от защитения правен интерес (вж. също Решение от 28 септември 2006 г. по дело Van Straaten, C-150/05, Recueil, стр. I-9327, точки 48 и 53).
- 30 От горепосоченото следва, на първо място, че не е правнорелевантен фактът, че обвиненията срещу г-н Kretzinger в първата договаряща страна (Италия) се основават на недекларирането на цигари и/или на неплащането на мита при вноса в тази държава, докато в другата договаряща страна (Германия) обвиненията се отнасят до първото придобиване в Гърция на контрабанден тютюн.
- 31 На второ място, установяването на идентичност на фактите, съставляващи признаците от обективна страна, разбирани като съвкупност от неразделно свързани помежду си факти, трябва да се прави независимо от защитения правен интерес, който може да се различава в различните договарящи страни.
- 32 Германското и испанското правителство обаче поддържат в хода на съдебното заседание, състояло се след произнасянето на Решение по дело Van Esbroeck, посочено по-горе, че критерият, основан на идентичността на фактите, съставляващи признаците от обективна страна, трябва да се прилага по начин, който да позволява на компетентните национални съдилища да вземат под внимание и защитения правен интерес при преценката на съвкупността от конкретни обстоятелства.

- 33 В това отношение е важно да се подчертае, че поради липса на хармонизация на националните наказателни законодателства, съображения, основани на защитения правен интерес, биха могли да създадат толкова пречки пред свободата на движение в шенгенското пространство, колкото наказателни системи съществуват в договарящите страни (вж. Решение по дело Van Esbroeck, посочено по-горе, точка 35).
- 34 Вследствие на това следва да се потвърди, че компетентните национални съдилища, които трябва да установяват дали има идентичност на фактите, съставляващи признаците от обективна страна, трябва единствено да изследват дали те представляват факти, неразделно свързани помежду си във времето, пространството, както и по отношение на своя предмет (вж. в този смисъл Решение по дело Van Esbroeck, посочено по-горе, точка 38), като съображения, основани на защитения правен интерес, не следва да се считат за релевантни.
- 35 Що се отнася по-конкретно до положение като това по главното производство, следва да се напомни, че Съдът вече е отсъдил, че наказуемите деяния, които се изразяват във внос и износ на едни и същи незаконни стоки и се преследват в различни договарящи страни по КПСШ, представляват деяния, които могат да бъдат обхванати от понятието „същите деяния“ по смисъла на член 54 от КПСШ (вж. в този смисъл Решение по дело Van Esbroeck, посочено по-горе, точка 42, Решение по дело Van Straaten, посочено по-горе, точка 51 и Решение от 28 септември 2006 г. по дело Gasparini и др., C-467/04, Recueil, стр. I-9199, точка 57).
- 36 Превозът на контрабандни цигари като тези в главното производство включва последователно преминаване на вътрешни граници в шенгенското пространство и следователно може да представлява съвкупност от факти, попадащи в понятието „същите деяния“. Окончателната преценка в това отношение обаче е задължение на компетентните национални съдилища, които трябва да определят дали въпросните факти, съставляващи признаците от обективна страна, представляват съвкупност от неразделно свързани във времето, пространството и по отношение на своя предмет факти.
- 37 Предвид тези съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 54 от КПСШ трябва да се тълкува в смисъл, че:
- правнорелевантният критерий при прилагането на този член е идентичността на фактите, съставляващи признаците от обективна страна, разбирани като съвкупност от неразделно свързани помежду си факти, независимо от тяхната правна квалификация или от защитения правен интерес,
  - деянията, изразяващи се в придобиването на чуждестранен контрабанден тютюн в една договаряща страна и във вноса и притежанието на същия тютюн в друга договаряща страна, и характеризиращи се с обстоятелството, че подсъдимият, срещу когото са образувани наказателни производства в две договарящи страни, е имал от самото начало намерение след първоначалното придобиване на тютюна да го превози към крайно местоназначение, като премине през няколко договарящи страни, представляват деяния, които могат да бъдат обхванати от понятието

„същите деяния“ по смисъла на посочения член 54. Окончателната преценка в това отношение принадлежи на компетентните национални съдилища.

По втория въпрос, буква а)

- 38 С този въпрос препращащата юрисдикция иска по същество да се установи дали по смисъла на член 54 от КПСШ следва да се смята, че санкцията, постановена от юрисдикция на договаряща страна, „е изтърпяна“ или „е в процес на изпълнение“, когато в съответствие с правото на въпросната договаряща страна на подсъдим е наложено наказание лишаване от свобода, като изпълнението на наложеното наказание е отложено.
- 39 На първо място, следва да се напомни, че в съответствие с член 54 от КПСШ при присъда като тази в главното производство забраната за наказателно преследване за същите деяния се прилага само при условие че „санкцията е изпълнена или е в процес на изпълнение или не може да се изпълни по силата на законите на договарящата страна, в която е произнесена“ (по-нататък „условие за изпълнение“).
- 40 На второ място, следва да се подчертае, както това прави генералният адвокат в точки 44 и 45 от заключението си, че механизмът, който позволява на националния съд да отложи изпълнението на наказание, ако са налице законовите условия за това, е познат на наказателните системи на договарящите страни.
- 41 Г-н Kretzinger, правителствата, представили становища по настоящото дело, както и Комисията на Европейските общности са съгласни, че лице, на което е наложено наказание лишаване от свобода, чието изпълнение е отложено, трябва да се счита за лице, което е било наказателно преследвано, признато за виновно и осъдено с всички произтичащи от това последици, предвидени от съответната правна система.
- 42 В това отношение следва да се констатира, че наказанието лишаване от свобода, чието изпълнение е отложено, доколкото наказва противоправното поведение на осъдено лице, представлява санкция по смисъла на член 54 от КПСШ. Въпросното наказание трябва да се счита за намиращо се „в процес на изпълнение“ от момента, в който присъдата подлежи на изпълнение, и през изпитателния срок. Впоследствие, след като изпитателният срок е изтекъл, наказанието трябва да се счита за „изтърпяно“ по смисъла на същата разпоредба.
- 43 Това тълкуване, според което наказание лишаване от свобода, чието изпълнение е отложено, също отговаря на условието за изпълнение, се потвърждава — както подчертават по-специално чешкото правителство и Комисията — от факта, че би било непоследователно, от една страна, ефективно изтърпяното наказание лишаване от свобода да се смята за изпълнение по смисъла на член 54 от КПСШ, а от друга страна да се счита, че условните санкции, които обикновено се налагат за по-леки престъпления, не могат да отговорят на условието за изпълнение, което се съдържа във въпросния член, като по този начин се допуска образуването на нови наказателни производства.

44 При тези обстоятелства на втория въпрос, буква а) следва да се отговори, че по силата на член 54 от КПСШ наложената от юрисдикция на договаряща страна санкция „е изпълнена“ или „е в процес на изпълнение“, когато в съответствие с правото на тази договаряща страна подсъдимият е осъден, като му е наложено наказание лишаване от свобода, чието изпълнение е отложено.

По втория въпрос, буква б)

45 С този въпрос препращащата юрисдикция иска по същество да се установи дали по смисъла на член 54 от КПСШ санкцията, постановена от юрисдикция на договаряща страна, трябва да се счита за „изгърпана“ или „в процес на изпълнение“, когато на подсъдимия за кратък срок е наложено полицейско задържане и/или мярка за неотклонение задържане под стража и когато според правото на държавата, в която е постановена присъдата, това лишаване от свобода трябва да се приспадне при последващото изпълнение на наказанието лишаване от свобода.

46 В това отношение следва да се изследва дали в хипотезата, когато другите предвидени в член 54 от КПСШ условия са изпълнени, един кратък период на лишаване от свобода като полицейското задържане и/или задържането под стража като мярка за неотклонение, изгърпян преди присъдата в първата договаряща страна да влезе в сила и чиято продължителност се приспада от тази на окончателно постановеното наказание, може да доведе до предварително реализиране на условието за изпълнение и така да изключи нови преследвания във втората договаряща страна.

47 В хода на съдебното заседание г-н Kretzinger по-конкретно изтъква, че по принцип в случай като този по главното производство, когато договарящата страна, в която е постановена присъдата, не е изпълнила ефективно наказание лишаване от свобода, без да съществуват правни основания, които да са пречка за това, то условието за изпълнение престава да се прилага след приобщаването на достиженията на правото от Шенген към общностното право.

48 Напротив, седемте правителства, представили писмени становища пред Съда, както и Комисията изтъкват, че периодите на полицейско задържане и на мярка за неотклонение задържане под стража не трябва автоматично да се смятат за изпълнение на санкция по смисъла на член 54 от КПСШ.

49 В това отношение следва да се отбележи, че от самия текст на въпросния член е видно, че той не би могъл да се прилага, преди за въпросното лице да бъде „постановена влязла в сила присъда“. Трябва обаче да се приеме, че в хода на едно съдебно производство както полицейското задържане, така и задържането под стража като мярка за неотклонение предхождат влязлата в сила присъда.

50 От това следва, както отбелязва генералният адвокат в точка 59 от заключението си, че член 54 от КПСШ не би могъл да се прилага за такива периоди на лишаване от свобода дори когато по силата на националното право те трябва да се вземат предвид при последващото изпълнение на евентуално наказание лишаване от свобода.

- 51 Както отбелязват германското, испанското и австрийското правителство, а също и Комисията, това тълкуване се подкрепя от факта, че целта на предварителното задържане е много различна от тази на условието за изпълнение, предвидено в член 54 от КПСШ. Всъщност докато целта на предварителното задържане е по-скоро превантивна, тази на условието за изпълнение е да се избегне положение, при което срещу лице, осъдено с влязла в сила присъда в една договаряща държава, да не може повече да се образува наказателно производство за същите деяния и следователно в крайна сметка това лице да остане ненаказано, когато първата договаряща страна, в която е постановена присъдата, не е изпълнила наложеното наказание.
- 52 Ето защо на втория въпрос, буква б) следва да се отговори, че по смисъла на член 54 от КПСШ санкцията, наложена от юрисдикция на договаряща страна, не трябва да се счита за „изпълнена“ или „в процес на изпълнение“, когато на подсъдимия за кратък срок е наложено полицейско задържане и/или мярка за неотклонение задържане под стража и когато според правото на държавата, в която е постановена присъдата, това лишаване от свобода трябва да се приспадне при последващото изпълнение на наказанието лишаване от свобода.

По третия въпрос

- 53 С третия си въпрос препращащата юрисдикция иска по същество да се установи дали и до каква степен разпоредбите на Рамковото решение имат значение за тълкуването на понятието за „изпълнение“ по смисъла на член 54 от КПСШ.
- 54 За да се отговори на този въпрос, е необходимо да се уточни в самото начало, че след транспонирането на Рамковото решение в Германия с действие от 2 август 2006 г., изпълнението на европейската заповед за арест отново става възможно и поради това не би могло веднага да се изключи, че разпоредбите на това Рамково решение могат да имат значение за главното производство.
- 55 Освен това от член 32 от Рамковото решение е видно, че то се прилага за молби, свързани с деяния, които подобно на тези по главното производство са извършени преди изтичането на срока за транспониране на това решение, а именно 1 януари 2004 г., при условие че държавата-членка по изпълнението не е направила декларация, в която заявява, че продължава да обработва тези молби според системата за екстрадиция, приложима преди тази дата. Както изглежда, Федерална република Германия не е направила такава декларация.

По третия въпрос, буква а)

- 56 С този въпрос препращащата юрисдикция иска по същество да се установи дали фактът, че държава-членка може въз основа на Рамковото решение да издаде европейска заповед за арест, имаща за цел да бъде задържано лице, за което е постановена влязла в сила осъдителна присъда по вътрешното право на тази държава, и тази присъда да бъде изпълнена, има значение за тълкуването на понятието за „изпълнение“ по смисъла на член 54 от КПСШ.
- 57 В хода на съдебното заседание г-н Kretzinger поддържа, че дадената от Рамковото решение правна възможност на държавата, в която е постановена присъдата, да

пристъпи към изпълнението на влязла в сила присъда води до това условието за изпълнение да се счита за налице — причина, поради която компетентните юрисдикции в Германия повече не можели да провеждат наказателно преследване спрямо него.

- 58 Напротив, седемте правителства, представили писмени становища, както и Комисията са на мнение, че Рамковото решение по никакъв начин не оказва влияние върху тълкуването на член 54 от КПСШ и оспорват това, че единствено предоставената възможност за държавата, в която присъдата е постановена, да издаде европейска заповед за арест е достатъчна сама по себе си, за да се счита, че условието за изпълнение е налице, което изисква санкциите да бъдат ефективно изтърпени.
- 59 В това отношение се налага изводът, че препоръчаното от г-н Kretzinger тълкуване на член 54 от КПСШ е в противоречие със самия текст на тази разпоредба, която — освен съществуването на влязла в сила присъда за същите деяния — изрично изисква условието за изпълнение също да бъде налице.
- 60 Това условие за изпълнение по дефиниция не би могло да бъде налице, когато — какъвто е случаят в главното производство — евентуална европейска заповед за арест е издадена след осъдителна присъда в първата държава-членка именно с цел да се осигури изпълнението на наказанието лишаване от свобода, което още не е изтърпяно по смисъла на член 54 от КПСШ.
- 61 Тази констатация се потвърждава от самото Рамково решение, което в член 3, точка 2 задължава изпълняващата държава-членка да откаже да изпълни европейска заповед за арест, когато от предоставената информация на изпълняващия съдебен орган е видно, че спрямо издирваното лице е постановена влязла в сила присъда от държава-членка за същите деяния и че ако лицето е осъдено, условието за изпълнение е налице.
- 62 Освен това, както отбелязват испанското и австрийското правителство, а също и Комисията, този резултат се потвърждава от факта, че тълкуването на член 54 от КПСШ не би могло да зависи от разпоредбите на Рамковото решение, без да се предизвика правна несигурност, която би произтекла, от една страна, от факта, че не всички държави-членки, обвързани с Рамковото решение, са обвързани с КПСШ, която освен това се прилага за някои трети държави, и от друга страна, от обстоятелството, че приложното поле на европейската заповед за арест е ограничено, какъвто не е случаят с член 54 от КПСШ, който се прилага за всички правонарушения, наказуеми от държавите, които са се присъединили към Конвенцията.
- 63 Поради тази причина фактът, че влязло в сила наказание лишаване от свобода може евентуално да бъде изпълнено в държавата, в която е постановена присъдата, вследствие предаване от друга държава на осъдено лице, не би могъл да засяга тълкуването на понятието „изпълнение“ по смисъла на член 54 от КПСШ.
- 64 Ето защо на третия въпрос, буква а) следва да се отговори, че фактът, че държава-членка, в която определено лице е осъдено с влязла в сила присъда съгласно

вътрешното право, може да издаде европейска заповед за арест, по силата на която това лице да бъде задържано за изпълнение на тази присъда според Рамковото решение, не би могъл да има значение за тълкуването на понятието „изпълнение“ по смисъла на член 54 от КПСШ.

По третия въпрос, буква б)

- 65 С третия въпрос, буква б) препращащата юрисдикция иска по същество да се установи дали при въведения с член 5, точка 1 от Рамковото решение режим фактът, че изпълняващата държава-членка не е автоматично задължена да изпълни европейска заповед за арест, издадена с оглед на изпълнението на задочно постановена присъда, има значение за тълкуването на понятието „изпълнение“ по смисъла на член 54 от КПСШ.
- 66 В това отношение е необходимо да се приеме, както следва от точки 59—64 от настоящото решение, че предоставената на държава-членка възможност да издаде европейска заповед за арест няма значение за тълкуването на член 54 от КПСШ. Както испанското правителство и Комисията правилно отбелязват, при обстоятелства като описаните в главното производство фактът, че евентуална европейска заповед за арест се позовава на задочно постановената присъда, не може да опровергае тази констатация.
- 67 От това следва, че по настоящото дело не е необходимо да се изследва дали задочно постановена присъда, чието изпълнение може да бъде обвързано с условията по член 5, точка 1 от Рамковото решение, трябва да се счита за решение, с което едно лице „е осъдено“ по смисъла на член 54 от КПСШ.
- 68 Следователно на трети въпрос, буква б) не следва да се отговаря.

По съдебните разноски

- 69 С оглед на обстоятелството, че за страните в главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

- 1) **Член 54 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 година между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници, подписана на 19 юни 1990 г. в Шенген, трябва да се тълкува в смисъл, че:**
  - **правнорелевантният критерий при прилагането на този член е идентичността на фактите, съставляващи признаците от обективна страна, разбирани като съвкупност от неразделно**

свързани помежду си факти, независимо от тяхната правна квалификация или от защитения правен интерес,

- деянията, изразяващи се в придобиването на чуждестранен контрабанден тютюн в една договаряща страна и във вноса и притежанието на същия тютюн в друга договаряща страна, и характеризиращи се с обстоятелството, че подсъдимият, срещу когото са образувани наказателни производства в две договарящи страни, е имал от самото начало намерение след първоначалното придобиване на тютюна да го превози към крайно местоназначение, като премине през няколко договарящи страни, представляват деяния, които могат да бъдат обхванати от понятието „същите деяния“ по смисъла на посочения член 54. Окончателната преценка в това отношение принадлежи на компетентните национални съдилища.
- 2) По смисъла на член 54 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген наложената от юрисдикция на договаряща страна санкция „е изпълнена“ или „е в процес на изпълнение“, когато в съответствие с правото на тази договаряща страна подсъдимият е осъден, като му е наложено наказание лишаване от свобода, чието изпълнение е отложено.
  - 3) По смисъла на член 54 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген санкцията, наложена от юрисдикция на договаряща страна, не трябва да се счита за „изпълнена“ или „в процес на изпълнение“, когато на подсъдимия за кратък срок е наложено полицейско задържане и/или мярка за неотклонение задържане под стража и когато според правото на държавата, в която е постановена присъдата, това лишаване от свобода трябва да се приспадне при последващото изпълнение на наказанието лишаване от свобода.
  - 4) Фактът, че държава-членка, в която определено лице е осъдено с влязла в сила присъда съгласно вътрешното право, може да издаде европейска заповед за арест, по силата на която това лице да бъде задържано за изпълнение на тази присъда според Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите-членки, не би могъл да има значение за тълкуването на понятието „изпълнение“ по смисъла на член 54 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген.

Подписи

[Начало](#) > [Формуляр за търсене](#) > [Списък с резултати](#) > [Документи](#)

[Отпечатай](#)

[PDF формат](#)

Език на документа :

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

18 юли 2007 година(*)

„Конвенция за прилагане на Споразумението от Шенген — Член 54 — Принцип *ne bis in idem* — Понятие „същите деяния“ — Различни деяния — Наказателни производства в две договарящи държави — Деяния, свързани от един и същи престъпен умисъл“

По дело C-367/05

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 35 ЕС от Hof van Cassatie (Белгия) с акт от 6 септември 2005 г., постъпил в Съда на 29 септември 2005 г., в рамките на наказателното производство срещу

Norma Kraaijenbrink,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: г-н С. W. A. Timmermans, председател на състав, г-н J. Klučka, г-жа R. Silva de Lapuerta, г-н J. Makarczyk и г-н L. Bay Larsen (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-жа E. Sharpston,

секретар: г-жа M. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 4 юли 2006 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за г-жа Kraaijenbrink, от адв. M. De Boel, advocaat,
- за Кралство Нидерландия, от г-жа H. G. Sevenster, в качеството на представител,
- за Чешката република, от г-н T. Vošček, в качеството на представител,

- за Република Гърция, от г-н М. Apessos, както и г-жа S. Trekli и г-жа М. Tassoroulou, в качеството на представители,
- за Кралство Испания, от г-н М. Muñoz Pérez, в качеството на представител,
- за Република Австрия, от г-жа С. Pesendorfer, в качеството на представител,
- за Република Полша, от г-н J. Pietras, в качеството на представител,
- за Комисията на Европейските общности, от г-н W. Bogensberger и г-н R. Troosters, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 5 декември 2006 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 54 във връзка с член 71 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 година между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници (ОВ L 239, 2000 г., стр. 19; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 183, наричана по-нататък „КПСШ“), подписана в Шенген (Люксембург) на 19 юни 1990 г.
- 2 Запитването е отправено в рамките на наказателно производство, образувано в Белгия срещу г-жа Краaijenbrink за това, че е сключвала сделки за изпиране на пари, получени от трафик на упойващи вещества.

Правна уредба

Общностно право

- 3 Според член 1 от Протокола за включването на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз, приложен с Договора от Амстердам към Договора за Европейски съюз и Договора за създаване на Европейската общност (наричан по-нататък „Протокола“), тринадесет държави-членки на Европейския съюз, сред които Кралство Белгия и Кралство Нидерландия, имат право да установяват помежду си в правните и институционални рамки на Съюза, както и на Договорите за ЕС и ЕО, засилено сътрудничество в областта, попадаща в приложното поле на достиженията на правото от Шенген, така както то е определено в приложението към този протокол.
- 4 Споразумението между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за

постепенното премахване на контрола по техните общи граници, подписано в Шенген на 14 юни 1985 г. (ОВ L 239, 2000 г., стр. 13; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 177), както и КПСШ, са част от така определените достижения на правото от Шенген.

5 Според член 2, параграф 1, първа алинея от Протокола от датата на влизане в сила на Договора от Амстердам — 1 май 1999 г., достиженията на правото от Шенген се прилагат непосредствено спрямо тринадесетте държави-членки, посочени в член 1 от този протокол.

6 В приложение на член 2, параграф 1, втора алинея, второ изречение от Протокола на 20 май 1999 г. Съветът на Европейския съюз приема Решение 1999/436/ЕО за установяване съгласно съответните разпоредби на Договора за създаване на Европейската общност и Договора за Европейския съюз на правното основание за всяка от разпоредбите или решенията, които съставляват достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 107). От член 2 от това решение във връзка с приложение А към него следва, че Съветът е определил, от една страна, членове 34 ЕС и 31 ЕС, и от друга страна, членове 34 ЕС, 30 ЕС и 31 ЕС, които са част от дял VI от Договора за Европейския съюз, озаглавен „Разпоредби относно полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси“, като правно основание съответно на членове 54—58 и член 71 от КПСШ.

7 Съгласно член 54 от КПСШ, който се намира в озаглавената „Прилагане на принципа *ne bis in idem*“ глава 3 от дял III от КПСШ, самият той озаглавен „Полиция и сигурност“:

„Лице, което е осъдено в една договаряща страна, не може да бъде преследвано за същите деяния в друга договаряща страна, при условие че когато лицето е осъдено, санкцията е изпълнена или е в процес на изпълнение, или не може да се изпълни по силата на законите в договарящата страна, в която е произнесена.“

8 Включеният в същата глава член 58 от КПСШ гласи:

„Предходните разпоредби не са пречка за прилагането на по-обхватни национални разпоредби относно действието на принципа *ne bis in idem* по отношение на чуждестранни съдебни решения.“

9 Член 71 от КПСШ, който се намира в глава 6 от същия дял III, озаглавена „Наркотични вещества“, гласи:

„1. Договарящите страни се задължават, по отношение на пряката или непряката продажба на наркотични [другаде в текста: „упойващи“] и психотропни вещества от всякакъв вид, включително канабис, както и притежанието на такива вещества с цел продажба или износ, в съответствие със съществуващите конвенции на Организацията на обединените нации [...] да предприемат всички необходими мерки за предотвратяване и наказване на незаконния трафик на наркотични и психотропни вещества.

2. Договарящите страни се задължават да предотвратяват и наказание [да се чете: „наказват“] чрез административни или наказателни производства нелегалния

износ на наркотични и психотропни вещества, включително канабис, [да се чете: „нелегалния износ на наркотични и психотропни вещества, включително канабис, както и продажбата, доставката и предоставянето на споменатите вещества“] [...].

[...]

5. По отношение на борбата срещу незаконната употреба на наркотични и психотропни вещества от всякакъв вид, включително канабис, договарящите страни правят всичко възможно за предотвратяване и борба с отрицателния ефект от тази незаконна употреба. [...]

- 10 От информацията относно датата на влизане в сила на Договора от Амстердам, публикувана в *Официален вестник на Европейските общности* от 1 май 1999 г. (ОВ L 114, стр. 56), става ясно че Кралство Белгия е направило декларация по член 35, параграф 2 ЕС, с която приема, че Съдът е компетентен да се произнася при условията, предвидени в член 35, параграф 3, буква б) ЕС.

Международно право

- 11 Член 36 от Единната конвенция по упойващите вещества, подписана в Ню Йорк на 30 март 1961 година в рамките на Организацията на Обединените нации (наричана по-нататък „Единната конвенция“), гласи следното:

„1. а) Като спазва своите конституционни разпоредби, всяка страна приема необходимите мерки с оглед култивирането и производството, фабрикацията, извличането, приготвянето, държането, предлагането, предлагането с цел продажба, разпределението, закупуването, продажбата, доставката под каквато и да е форма, посредничеството, изпращането, транзитното изпращане, превозът, вносът и износът на упойващи вещества в противоречие с разпоредбите на тази конвенция и всяко друго действие, което по мнение на тази страна би било в противоречие с разпоредбите на тази конвенция, да се считат като наказуеми нарушения, когато са извършени умишлено, и с оглед тежките нарушения да подлежат на съответстващо наказание, в частност затвор или друго наказание лишаване от свобода;

[...]

2. Като се отчитат конституционните разпоредби, правната система и националното законодателство на всяка страна:

- а) i) всяко от нарушенията, изброени в т. 1, се разглежда като отделно нарушение, когато те са извършени в различни страни;
- ii) умишленото участие в някое от посочените нарушения, сдружаването или включването в престъпен заговор с цел извършване на такова нарушение или опитите за извършването му, както и умишлено извършените подготвителни действия и финансови операции във връзка с посочените в този член нарушения, представляват наказуеми нарушения, както е предвидено в т. 1;

[...]“.

Национално право

12 Член 65 от белгийския наказателен кодекс гласи:

„Когато едно и също деяние осъществява съставите на няколко престъпления или когато един и същи съд по едно и също време разглежда различни престъпления, които представляват последователен и продължаващ израз на един и същи престъпен умисъл, се налага единствено най-тежкото наказание.

Ако съдът, който разглежда делото по същество, установи, че престъпления, за които преди това е постановена окончателна присъда, и разглежданите от него деяния, които ако се предположи, че бъдат установени, са извършени преди споменатата присъда и взети заедно с деянията, за които тя е постановена, представляват последователен и продължаващ израз на един и същи престъпен умисъл, при определяне на наказанието съдът взема предвид вече наложените наказания. Ако счете, че те са достатъчно и справедливо наказание за всички престъпления, съдът се произнася по виновността и препраща в своето решение към вече наложените наказания. Общият размер на наказанията, наложени по този член, не може да надвишава максималния размер на най-тежкото наказание.“

Спор по главното производство и преюдициални въпроси

- 13 С присъда от 11 декември 1998 г. г-жа Kraaijenbrink, нидерландска гражданка, е осъдена условно от Arrondissementsrechtbank te Middelburg (Нидерландия) на шест месеца лишаване от свобода за укривателство на парични суми, получени от трафик на упойващи вещества, заради деяния, които тя е извършила многократно в Нидерландия през периода между октомври 1994 г. и май 1995 г. в нарушение на член 416 от нидерландския наказателен кодекс (Wetboek van Strafrecht).
- 14 С присъда от 20 април 2001 г. rechtbank van eerste aanleg te Gent осъжда г-жа Kraaijenbrink на две години лишаване от свобода за различни престъпления по член 505 от белгийския наказателен кодекс заради сключени в Белгия между ноември 1994 г. и февруари 1996 г. сделки за обмяна на парични средства, получени от извършен в Нидерландия трафик на упойващи вещества. Тази присъда е потвърдена с решение от 15 март 2005 г. на hof van beroep te Gent, correctionele kamer.
- 15 Като се позовават на член 71 от КПСШ и на член 36, параграф 2, буква а), подточки i) и ii) от Единната конвенция, тези две юрисдикции приемат, че г-жа Kraaijenbrink не може да се позове на член 54 от КПСШ. Всъщност те считат, че извършените в Нидерландия престъпления, състоящи се в укривателство на парични суми, получени от трафик на упойващи вещества, и сключените в Белгия сделки за изпиране на парите, получени от този трафик, трябва да се разглеждат в последната посочена държава като различни деяния, независимо от единството на умисъла между престъплението укривателство, извършено в Нидерландия, и престъплението пране на пари, извършено в Белгия.

- 16 Тогава г-жа Kraaijenbrink подава касационна жалба, в която се позовава поспециално на нарушение на прогласения в член 54 от КПСШ принцип *ne bis in idem*.
- 17 Най-напред Hof van Cassatie отбелязва, че противно на твърденията на г-жа Kraaijenbrink, за да се приеме, че е налице „единство на умисъла“ между противоправните действия, извършени в Нидерландия, и извършеното в Белгия престъпление пране на пари, не трябва непременно да се установи, че паричните суми, които са предмет на сделки по пране на пари в Белгия, са получените от трафика на упойващи вещества суми, за укривателството на които г-жа Kraaijenbrink вече е била осъдена в Нидерландия.
- 18 От друга страна, от решението на Hof van Beroep te Gent от 15 март 2005 г., срещу което е подадена касационната жалба, е видно, че в двете договарящи държави става въпрос за различни деяния, които обаче представляват последователен и продължаващ израз на един и същи престъпен умисъл, така че ако всички са били извършени в Белгия, са щели да се считат за един-единствен юридически факт, който е щял да се разглежда в съответствие с член 65 от белгийския наказателен кодекс.
- 19 Ето защо Hof van Cassatie счита, че се поставя въпросът дали понятието „същите деяния“ по смисъла на член 54 от КПСШ трябва да се тълкува в смисъл, че в него се включват различни деяния, състоящи се, от една страна, в държане в една договаряща държава на парични суми, получени от трафик на упойващи вещества, и от друга страна, в пласиране на парични суми от същия източник в обменни бюра, намиращи се в друга договаряща държава.
- 20 При тези условия Hof van Cassatie решава да спре производството по делото и да отправи до Съда следните въпроси:
- „1) Трябва ли член 54 от [КПСШ], разглеждан във връзка с член 71 от същата конвенция, да се тълкува в смисъл, че и наказуемите деяния, извършени в Нидерландия и състоящи се в придобиване, държане или прехвърляне на парични суми в чуждестранна валута, получени от търговия с упойващи продукти (деяния, за които в Нидерландия е образувано наказателно производство и е постановена присъда за укривателство, извършено в нарушение на член 416 от Наказателния кодекс), които са различни от наказуемите деяния, състоящи се в пласиране в намиращи се в Белгия обменни бюра на парични суми, придобити в Нидерландия от търговия с упойващи продукти (деяния, за които в Белгия е образувано наказателно производство за укривателство и други сделки с вещи, получени чрез престъпление, съгласно член 505 от Наказателния кодекс), трябва да се считат за „същите деяния“ по смисъла на горепосочения член 54, ако съдът установи, че те са свързани от единство на умисъла и поради това от правна гледна точка представляват едно и също деяние?
- 2) При утвърдителен отговор на първия въпрос:
- Трябва ли използваният в член 54 от [КПСШ] израз „не може да бъде преследвано за същите деяния“ да се тълкува в смисъл, че ако изразът „същите деяния“ обхваща и различни деяния, които са свързани от единство

на умисъла и поради това представляват едно и също деяние, това налага всяко лице, обвинено за пране на пари в Белгия, да не може повече да бъде преследвано от момента, в който е било осъдено в Нидерландия за други деяния, които са извършени със същия умисъл, независимо от всички други извършени през същия период деяния, но са станали известни или за тях е било образувано наказателно производство в Белгия едва след датата на постановяване на чуждестранната присъда, ако тя вече не подлежи на обжалване, или пък трябва да се тълкува в смисъл, че в подобен случай съдът, който разглежда делото по същество, може допълнително да постанови присъда за тези други деяния, с която се отчитат вече наложените наказания, като общият размер на наложените наказания не може да надвишава максималния размер на най-тежкото наказание, освен ако счита, че тези други наказания представляват справедлива санкция за всички извършени престъпления?‘‘

Относно компетентността на Съда

- 21 От точка 10 от настоящото решение следва, че в дадения случай Съдът е компетентен на основание член 35 ЕС да тълкува КПСШ.
- 22 В това отношение е важно да се уточни, че член 54 от КПСШ се прилага *ratione temporis* към наказателно производство като главното. Възможно е макар да е вярно, че към момента на постановяване в Нидерландия на първата присъда срещу г-жа Краајенбринк КПСШ все още не е била в сила в тази държава, тя за сметка на това е била в сила в двете засегнати държави при извършване на преценката на условията за прилагане на принципа *ne bis in idem* от съда, сезиран с второто производство, във връзка с което е направено настоящото преюдициално препращане (вж. в този смисъл Решение от 9 март 2006 г. по дело *Van Esbroeck*, C-436/04, *Recueil*, стр. I-2333, точка 24).

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 23 Най-напред следва да се уточни, че е ирелевантно посоченото в първия преюдициален въпрос обстоятелство, че правната квалификация на деянията, за които е постановена присъда в първата договаряща държава, е различна от правната квалификация на деянията, за които е образувано наказателно производство във втората договаряща държава, тъй като различната правна квалификация на едни и същи деяния в две различни договарящи държави не може да бъде пречка за прилагането на член 54 от КПСШ (вж. Решение по дело *Van Esbroeck*, посочено по-горе, точка 31).
- 24 Впрочем нищо от съдържанието на член 71 от КПСШ, който също се споменава в първия въпрос, няма за цел да ограничи приложното поле на член 54 от КПСШ (вж. Решение по дело *Van Esbroeck*, посочено по-горе, точка 40). От това следва, че направеното в посочения член 71 позоваване на съществуващите конвенции на Организацията на обединените нации не може да се разбира като пречка за

прилагането на прогласения в член 54 принцип *ne bis in idem* (вж. Решение по дело *Van Esbroeck*, посочено по-горе, точка 41).

- 25 При тези условия се налага изводът, че с първия си въпрос препращащата юрисдикция цели по същество да се установи дали понятието „същите деяния“ по смисъла на член 54 от КПСШ трябва да се разбира в смисъл, че обхваща различни деяния, които се състоят по-специално, от една страна, в държане в една договаряща държава на парични суми, получени от трафик на упойващи вещества, и от друга страна, в пласиране в намиращи се в друга договаряща страна обменни бюра на парични суми със същия произход, когато националният съд, сезиран с второто наказателно производство, установи, че споменатите деяния са свързани от един и същи престъпен умисъл.
- 26 За да се отговори на този въпрос, следва да се напомни, че Съдът вече е приел, че единственият критерий, който е релевантен за прилагането на член 54 от КПСШ, е този за идентичност на фактите, съставляващи признаците от обективна страна, схващани като наличие на съвкупност от неразделно свързани помежду си конкретни обстоятелства (вж. Решение по дело *Van Esbroeck*, посочено по-горе, точка 36, Решение от 28 септември 2006 г. по дело *Gasparini* и др., C-467/04, Recueil, стр. I-9199, точка 54 и Решение по дело *Van Straaten*, C-150/05, Recueil, стр. I-9327, точка 48).
- 27 За да установят дали съществува такава съвкупност от конкретни обстоятелства, компетентните национални съдилища трябва да определят дали по двете производства фактите, съставляващи признаците от обективна страна, представляват съвкупност от факти, неразделно свързани помежду си във времето, пространството, както и по отношение на своя предмет (вж. в този смисъл горепосочените Решение по дело *Van Esbroeck*, точка 38, Решение по дело *Gasparini* и др., точка 56, както и Решение по дело *Van Straaten*, точка 52).
- 28 От това следва, че отправна точка при преценката на понятието „същите деяния“ по смисъла на член 54 от КПСШ е общото разглеждане на конкретните противоправни действия, за които са образувани наказателните производства пред юрисдикциите на двете договарящи държави. Така член 54 от КПСШ може да бъде приложен едва след като сезираният с второто наказателно производство съд установи, че фактите, съставляващи признаците от обективна страна, са едно неделимо цяло, поради това че са свързани във времето и пространството и поради своя предмет.
- 29 Напротив, ако фактите, съставляващи признаците от обективна страна, не представляват такава съвкупност, обстоятелството, че сезираният с второто наказателно производство съд установява, че предполагаемият извършител на тези деяния е действал със същия престъпен умисъл, само по себе си не е достатъчно, за да е сигурно, че е налице съвкупност от конкретни, неразделно свързани помежду си обстоятелства, обхваната от понятието за „същите деяния“ по смисъла на член 54 от КПСШ.
- 30 Както подчертава по-конкретно Комисията на Европейските общности, субективната връзка между деянията, за които са образувани наказателни производства в две договарящи държави, не води непременно до наличие на

обективна връзка между разглежданите факти, съставляващи признаците от обективна страна, които следователно могат да се различават от гледна точка на времето и пространството, както и по своето естество.

- 31 Когато по-специално става въпрос за случай, като този в главното производство, при който не е ясно установено, че в основата на противоправните действия в двете засегнати договарящи държави стоят изцяло или отчасти едни и същи финансови печалби, получени от трафика на упойващи вещества, се налага изводът, че такъв случай по принцип може да бъде отнесен към понятието „същите деяния“ по смисъла на член 54 на КПСШ само ако може да се установи обективна връзка между паричните суми в двете производства.
- 32 В това отношение компетентните национални съдилища следва да преценят дали степента на идентичност и на свързаност между всички фактически обстоятелства, за които са образувани споменатите наказателни производства срещу едно и също лице в двете засегнати договарящи държави, е такава, че е възможно да се установи, че става въпрос за „същите деяния“ по смисъла на член 54 от КПСШ.
- 33 Освен това в настоящото дело е важно да се уточни, че от член 58 от КПСШ следва, че договарящите държави имат правото да прилагат по-обхватни национални разпоредби относно действието на принципа *ne bis in idem* по отношение на чуждестранни съдебни актове.
- 34 Въпреки това член 58 от КПСШ в никакъв случай не позволява на договаряща държава в нарушение на задълженията си, произтичащи от член 71 от КПСШ във връзка с член 36 от Единната конвенция, да се въздържа от постановяване на присъда за престъпление, свързано с упойващи вещества, поради единственото съображение, че обвиняемият вече е бил осъден в друга договаряща държава за други престъпления, извършени със същия престъпен умисъл.
- 35 Напротив, споменатите разпоредби допускат националното право да предвиди, че при определяне на наказанието сезираните с второто производство компетентни съдилища отчитат санкциите, които евентуално вече са били наложени в първото производство.
- 36 С оглед на тези съображения на първия въпрос следователно трябва да се отговори, че член 54 от КПСШ трябва да се тълкува в смисъл, че:
  - критерият, релевантен за целите на прилагането на посочения член, е този за идентичност на фактите, съставляващи признаците от обективна страна, схващани като наличие на съвкупност от неразделно свързани помежду си факти, независимо от тяхната правна квалификация или от защитения правен интерес,
  - различни деяния, които се състоят по-специално, от една страна, в държане в една договаряща държава на парични суми, получени от трафик на упойващи вещества, и от друга страна, в пласиране в намиращи се в друга договаряща държава обменни бюра на парични суми със същия произход, не трябва да се считат за „същите деяния“ по смисъла на член 54 от КПСШ

единствено поради факта, че компетентният национален съд е установил, че споменатите деяния са свързани от един и същи престъпен умисъл,

- споменатият национален съд следва да прецени дали степента на идентичност и на свързаност между всички подлежащи на сравнение фактически обстоятелства е такава, че с оглед на горепосочения релевантен критерий е възможно да се приеме, че става въпрос за „същите деяния“ по смисъла на член 54 от КПСШ.

По втория въпрос

- 37 Вторият въпрос е поставен само в случай че с отговора на първия въпрос бъде потвърдено, че общият престъпен умисъл сам по себе си е достатъчно условие, което ако е изпълнено, също позволява различни деяния да се считат за „същите деяния“ по смисъла на член 54 от КПСШ.
- 38 Тъй като с отговора си на първия въпрос Съдът не дава такова потвърждение, следва, че не е необходимо да се отговаря на втория въпрос.

По съдебните разноски

- 39 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

Член 54 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 година между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници, подписана на 19 юни 1990 г. в Шенген (Люксембург), трябва да се тълкува в смисъл, че:

- **критерият, релевантен за целите на прилагането на посочения член, е този за идентичност на фактите, съставляващи признаците от обективна страна, схващани като наличие на съвкупност от неразделно свързани помежду си факти, независимо от тяхната правна квалификация или от защитения правен интерес,**
- **различни деяния, които се състоят по-специално, от една страна, в държане в една договаряща държава на парични суми, получени от трафик на упойващи вещества, и от друга страна, в пласиране в намиращи се в друга договаряща държава обменни бюра на парични суми със същия произход, не трябва да се считат за „същите деяния“ по смисъла на член 54 от Конвенцията за прилагане на споразумението от Шенген единствено поради факта че компетентният национален съд е**

установил, че споменатите деяния са свързани от един и същи престъпен умисъл,

- споменатият национален съд следва да прецени дали степента на идентичност и на свързаност между всички подлежащи на сравнение фактически обстоятелства е такава, че с оглед на горепосочения релевантен критерий е възможно да се приеме, че става въпрос за „същите деяния“ по смисъла на член 54 от Конвенцията за прилагане на споразумението от Шенген.

Подписи

---

* Език на производството: нидерландски.